

RISØR KOMMUNE

Årsberetning 2024

2024

Innholdsfortegnelse

1	Kommunedirektørens innledning.....	4
2	Det politiske år	5
2.1	Generelt	5
2.2	Politiske møter og saker	5
2.3	Politisk organisering.....	6
2.4	Kommunestyrets sammensetning	6
2.5	Andre styrer og råd.....	7
3	Risør kommune som arbeidsgiver	8
3.1	Organisasjon og ansvarsfordeling i ledergruppen	8
3.2	Arbeidsmiljøutvalget (AMU)	8
3.3	Årsverksutviklingen	9
3.4	Sykefravær.....	10
3.5	Lærlinger	12
3.6	Kompetanseutvikling.....	12
3.7	Heltidskultur	13
3.8	HMS og internkontroll	13
3.9	Beredskap	14
3.10	Etikk 14	
3.11	Lønnspolitikk og likestilling.....	14
4	Det økonomiske år	16
4.1	Felles inntekter og utgifter.....	17
4.2	Driftsresultatet	22
4.3	Sektorenes drift.....	27
4.4	Sektor Interne tjenester og kommunedirektør	30
4.5	Sektor Samfunnsutvikling	32
4.6	Sektor Helse og omsorg.....	36
4.7	Sektor Oppvekst	40
4.8	Investeringsåret.....	45
4.9	Økonomiske måltall og balansen.....	51
4.10	Finansforvaltning.....	57
5	Sektorenes årsmeldinger	61
5.1	Sektor Interne tjenester og kommunedirektør	61
5.2	Sektor Samfunnsutvikling	62
5.3	Sektor Helse og omsorg.....	65

5.4	Sektor Oppvekst	68
5.5	Klima og miljøarbeid i den kommunale organisasjonen	75
6	Oppfølging politiske vedtak	76

1 Kommunedirektørens innledning

I kommuneplanen har kommunestyret i Risør satt retning for de langsiktige målsettingene- og en visjon å strekke seg etter. **«Sammen om et bærekraftig og levende samfunn»**

Kommuneplanen er grunnmuren i de prioriteringer som gjøres i kommunens budsjettarbeid og i det daglige virket gjennom driftsåret.

Årsberetningen beskriver at det jobbes godt og systematisk i tjenestene våre. Dedikerte ansatte og ledere er på jobb hvert døgn for å bidra til at vi skal nå målene i kommuneplanen.

Det har gjennom året vært jobbet grundig med budsjettoppnåelse, med søkelys på å sikre en langsiktig, forutsigbar økonomisk situasjon for Risør kommune. Uten at dette er på plass, vil vi ikke være i stand til å etterleve målsettingene våre på lengre sikt.

Prosjektet «Bærekraft 25» har fått prege 2024, både i antall arbeidstimer, kommunikasjon og prioriteringer. Vi må være ærlige på at et sterkt økonomifokus, og begrensede rammer, kan påvirke vår evne til å møte forventingene til oss som kommune.

I 2024 besluttet kommunestyret at kommunens legekontorer skulle samles på et felles senter i Kragsgata i Risør sentrum. Legesenteret vil stå innflyttingsklart høsten 2025 og vil være et godt bidrag til å sikre fortsatt gode legetjenester for våre innbyggere.

Risør kommune besluttet også å gå inn på eiersiden i Agder arbeidsmiljø i 2024. Denne beslutningen vil innebære et betydelig løft i kommunens HMS- satsting og viser en vilje til å satse på god ivaretagelse av våre ansatte. Det er viktig.

Utredning av ny ungdomsskole på Kjempesteinsmyra er også fullført i løpet av året, og synliggjør en vilje til å ytterligere styrke satsningen på barn og unge.

Vår viktigste ressurs for å skape et bærekraftig og levende samfunn er nettopp barna og ungdommene våre. Et godt eksempel på hvordan det tas på alvor er hvordan Trollstua natur- og idrettsbarnehage beskriver *sin* visjon; *«røtter og vinger - vi ønsker å gi barna trygghet til å stå stødig og være rustet for fremtiden. Samtidig som vi ønsker å legge til rette for at de blir nysgjerrige på livet, og tør å prøve og feile»*

Det er godt sagt – og godt gjort!

God lesning!

2 Det politiske år

2.1 Generelt

Risør kommune er organisert etter utvalgsmodellen (kommuneloven § 5-7). Utvalgene innstiller til kommunestyret som fatter endelig vedtak. Utvalgene har i noen konkrete typer saker fått tildelt vedtaksmyndighet. Hvert enkelt utvalgs delegert vedtaksmyndighet framgår av "Reglement for folkevalgte organer i Risør kommune valgperioden 2023 - 2027", vedtatt av kommunestyret 25.04.2024.

30.11.2023 ble politisk organisering for valgperioden 2023 - 2027 vedtatt. Utvalgsstrukturen ble da vedtatt endret til fire utvalg, og de to medvirkningsorganene eldreråd og råd for personer med funksjonsnedsettelse ble vedtatt sammenslått til ett felles råd.

Råd og utvalg valgperioden 2023 - 2027:

- Kontrollutvalg
- Formannskap (klagenemnd, valgstyre)
- Administrasjonsutvalg
- Miljø- og teknisk utvalg
- Kulturutvalg
- Oppvekstutvalg
- Helse og omsorgsutvalg
- Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse
- Ungdomsråd
- Klagenemnd for eiendomsskattesaker
- Sakkyndig nemnd

2.2 Politiske møter og saker

Tabellen nedenfor viser en oversikt over de politiske møtene i 2024, med antall gjennomførte møter og behandlede saker.

Utvalg	Møter	Politiske saker
Kommunestyret	10	134
Formannskapet	13	70
Miljø- og teknisk utvalg	9	55
Kulturutvalget	9	20
Helse og omsorgsutvalget	8	16
Oppvekstutvalget	8	21
Klagenemnda	0	0
Valgstyret	0	0
Administrasjonsutvalget	5	3
Kontrollutvalg	6	45
Klagenemnd for eiendomsskattesaker	1	
Sakkyndig nemnd	2	

Det henvises til oversikt over [oppfølging av politiske vedtak 2024](#) på kommunens hjemmeside.

2.3 Politisk organisering

Det er i 2024 ikke gjort endringer i den politiske organiseringen:

2.4 Kommunestyrets sammensetning

Ordfører: Kai Strat (H)

Varaordfører: Dag Eikeland (Frp)

Arbeiderpartiet (9)	Høyre (9)	Senterpartiet (1)
Elen Regine Lauvhjell	Kai Magne Strat	Alexander Stamsø
Odd Eldrup Olsen	Anette Lunner	
Jan Frode Nilsen	Kari-Anne Røisland	
Silje Dagmar Ibsen	Kjell Macdonald	
Lene Gunsteinsen	Lars Ole Rød	
Ragni Macqueen Leifson	Sverre-Tobias Dukene	
Ister Muhamud Ali	Albert Martin Walla	
Tore Myrberg	Frode Antonsen	
Agnes Norgaard	Ole Jacob Paulsen	
Fremskrittspartiet (3)	Rødt (3)	Venstre (4)
Dag Eikeland	Andrew Windtwood	Stian Lund
Geir Magne Kile	Knut Henning Thygesen	Sara Sægrov Ruud
Bjørn Stiansen	Hanne Trine Helland	Frode Ausland
		Dag Jørgen Hveem

2.5 Andre styrer og råd

Barnas kommunestyre består av representanter fra elevene i grunnskolene i kommunen. Elevrådene utarbeider spørsmål til politikere og kommunedirektøren, og de vedtar fordeling av midler som er øremerket elevenes ønsker for skolene. Barnas kommunestyre arrangeres hvert skoleår, med 8 representanter fra Risør barneskole og 4 representanter fra hver av de andre skolene. Kr 50.000 er avsatt til deres disposisjon. Av totalbeløpet særfordeles kr.20.000 til en enkeltskole ut ifra en rotasjonsordning. I 2024 var det Søndeled skole som mottok disse pengene.

Fordeling av midler i Barnas kommunestyre 2023	Beløp
Hope oppvekstsenter	7.000
Risør barneskole	9.000
Søndeled barneskole	27.000
Risør ungdomsskole	7.000

Kommunens råd

Det har vært gjennomført følgende møter med tilhørende behandling av saker i følgende råd:

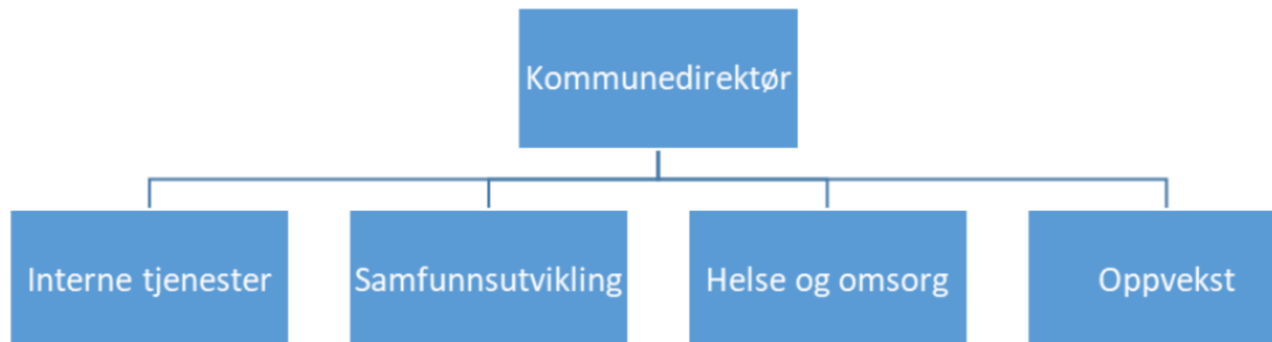
Råd	Møter	Politiske saker
Risør ungdomsråd	6	36
Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse	8	42

Henviser for øvrig til det enkelte råds årsmelding som er tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

3 Risør kommune som arbeidsgiver

3.1 Organisasjon og ansvarsfordeling i ledergruppen

Kommunens overordnede administrative organisering er slik:

Kommunedirektøren, de fire kommunalsjefene, HR-sjefen og rådgiver politisk sekretariat utgjør kommunedirektørens ledergruppe (KL). Nivået under kommunalsjefene besto i 2024 av 18 driftsenheter hvor enhetslederne har delegert myndighet når det gjelder fag, økonomi og personal.

Kommunedirektørens utvidede ledergruppe (KUL) besto i 2024 av kommunedirektørens ledergruppe, enhetslederne, hovedtillitsvalgte og hovedverneombudet. De hadde fire samlinger gjennom året, der én var en overnattingssamling.

Kommunedirektørens utvidede, utvidede ledergruppe (KUUL) besto i 2024 av kommunedirektørens utvidede ledergruppe, avdelingslederne og enkelte nøkkelpersoner. De hadde to samlinger gjennom året, begge på dagtid.

3.2 Arbeidsmiljøutvalget (AMU)

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) består av 4 arbeidsgiverrepresentanter inkludert kommunedirektøren og 4 arbeidstakerrepresentanter inkludert hovedverneombudet. I tillegg møter bedriftshelsetjenesten og AMUs sekretær. Det er arbeidsgiversiden, ved kommunedirektøren, som har hatt ledervervet gjennom hele året.

AMU hadde fire møter i 2024, to i hvert halvår. Det ble behandlet 49 saker. Sykefravær, HMS-meldinger (avvik) og overtidsbruk er faste saker. Andre saker som har vært behandlet er blant annet effektiviseringstiltaket prosjekt Bærekraft 2025, medarbeiderundersøkelse (10-faktor), beredskap/snøfall, vernerunder, prosessen rundt to varslingsaker, fordeling av AMU-midler, tilsyn, kommunens forhold til pleiepenges, forvaltningsrapport om habiliteringstjenesten, ny rutine for takling av trusler og vold i arbeidssituasjoner, inspirasjonsdag og kommunens budsjett for 2025.

3.3 Årsverksutviklingen

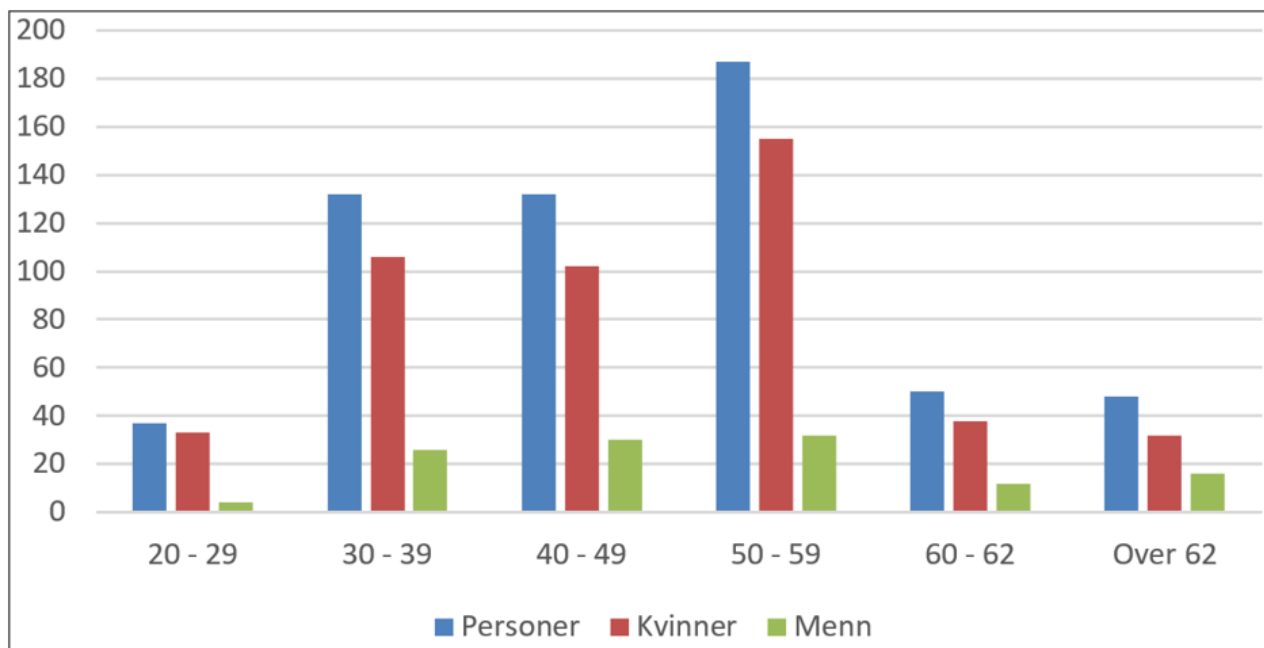
Pr 1. januar 2025 var det 586 fast ansatte (unntatt avlastere) i Risør kommune. De utgjorde 498,9 ansattandeler ("årsverk"), altså en gjennomsnittlig stillingsandel blant de fast ansatte på 85,1 %.

		2025-01			
Organisasjon hierarki	Nivå	Personer	Kvinner	Menn	Ansattandel
▲ 10 - Risør kommune	4	586	466	120	498,9
▶ 100 - Sektor Interne tjenester og Kommunedirektør	5	17	13	4	14,2
▶ 200 - Sektor samfunnsutvikling	5	89	51	38	76,3
▶ 300 - Sektor helse og omsorg	5	308	256	52	240,2
▶ 400 - Sektor oppvekst	5	180	153	27	168,2
Total		586	466	120	498,9

Ett år tidligere, pr. 1. januar 2024, var det 599 fast ansatte (unntatt avlastere) i Risør kommune. De utgjorde 505,7 ansattandeler ("årsverk"), altså en gjennomsnittlig stillingsandel blant de fast ansatte på 84,4 %. Det har altså vært en nedgang på 13 fast ansatte (unntatt avlastere) gjennom 2024, en nedgang som utgjør 5,8 ansattandeler ("årsverk").

		2024-01			
Organisasjon hierarki	Nivå	Personer	Kvinner	Menn	Ansattandel
▲ 10 - Risør kommune	4	599	478	121	505,7
▶ 100 - Sektor Interne tjenester og Kommunedirektør	5	19	15	4	15,3
▶ 200 - Sektor samfunnsutvikling	5	91	53	38	78,2
▶ 300 - Sektor helse og omsorg	5	316	264	52	243,6
▶ 400 - Sektor oppvekst	5	180	152	28	168,6
Total		599	478	121	505,7

Aldersfordelingen pr 1. januar 2025 (figuren nedenfor) viser at nesten halvparten (49 %) av de fast ansatte (unntatt avlasterne) er 50 år og eldre. Kommunen vil dermed ha en betydelig naturlig avgang framover etter hvert som disse velger å pensjonere seg. (Det er opp til den enkelte når de vil gå av med alderspensjon fram til de når aldersgrensen.) De fast ansatte under 30 år utgjør bare 6 % av alle fast ansatte (unntatt avlasterne).

3.4 Sykefravær

Mål for sykefraværet

Kommunestyret ønsket i siste møte i 2023 at det skulle settes mål for sykefraværet. Det er bare legemeldt sykefravær som rapporteres i offisiell norsk statistikk, og kommunen tok utgangspunkt i gjennomsnittlig sykefravær for norske kommuner siden 2021 som var på 7,7 %. Dessuten tok vi utgangspunkt i gjennomsnittet av egenmeldt sykefravær i Risør kommune de seneste tre årene på 1 %. Dette ga et mål for kommunens samlede sykefravær på 8,7 % med fordeling som vist i figuren nedenfor. Måltallene omfatter ansattes eget sykefravær (sykdom og skade), fravær på grunn av sykt barn eller sykt barnepasser kommer i tillegg (og regnes som permisjon).

Mål for sykefraværet i 2024			
Lege-meldt	Egen-meldt	Totalt	Nivå
7,7	1,0	8,7	Risør kommune
3,5	1,0	4,5	Kommunedirektør og interne tjenester
5,5	1,0	6,5	Samfunnsutvikling
9,0	1,0	10,0	Helse og omsorg
7,1	1,0	8,1	Oppvekst

Samlet sykefravær

Sykefraværstallene omfatter fast ansatte unntatt avlastere og midlertidig ansatte unntatt timelønnte og avlastere. Det er ikke foretatt feriekorrigerings (det gjør heller ikke Statistisk sentralbyrå). Tallene omfatter altså ansattes eget sykefravær. Arbeidsgiver må dekke de første 16 kalenderdagene av alt sykefravær (arbeidsgiverperioden) uten å få refusjon av staten.

Samlet sykefravær var i 2024 på 10,8 % som vist i figuren nedenfor. Det er et halvt prosentpoeng lavere enn i 2023, så det går riktig vei. Men det er fortsatt 2,1 prosentpoeng over kommunens mål.

Enhet aggregert	Sykefraværspersent				Sykefraværspersent Total
	2024-Q1	2024-Q2	2024-Q3	2024-Q4	
5 Total	12,11%	10,68%	9,24%	11,37%	10,83%
100 - Sektor Interne tjenester og Kommunedirektør	9,89%	8,90%	2,52%	4,37%	6,40%
200 - Sektor samfunnsutvikling	7,65%	6,85%	5,76%	9,93%	7,53%
300 - Sektor helse og omsorg	13,35%	12,49%	12,50%	13,93%	13,06%
400 - Sektor oppvekst	12,61%	10,02%	6,75%	8,98%	9,53%

Korttids sykefravær

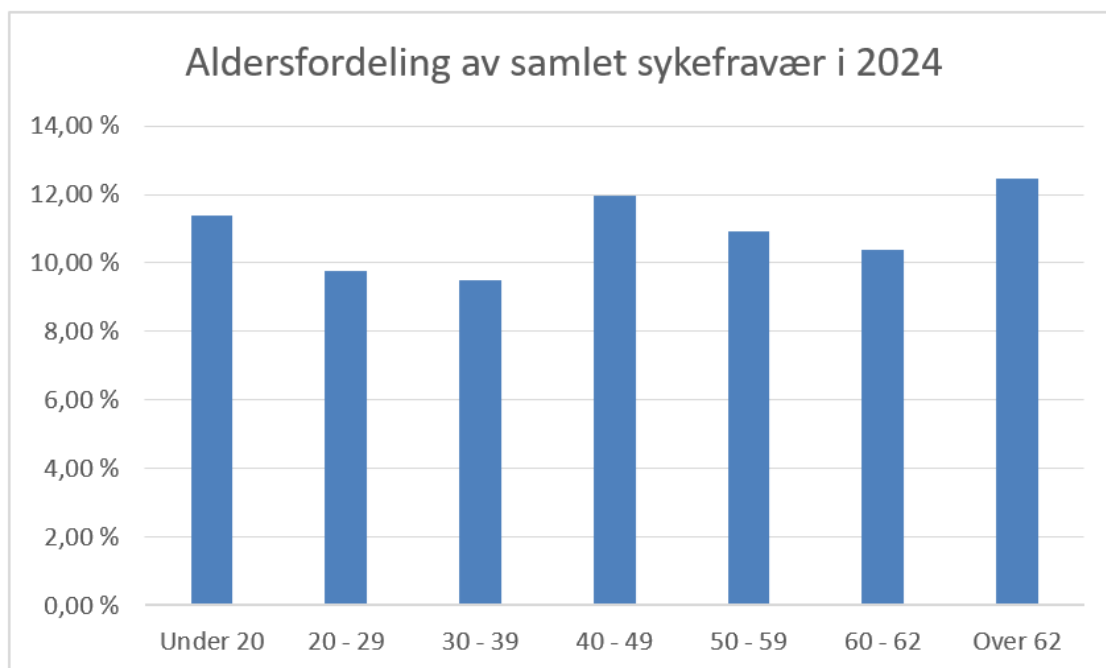
Korttids sykefravær er beregnet på samme måte som det samlede sykefraværet og inngår i det. Korttidsfraværet omfatter sykefravær på 16 kalenderdager eller mindre (arbeidsgiverperioden). Arbeidsgiver må dekke alt dette sykefraværet uten å få refusjon av staten.

Korttids sykefravær var i 2024 på 1,9 % som vist i figuren nedenfor. Det er en liten økning fra i fjor da det var 1,8 %. Korttids sykefravær utgjorde i 2024 en sjettedel (17 %) av samlet sykefravær.

Enhet aggregert	Sykefraværspersent				Sykefraværspersent Total
	2024-Q1	2024-Q2	2024-Q3	2024-Q4	
5 Total	2,60%	1,49%	1,44%	1,95%	1,86%
100 - Sektor Interne tjenester og Kommunedirektør	3,28%	1,52%	0,50%	2,82%	2,01%
200 - Sektor samfunnsutvikling	1,89%	1,13%	1,07%	1,88%	1,49%
300 - Sektor helse og omsorg	2,53%	1,60%	1,80%	1,94%	1,97%
400 - Sektor oppvekst	2,96%	1,50%	1,16%	1,94%	1,88%

Aldersfordeling av sykefraværet

Aldersfordelingen viser at sykefraværet er ganske jevnt fordelt mellom aldersgruppene men med en topp for aldersgruppene over 62 år og 40 - 49 år. (Fravær på grunn av sykt barn eller syk barnepasser er altså ikke med i disse tallene.)

3.5 Læringer

Risør kommune som arbeidsgiver er en stor lærlingebedrift. Kommunestyret har vedtatt et måltall om å ha 25 lærlinger ansatt i kommunen til enhver tid. I 2024 lå det faktiske tallet mellom 7 og 9 lærlinger med et gjennomsnitt på 8,3 lærlinger. Dette er en nedgang fra 2023 da gjennomsnittet var på 13,9 lærlinger.

Antall lærlinger til enhver tid gjennom 2024

Organisasjon hierarki	Nivå	Personer											
		2024-01	2024-02	2024-03	2024-04	2024-05	2024-06	2024-07	2024-08	2024-09	2024-10	2024-11	2024-12
10 - Risør kommune	4	8	8	8	8	8	9	9	9	9	9	8	7
200 - Sektor samfunnsutvikling	5	1	1	1	1	1	2	2	4	4	4	4	4
300 - Sektor helse og omsorg	5	6	6	6	6	6	6	6	3	3	3	2	1
400 - Sektor oppvekst	5	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2
Total		8	8	8	8	8	9	9	9	9	9	8	7

Landstinget i KS anbefalte i 2016 minst 2 lærlinger per 1000 innbyggere som for Risør tilsvarer 13,7 lærlinger. Vi tilfredsstilte akkurat det i 2023, men i 2024 var vi på tre femtedeler av den anbefalingen. En grunn til at vi ikke har greid å komme høyere, er at det ikke har vært nok kvalifiserte søkere til lærlingplassene innenfor alle de aktuelle fagområdene.

3.6 Kompetanseutvikling

Både den digitale utviklingen og de demografiske endringene framover gjør at kommunen må ta vare på de nåværende ansatte gjennom å gi dem relevant kompetanseheving i forhold til nye behov og krav. Læring gjennom jobbutførelsen er, og vil fortsatt være, den viktigste kompetanseutviklingsarenaen, og spesifikke opplæringstiltak vil være et supplement til dette grunnlaget.

Kommunen "automatiserte" i 2024 koblingen mellom gjennomført avtalt kompetanseheving og lønnskompensasjon for alle som er på lønnsstige. Dette er styrt av Hovedtariffavtalen, men tidligere forhandlet vi på sentralt nivå i kommunen for hver enkelt person en gang årlig. Det var en tungvint måte å praktisere Hovedtariffavtalen på. "Automatikken" som er innført innebærer en delegering til

personalansvarlig leder som, forutsatt at kompetanseutviklingen er avtalt skriftlig med lederen før den påbegynnes, kan iverksette høyere lønn når det avtalte kompetanseutviklingstiltaket er gjennomført som forutsatt.

3.7 Heltidskultur

Antall fast ansatte (unntatt avlastere) i hel stilling pr. 1. januar 2025 er vist nedenfor.

Organisasjon hierarki	Nivå	2025-01		
		Personer	Kvinner	Menn
▲ 10 - Risør kommune	4	317	243	74
▶ 100 - Sektor Interne tjenester og Kommunedirektør	5	12	9	3
▶ 200 - Sektor samfunnsutvikling	5	58	32	26
▶ 300 - Sektor helse og omsorg	5	122	100	22
▶ 400 - Sektor oppvekst	5	125	102	23
Total		317	243	74

Det betyr at andelen heltidsansatte var 54,1 % totalt (opp fra 49,5 % ett år tidligere og 46,2 % to år tidligere). Heltidsandelen var 52,1 % for kvinner og 61,7 for menn (opp fra henholdsvis 48,1 % og 54,9 % ett år tidligere og henholdsvis 44,5 % og 53,4 % to år tidligere).

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse for fast ansatte (unntatt avlastere) var 85,1 % pr. 1. januar 2025 som nevnt i kapittel 3.3 (opp fra 84,1 % ett år tidligere og 83,2 % to år tidligere). Den var 84,8 % for kvinner og 86,4 % for menn (opp fra henholdsvis 84,0 % og 84,7 for ett år siden og henholdsvis 82,8 % og 84,7 % for to år siden).

3.8 HMS og internkontroll

Kommunen hadde også i 2024 avtale med Falck Norge AS (tidligere Falck Helse AS) om levering av bedriftshelsetjenester (utløpsdato for avtalen var 31. desember 2024).

Vi har i 2024 brukt det nettbaserte systemet QM+ (Quality Manager Plus) som verktøy for både internkontroll av helse, miljø og sikkerhet (HMS) overfor de ansatte og som kvalitetssystem (i tillegg til fagsystemer) for tjenesteleveransene til brukere, pasienter, pårørende og innbyggere. Det som meldes gjennom dette systemet er avvik fra regler og prosedyrer, uønskede hendelser og rene forbedringsforslag. Det pågikk gjennom 2024 en tilbuds- og utvelgelsesprosess i IKT Agder-samarbeidet for å velge ny leverandør etter at nåværende kontraktsperiode utløper. Det tas sikte på at nytt system vil bli implementert i juni 2025.

I 2024 ble det meldt inn 629 (619) HMS-avvik (inkludert personvern og informasjonssikkerhet). 154 (150) av disse hadde lav, 214 (231) hadde middels og 261 (238) hadde høy alvorlighetsgrad. Tilsvarende ble det meldt inn 1176 (1004) kvalitetsavvik. 440 (406) av disse hadde lav, 529 (409) hadde middels og 207 (189) hadde høy innmeldt alvorlighetsgrad. (Tall ett år tidligere i parentes.)

3.9 Beredskap

Risør kommune deltar i et nettverk for beredskapskoordinatorene i østre Agder. Nettverket knytter kommunenes beredskapsarbeid sammen, og det utveksles nyttige erfaringer som styrker den enkelte kommune. Kommunen har jevnlig beredskapsøvelser for å være trent på å håndtere krisesituasjoner. Øvelsene følges av Statsforvalteren og andre offentlige myndigheter, og de evalueres i ettertid.

3.10 Etikk

Kommunens kjerneverdier er "Stolt", "Engasjert" og "Raus" der huskeregelen er "SER" (forbokstavene i de tre verdiene). For hver av verdiene er innholdet spesifisert i tre underpunkter. Til sammen utgjør dette kommunens verdidokument som er grunnlaget for videre utvikling av ønsket bedriftskultur i kommunen.

Kommunen har etiske retningslinjer for ansatte og rutiner for varsling av kritikkverdige forhold. Dessuten har kommunen knyttet seg til Styrevervregisteret for å skape åpenhet rundt enkeltpersoners roller og dermed sikre allmennhetens tillit til kommunens myndighetsutøvelse. Registreringen i Styrevervregisteret er frivillig, og kommunedirektøren oppfordrer folkevalgte og administrative ledere til å registrere sine verv og økonomiske interesser der.

Risør kommune deltar i innkjøpssamarbeidet OFA (Offentlig Fellesinnkjøp på Agder) sammen med de fleste andre kommunene på Agder og Agder fylkeskommune. Samarbeidet tar hensyn til miljø, universell utforming og etikk i sitt arbeid med innkjøpsavtaler på vegne av medlemmene.

3.11 Lønnspolitikk og likestilling

Alle arbeidsgivere har aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven (§ 26) for å fremme likestilling og hindre diskriminering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold. Kommunen undersøker gjennom risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) av helse, miljø og sikkerhet i enhetene om det finnes risiko for diskriminering eller andre hindre for likestilling. Kommunens hovedverneombud og bedriftshelsetjenesten har deltatt aktivt i disse analysene sammen med de aktuelle lederne.

Landets kommuner har generelt en høy kvinneandel blant de ansatte, og det gjelder også Risør kommune. Bemanningsoversikten i kapittel 3.3 viser at 466 av 586 fast ansatte er kvinner, og dette utgjorde 80 % pr. 1. januar 2025 (uendret fra ett år tidligere). Tabellen viser at det i alle sektorer er flere kvinner enn menn, med høyst kvinneandel i sektorene oppvekst samt helse og omsorg med henholdsvis 85 % og 83 % (også disse tallene er uendret fra ett år tidligere). I interne tjenester var kvinneandelen 76 % (mot 78 % ett år tidligere) mens den i samfunnsutvikling var lavest med 57 % (mot 60 % ett år tidligere).

Likelønn innebærer lik lønn for likt arbeid uavhengig av kjønn. For å kunne måle det, er det viktig å holde andre forhold utenfor. Kommunenes organisasjon KS utgir tabellen nedenfor som viser kvinners lønn i prosent av menns, og ideelt skal tallet ligge på 100 prosent. KS skriver i kommentarene til tabellen at tallene justert for stillingsgruppe eller stillingskode bør brukes som mål på lønnsforskjell i lønn siden tallene i stor grad holder utenfor den delen av lønnsforskjellen som skyldes ulike yrkesvalg. Ved justering for stillingsgruppe var kvinners grunnlønn 12 promille lavere enn menns i desember 2024 (mot 3 promille ett år tidligere og 2 promille to år tidligere).

Figuren nedenfor viser gjennomsnittlig fortjeneste pr. månedsverk og gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk for kvinner i prosent av menns lønn. Tallene er pr. 1.12.2022, 1.12.2023 og 1.12.2024. Kilde: KS statistikkpakke.

Justert for	Årstall					
	2022		2023		2024	
	Kvinnens månedslønnsprosent av menns	Kvinnens grunnlønn i prosent av menns	Kvinnens månedslønnsprosent av menns	Kvinnens grunnlønn i prosent av menns	Kvinnens månedslønnsprosent av menns	Kvinnens grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	95,2	94,8	96,4	95,0	94,0	93,8
Alder	95,2	94,8	96,4	95,0	94,0	93,8
Stillingsgruppe	99,7	99,8	99,8	99,7	98,0	98,8
Stillingskode	97,6	98,2	98,4	98,3	97,4	98,1
Utdanning	95,0	95,4	97,5	98,2	95,4	96,7

Innenfor helse og omsorgstjenestene deltar Risør kommune i prosjektet "Menn i helse" som har til hensikt å få flere menn til å velge helse- og omsorgsfag når de velger jobb og utdanning. Dette arbeidet har resultert i at tjenestene har fått flere menn inn i tjenestene. Voksenopplæringen (VIRK) samarbeider med helse og omsorg om lærlingløp for voksne elever gjennom utplasseringer ved sykehjem og i hjemmetjenesten. Det bidrar til at flere innvandrere får relevant kompetanse og mulighet for videre arbeid innen kommunens tjenester. Kommunen samarbeider også med NAV og Risør videregående skole om arbeidspraksisplasser for at også personer med nedsatt funksjonsevne og personer med behov for språk- og arbeidstrening kan få denne muligheten.

4 Det økonomiske år

Økonomisjefens vurderinger

Organisasjonen legger bak seg nok et krevende driftsår, men som endte vesentlig bedre resultatmessig enn forventet ved utgangen av 2. tertial.

Driftsåret startet brått med et ekstremvær etter nyttårshelgen som tok opp mye tid å ressurser i store deler av den kommunale organisasjonen. Krisestab ble satt, og alle sektorer måtte tilpasse arbeidshverdagen til en helt annerledes arbeidssituasjon mens brøytemannskapene jobbet døgnet rundt for å "ri av stormen" uavhengig av overtidsbudsjetter. Kommunedirektøren identifiserte også tidlig budsjettutfordringer med lønnskostnadene inne helse og omsorg, og oppvekst.

Kommunedirektøren varslet det politiske miljø om den krevende inngangen til det nye året, som tildels kan begrunnes i driftsnivået man gikk ut av 2023 med. "Farten" inn i det nye året var for høy og utfordringene fra 2023, særlig innen hjemmebaserte tjenester og grunnskole, ble dratt med inn i det nye budsjettåret.

Sykefravær er en nasjonal utfordring, særlig innen offentlig sektor, og i Risør kommune er fraværet høyere enn landssnittet. Gjennom hele driftsåret har fravær vært et tema som særlig de store sektorene, helse og omsorg og oppvekst, har måtte tilpasse seg til. Fraværet har vært høyt gjennom hele året, og i noen enheter meget høyt. Det har vært sterkt fokus på forebygging og bearbeiding av fraværet, men fraværsnivået forble stabilt høyt. Fraværet i seg selv er ikke utfordringen, men mangel på tilgjengelige ressurser til å dekke opp for fraværet er svært krevende, som igjen medfører merarbeid med å dekke opp for fraværet og tilhørende økte kostnader til vikarlønn og overtidslønn.

Det kommunale tjenestetilbudet er bredt, og individets rettigheter står høyt. Det har i 2024 vært fokus på å gjennomgå tjenestene og tilpasse tilbudet til brukernes behov, samtidig som det jobbes med effektivisering og digitalisering av tjenestene der det er mulig. Den demografiske utviklingen viser at Risør kommune blir flere eldre, og færre barn og unge. Dette legger press på en helse og omsorgssektor med begrenset ressurskapasitet og økt tjenestebehov, samtidig som økt behov for tilpasset undervisning til barn og elevgrupper opprettholder ressursbehovet i oppvekstsektoren til tross for færre barn.

På makronivå opplevde kommunesektoren effekten av manglende finansiering av de kommunale tjenestene etter flere år med høy pris og lønnsvekst, og økte finanskostnader som følge av rentenivået. Det ble analysert fra sentralt hold at kommunesektoren var gradvis underfinansiert med opp mot 15 milliarder de siste årene, og nesten hele Kommunenorge rapporterte om vesentlige utfordringer med driftsrammene.

Regjeringen "toet sine hender" og iverksatte ingen tiltak i Revidert Nasjonalbudsjett (RNB), og kommunene gikk inn i høsten med forventninger om vesentlige merforbruk. Først inn mot Statsbudsjettet for 2025 kom det signaler om kompensasjon til kommunene, men uten substans i form av bevilgninger. Skatteinntangen for 2024 utviklet seg videre i negativ retning etter at regjeringen opprettholdt forventet skattevekst i RNB på 4,7%.

Kommunedirektøren varslet i 2. tertial at utfordringene kunne komme opp mot 25-30 mill i merforbruk om det ikke kom kompenserende tiltak fra regjeringen eller andre "redningspakker". Kommunens driftsresultat ville komme opp på 2023 nivå, men underskudd på over 3% av sum inntekter, og følgelig kreve et betydelig innhogg i kommunens buffer i disposisjonsfondet.

Ved fremleggelse av Statsbudsjettet for 2025 i oktober reduserte regjeringen skatteanslaget ned til 3,8%, mens fasiten ved årets utgang endte med en svak vekst på 1,4%. Et negativt avvik på ca 3,2% fra opprinnelig anslag som ble lagt til grunn for kommunenes opprinnelige budsjetter, og en inntektssvikt på ca 13 mill for Risør kommune.

I desember ble kommunene tilgodesett 4,3 milliarder som en kompensasjon for pris- og lønnsvekst, og sviktende skatteinntang. Samtidig ble endelig vedtak om ekstra utbytteutdeling på 1 milliard fra Å-energi effektivisert. Disse redningspakkene, sammen med en iherdig innsats i driftssektorene for å redusere utfordringene, medførte til at Risor kommune allikevel endte opp med et resultat organisasjonen kan leve med videre. Et brutalt fall, med myk landing.

4.1 Felles inntekter og utgifter

Grunnlaget for kommunens drift er i stor grad basert på kommunens "felles" inntekter og utgifter som har sitt eget "område" i kommunens budsjett. Her føres alle de frie inntektene som kommer fra staten gjennom rammetilskuddet og skatteinntang, samt inntekter fra eiendomsskatt. På utgiftssiden er det kommunens netto finansutgifter med både rente- og utbytteinntekter, og rente- og avdragskostnader. Summen av disse elementer danner grunnlaget for hvor mye ressurser kommunen har til å drifte kommunens virksomhet som fremkommer samlet i linjen "Sum bevilgninger drift, netto" i oversikten nedenfor.

Bevilgningsoversikt A oppsummerer de nevnte postene i regnskapet sammenlignet med opprinnelig og revidert budsjett, og fjorårets regnskap.

Bevilgningsoversikt drift jf. §5-4 1 ledd (A)	Regnskap 2024	Reg.budsjett 2024	Avvik	Oppr.Buds. 2024	Regnskap 2023
Rammetilskudd	-293 843 700	-285 033 000	8 810 700	-284 054 000	-265 439 651
Inntekts- og formuesskatt	-213 917 392	-226 941 000	-13 023 608	-226 941 000	-216 648 067
Eiendomsskatt	-30 732 497	-30 530 000	202 497	-29 928 000	-29 648 139
Andre generelle driftsinntekter	-70 749 142	-57 750 000	12 999 142	-56 525 000	-56 252 324
Sum generelle driftsinntekter	-609 242 731	-600 254 000	8 988 731	-597 448 000	-567 988 181
Sum bevilgninger drift, netto	580 649 494	565 222 160	-15 427 334	559 167 160	561 628 409
Avskrivninger	37 560 053	36 806 000	-754 053	36 806 000	36 481 305
Sum netto driftsutgifter	618 209 547	602 028 160	-16 181 387	595 973 160	598 109 714
Brutto driftsresultat	8 966 816	1 774 160	-7 192 656	-1 474 840	30 121 533
Renteinntekter	-17 700 081	-15 694 000	2 006 081	-13 994 000	-15 836 437
Utbytter	-21 971 733	-13 324 000	8 647 733	-12 174 000	-17 779 230
Renteutgifter	41 997 500	38 176 000	-3 821 500	36 476 000	35 293 701
Avdrag på lån	28 896 690	28 678 000	-218 690	29 563 000	28 639 785
Netto finansutgifter	31 222 376	37 836 000	6 613 624	39 871 000	30 317 819
Motpost avskrivninger	-37 560 053	-36 800 000	760 053	-36 800 000	-36 481 305
Netto driftsresultat	2 629 139	2 810 160	181 021	1 596 160	23 958 047
Avsetninger til bundne driftsfond	23 521 610	17 731 976	-5 789 634	17 006 976	11 888 535
Bruk av bundne driftsfond	-20 037 146	-16 885 655	3 151 491	-16 885 655	-18 938 411
Avsetninger til disposisjonsfond	12 542 878	15 000 000	2 457 122	15 000 000	8 694 476
Bruk av disposisjonsfond	-18 656 481	-18 656 481	0	-16 717 481	-25 602 647
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-2 629 139	-2 810 160	-181 021	-1 596 160	-23 958 047

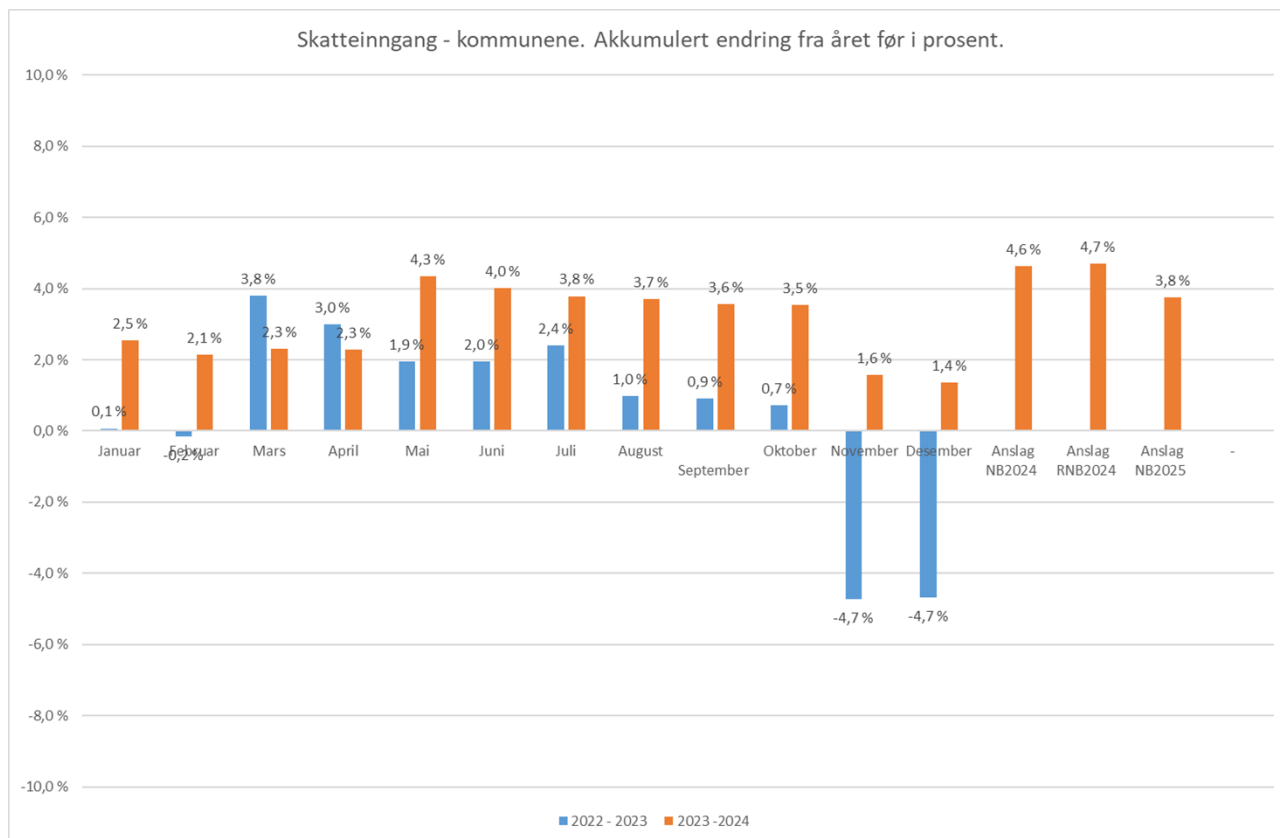
Som oversikten viser ble de frie inntektene ca 9 mill bedre enn revidert budsjett, og ca 41,3 mill bedre enn fjoråret. Merinntektene begrunnes utelukkende av økning i andre generelle driftsinntekter som består av ulike tilskudd til driftssektorene.

	Regnskap 2023	Oppr.Bud 2024	KS-Progn. sald bud-24	KS-progn mars 24	Progn. RNB	Rev.budsj T-2	Progn.Sb 11/10	Progn. 4/11	KS progn 3/12	KS progn 27/12	Regnskap 2024
Skatt på inntekt og formu	216 648	226 941	225 941	224 158	224 311	226 941	218 678	218 678	218 678	215 602	213 917
Rammetilskud fra stat	225 540	242 721	243 699	243 699	243 467	243 700	243 468	248 812	249 080	249 080	249 082
Inntektsutjevning	29 492	30 608	30 608	31 319	31 339	30 608	30 593	30 593	30 593	32 743	34 036
Ord.Skjønnsmidler	789	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600
Distriktstilskudd	9 619	10 125	10 125	10 125	10 125	10 125	10 125	10 125	10 125	10 125	10 125
Sum	482 088	510 995	510 973	509 901	509 842	511 974	503 464	508 808	509 076	508 150	507 760

Skatt og rammetilskudd utgjør ca 2/3-deler av kommunens samlede inntekter, og er avgjørende for å kunne levere gode tjenestetilbud til våre innbyggere. Etter flere år med høy pris og lønnsvekst har ikke kommunene i tilstrekkelig grad fått kompensert dette gjennom økte rammeoverføringer. Det innebærer at kommunene er underfinansiert ifht demografiutviklingen og de lovpålagte oppgavene som skal leveres. Tabellen over viser utviklingen i skatte og rammetilskudd opp mot kommunens

budsjetter, og viser at det endelige regnskapet endte ca 3,2 mill lavere enn opprinnelig budsjett for 2024, og 4,2 mill lavere enn revidert budsjett fra tertial 2.

Det er i hovedsak skivebommen på anslag skattevekst som utgjør hovedutfordringen i 2024. Regjeringen anslo i statsbudsjettet for 2024 en vekst på 4,6% fra 2023, mens resultatet av veksten for året endte opp på ca 1,4%. Det tilsvarer et avvik på 6,8 milliarder i skattevekst fra inntektsforutsetningene som ble lagt til grunn for kommunene. Utviklingen gjennom året fremkommer i grafen nedenfor.

For Risør kommune endte 2024 opp med en skattesvikt på 1,3% fra 2023, og innkasserte ca 213,9 mill, ca 13 mill lavere enn opprinnelig budsjett. Gjennomsnittlig skatteinnngang pr innbygger ble på kr.31.343, tilsvarende 81,5% av landsgjennomsnittet (kr.38.444). Den svake skatteevnen utløser inntektsutjevningstilskudd, som gjør at kommunen er mer avhengig av økt nasjonal skatteinnngang enn lokal. Totalt mottok kommunen ca 34 mill i inntektsutjevning i 2024, ca 3,4 mill mer enn opprinnelig budsjett.

Som følge av den vesentlige underfinansieringen av kommunesektoren og svake skatteveksten la regjeringen 4,3 milliarder på bordet til kommunene i desember. Dette ga Risør kommune et "plaster på såret" som tilsvarte 5,35 millioner som bedret situasjonen, og medførte til at svikten på skatt og rammetilskudd ble begrenset til ca 4,2 mill mot regulert budsjett fra 2 tertial.

Eiendomsskatten ble i 2024 skrevet ut på boliger og fritidsboliger for beskatning med 30% reduksjonsfaktor og 3,8 promille i skattesats. Risør kommune bruker Skatteetatens formuesgrunnlag for beskatning av boliger der det finnes, og øvrige takster er oppjustert med 10% gjennom en kontorjustering. Inntekten fra eiendomsskatt ble budsjettert til kr.29,9 mill i opprinnelig budsjett, men oppjustert med 0,6 mill gjennom året som følge av økte inntekter. Året endte opp med en inntekt på ca 30,7 mill, ca 0,2 mill bedre enn regulert budsjett som følge nye eiendommer til beskatning, og økt takstgrunnlag.

Andre generelle inntekter består i hovedsak av andre øremerkede statlige tilskudd som i stor grad inntektsføres ute i driftssektorene men fremkommer i denne oversikten. Oversikten viser et avvik mot regulert budsjett på ca 13 mill og skyldes merinntekt på integreringstilskudd og andre særskilt tilskudd knyttet til flyktninger, samt diverse tilskudd til videreutdanning i grunnskolene, og øremerkede tilskudd innen helse og omsorg, BTI-arbeid, frivillighetssentraler og kompetansemidler. Midlene har dermed en "adresse" ifm av tilhørende kostnader ute på driftssektorene.

Renteinntektene endte på ca 17,7 mill etter et år med stabile rentenivåer og gjennomsnittlikviditet. Budsjettavviket på ca 2 mill begrunnes i høyere renteinntekter i Startlånsordningen som ga 2,1 mill mer inntekter enn budsjett, mens de kalkulatoriske rentene fra Selvkostområdene ble ca 0,1 mill lavere. Renteinntektene i oversikten består av følgende elementer:

- Renteinntekter bank ca 6,25 mill
- Renteinntekter Startlånsordningen ca 5,1 mill
- kalkulatoriske renter selvkostområdene ca 6,05 mill
- Andre renteinntekter ca 0,3 mill.

Utbytteinntektene ble ca 21,97 mill i 2024 som var ca 8,65 mill bedre enn budsjett hovedsakelig som følge av ekstraordinært utbytte fra Å-Energi som ble utbetalt i desember. Kommunene besluttet å ta ut 1 milliard ekstra utbytte i 2024 som følge av den krevende økonomiske situasjonen.

De samlede rentekostnadene utgjør ca 42 mill ved årsslutt, og ble dermed ca 3,8 mill høyere enn regulert budsjett. Budsjettavviket skyldes merkostnad renter på innlån til Startlånsordningen med 3,87 mill, og må sees opp mot merinntekter på utlån som delvis finansierer avviket.

Rentekostnadene i oversikten inneholder følgende renter:

- Renter lånegjeld ca 28,1 mill
- Renter overkurs gammelt lån ca 0,91 mill
- Renter Selvkostområdet ca 6,05 mill
- Renter lån til Startlånsordningen ca 6,87 mill

Norges Bank holdt styringsrenten uendret på 4,5% gjennom hele året til tross for signaler om rentenedsettelse utover høsten. Styringsrenten legger fundamentet for kommunenes lånekostnader gjennom NIBOR-rentene som ligger omtrent 1% over styringsrenten. Kommunedirektørens forvaltning av gjeldsporteføljen har bidratt til lave rentekostnader på lånegjelden gjennom sikringsordninger. Gjennomsnittlig Nibor 3 mnd for 2024 beregnet til ca 4,86% som gir en flytende utlånsrente på ca 5,46% til kommunene. Kommunedirektørens snittrente på gjeldsporteføljen har vært ca 4,1%.

Kommunen betalte totalt kr. 28,9 mill i avdrag på lånegjelden som ved inngangen av året var på ca 700,2 mill. Kommunens avdragskostnader styres av minimumavdragsordningen som ved årsslutt viser at det ble betalt ca 0,2 mill mer i avdrag enn det som pålegges ihht forskriften.

Det er utgiftsført kr.37,56 mill i avskrivninger på anleggsmidlene i 2024. Avskrivninger gir ingen resultateffekt i kommuneregnskapet, da utgiften nøytraliseres med motpost avskrivninger i oversikten. Avskrivningene er erstattet med avdragskostnaden som gir uttrykk for anleggsmidlenes verdiforringelse ihht kommunale regnskapsprinsipper.

Netto driftsresultat for 2024 er negativt med ca 2,63 mill, som er ca 0,18 mill dårligere enn regulert budsjett og 1 mill dårligere enn opprinnelig budsjett. Netto driftsresultat utgjør ca -0,34 % av kommunens samlede inntekter, og er dermed vesentlig lavere enn anbefalingen fra sentralt hold på 1,75%.

Kommunedirektøren har også et fellesområde knyttet til avsetninger for lønns og pensjonskostnader hvor budsjettet reguleres gjennom året for å kompensere sektorene for utgifter

knyttet til lønnsoppgjøret, lærlinger og tiltak fra handlingsprogrammet, samt pensjonselementer knyttet til premieavvik, bruk av premiefond og amortisering av akkumulert premieavvik. Ved årssluttning viser regnskapet for dette området et mindreforbruk på ca 3,1 mill mot revidert budsjett som bidrar til årsresultatet.

Felles avsetn lønn og pensjon	Regnskap 2024	Rev. Budsjett	Avvik	Budsjett 2024
Lærlinger	0	0	0	3 115 000
Avsetning lønnsoppgjør	0	0	0	8 500 000
Tiltak fra HP/ØP	0	345 000	-345 000	1 250 000
Bruk av premiefond (pensjon)	-932 755	0	-932 755	0
Premieavvik pensjon	-18 613 690	-15 000 000	-3 613 690	-15 000 000
Amortisert premieavvik	15 359 737	13 726 000	1 633 737	13 726 000
Avregning forsikring & Aktuar	163 271	30 000	133 271	30 000
Lønn og pensjonsavsetning	-4 023 437	-899 000	-3 124 437	11 621 000

Driftssektorene ble gjennom året kompensert med ca 1,7 mill til dekning av lønn til lærlinger, mens de resterende 1,4 mill av avsetningen ble brukt til å dekke opp for manglende budsjett til årets lønnsoppgjør.

Lønnsoppgjøret ble vesentlig mer kostbart enn budsjettet etter et godt lønnsoppgjør på ca 5,2 %. Avsetningen på 8,5 mill var ikke tilstrekkelig for å dekke kostnaden på ca 11,4 mill. For å dekke opp for avviket på ca 2,9 mill ble følgende finansiering benyttet

- Restbevilgning lærlinger ca 1,4 mill
- Reduserte avdragskostnader lån ca 0,9 mill
- Økt eiendomsskatteinntekt ca 0,6 mill

Tiltakene som var avsatt sentralt fra handlingsprogrammet for 2024 utgjorde 1,25 mill, og ved årsslutt gjenstår 0,35 mill av disse som ubrukt. Oversikten over gjennomførte tiltak kan vises som nedenfor.

Oversikt over felles tiltak i HP	Rev bud	Overført enh.	Oppr.budsj
Tilskudd Risør By AS	0	750 000	750 000
Omstillingsmidler Org.	200 000	0	200 000
Arbeidsmiljøtiltak	145 000	155 000	300 000
Sum totalt	345 000	905 000	1 250 000

Pensjonselementene på fellesområdet reguleres av kommunedirektøren gjennom bruk av premiefond i KLP for å unngå vesentlige svingninger i premieavvik. Samlet sett endte pensjonselementene er opp ca 2,9 mill bedre enn regulert budsjettet. Det ble totalt betalt og utgiftsført 53,7 mill i pensjonspremie i 2024, etter fratrekk av ca 23,3 mill som ble betalt fra premiefond. Netto pensjonskostnad ble på ca 36,7 mill, og dermed blir premieavviket (differanse mellom betalt premie og netto pensjonskostnad) på 16,98 mill i 2024. Dette avviket inntektsføres i kommunens regnskap ved årsslutt og påvirker kommunens pensjonskostnader i positiv retning i inntektsåret. Det inntektsførte premieavviket skal som kjent utgiftsføres igjen de neste 7 årene gjennom årlig amortisering med ca 2,4 mill årlig. Tidligere års inntektsført premieavvik utgiftsføres gjennom årlig amortisering, og i 2024 ble det utgiftsført ca 14 mill. Det medfører at premieavvikselementene påvirker kommunens driftsresultat i 2024 positivt med netto ca 2,9 mill ekskl. arbeidsgiveravgift. Det akkumulerte premieavviket (forpliktelse) øker dermed også noe i 2024 som følge av endringene gjennom året, og utgjør ved utgangen av året ca 80,7 mill eksklusive arbeidsgiveravgift.

Samlet sett ender "fellesområdene" med å bidra med et mindreforbruk mot budsjett på ca 6,4 mill

ved årsslutt. Sektorenes budsjettmessige merforbruk ved årsslutt ble ca 8,9 mill. Det samlede merforbruket på 2,45 mill medførte at kommunedirektøren måtte, ihht strykingsreglene, redusere avsetningen til disposisjonsfond med avviket.

Kommunedirektøren rapporterer til politisk nivå ila året med bruk disse begrepene for å synliggjøre avviket mellom planlagt drift i budsjettvedtaket og faktisk driftsnivå gjennom året. Forskjellen mellom negativt netto driftsresultatet på 2,63 mill og merforbruket på 2,45 mill ligger i budsjettavvikene på netto driftsresultat på (-0,18 mill) og mer-/mindreforbruk av bundne driftsfond (+2,64 mill). Dette fremstilles gjennom ny budsjettoversikt ihht forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning § 5.9.

Oversikt over budsjettavvik og årsavslutningsdisp etter §5-9 Drift	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik
Netto driftsresultat	2 629 139	2 810 160	-181 021
Avsetninger til bundne driftsfond	23 521 610	17 731 976	5 789 634
Bruk av bundne driftsfond	-20 037 146	-16 885 655	-3 151 491
Avsetning til disp fond ihht årsbudsjett og fullmakt	15 000 000	15 000 000	0
Bruk av disposisjonsfond ihht årsbudsjett og fullmakt	-18 656 481	-18 656 481	0
Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	2 457 121	0	2 457 121
Strykning av avsetninger til disposisjonsfond	-2 457 121		
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	0		
Mindrebruk av disposisjonsfond enn budsjettet	0		
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0		

4.2 Driftsresultatet

Regnskapsoversikten Økonomisk oversikt drift viser kommunens totalregnskap mot budsjett og fjoråret ihht forskriftskravene.

Økonomisk oversikt drift jf.5-6	Regnskap 2024	Reg.budsjett 2024	Avvik	Oppr.budsjett 2024	Regnskap 2023
Rammetilskudd	-293 843 700	-285 033 000	8 810 700	-284 054 000	-265 439 651
Inntekts- og formuesskatt	-213 917 392	-226 941 000	-13 023 608	-226 941 000	-216 648 067
Eiendomsskatt	-30 732 497	-30 530 000	202 497	-29 928 000	-29 648 139
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-70 749 142	-57 750 000	12 999 142	-56 525 000	-56 252 324
Overføringer og tilskudd fra andre	-82 523 042	-49 309 945	33 213 097	-49 159 945	-83 424 700
Brukerbetalinger	-18 507 012	-17 688 000	819 012	-18 667 000	-19 374 009
Salgs- og leieinntekter	-73 396 503	-72 764 000	632 503	-72 914 000	-66 583 829
Sum driftsinntekter	-783 669 288	-740 015 945	43 653 342	-738 188 945	-737 370 719
Lønnsutgifter	412 656 191	387 614 004	-25 042 187	385 967 004	396 487 470
Sosiale utgifter	89 764 838	100 348 350	10 583 512	100 305 350	82 799 797
Kjøp av varer og tjenester	210 899 164	188 084 748	-22 814 416	183 910 748	206 999 052
Overføringer og tilskudd til andre	41 755 858	28 937 003	-12 818 855	29 725 003	44 724 628
Avskrivninger	37 560 053	36 806 000	-754 053	36 806 000	36 481 305
Sum driftsutgifter	792 636 104	741 790 105	-50 845 999	736 714 105	767 492 252
Brutto driftsresultat	8 966 816	1 774 160	-7 192 657	-1 474 840	30 121 533
Renteinntekter	-17 700 081	-15 694 000	2 006 081	-13 994 000	-15 836 437
Utbytter	-21 971 733	-13 324 000	8 647 733	-12 174 000	-17 779 230
Renteutgifter	41 997 500	38 176 000	-3 821 500	36 476 000	35 293 701
Avdrag på lån	28 896 690	28 678 000	-218 690	29 563 000	28 639 785
Netto finansutgifter	31 222 376	37 836 000	6 613 624	39 871 000	30 317 819
Motpost avskrivninger	-37 560 053	-36 800 000	760 053	-36 800 000	-36 481 305
Netto driftsresultat	2 629 139	2 810 160	181 020	1 596 160	23 958 047
<i>Netto driftsresultat i % av driftsinntekter</i>	<i>-0,34 %</i>	<i>-0,38 %</i>		<i>-0,22 %</i>	<i>-3,25 %</i>
Avsetning til bundne driftsfond	23 521 610	17 731 976	-5 789 634	17 006 976	11 888 535
Bruk av bundne driftsfond	-20 037 146	-16 885 655	3 151 491	-16 885 655	-18 938 411
Avsetning til disposisjonsfond	12 542 878	15 000 000	2 457 122	15 000 000	8 694 476
Bruk av disposisjonsfond	-18 656 481	-18 656 481	0	-16 717 481	-25 602 647
Sum disponeringer/ dekning av netto driftsresultat	-2 629 139	-2 810 160	-181 020	-1 596 160	-23 958 047
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Som oversikten viser var 2024 opprinnelig budsjettert med positivt brutto driftsresultat på 0,20% og et negativt netto driftsresultat på 0,22%. Det vil si at det ble lagt opp til et driftsår hvor driftsinntektene skulle dekke finanskostnadene, og resterende finansieres av fondsmidler.

Utover året endret forutsetningene seg både på inntekts- og utgiftssiden, og kommunedirektøren regulerte budsjettene for kjente endringer i 1 og 2 tertial, og revidert budsjett viser at driftsinntektene ikke lenger var tilstrekkelig til å dekke driftsutgiftene. Budsjettendringene ble finansiert både av finanspostene og av fondsmidler, og ga dermed et negativt brutto driftsresultat på 0,24% og forverret negativt netto driftsresultat til 0,38%.

Oversikten over viser hele den kommunale tjenesteproduksjonen, inkludert selvkostområdene (Vann, Avløp, Feiing). Årets selvkostregnskap samlet endte opp ca 191' bedre enn budsjett, og avsluttes med et positivt netto driftsresultat på ca 920'. Dersom man korrigerer totalregnskapet for selvkostregnskapet vil netto driftsresultat endres (negativt) fra -0,34% til -0,47% som oversikten nedenfor viser i ytterste kolonne.

Økonomisk oversikt drift jf.5-6	Regnskap 2024	Reg.budsjett 2024	Avvik	Oppr.budsjett 2024	Regnskap VAR 2024	Budsjett VAR 2024	Regnskap ekskl.VAR
Sum driftsinntekter	-783 669 288	-740 015 945	43 653 342	-738 188 945	-34 135 277	-32 062 000	-749 534 011
Sum driftsutgifter	792 636 104	741 790 105	-50 845 999	736 714 105	27 161 831	25 124 679	765 474 273
Brutto driftsresultat	8 966 816	1 774 160	-7 192 657	-1 474 840	-6 973 446	-6 937 321	15 940 262
Netto finansutgifter	31 222 376	37 836 000	6 613 624	39 871 000	6 053 456	6 209 000	25 168 920
Motpost avskrivninger	-37 560 053	-36 800 000	760 053	-36 800 000	0	0	-37 560 053
Netto driftsresultat	2 629 139	2 810 160	181 020	1 596 160	-919 990	-728 321	3 549 129
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	-0,34 %	-0,38 %		-0,22 %	2,70 %	2,27 %	-0,47 %
Sum disponeringer/ dekning av netto driftsresultat	-2 629 139	-2 810 160	-181 020	-1 596 160	1 494 965	728 321	-4 124 104
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	574 975	0	-574 975

Tabellen viser også at Selvkostregnskapet for 2024 går med et underskudd på ca 575' som da er finansiert av kommunens ordinære driftsområder. Dette skyldes at selvkostområdene ikke kan finansiere hverandre, men må holdes helt adskilt. I 2024 gikk avløpsområdet med merforbruk, men har ingen selvkostfond til å finansiere dette. Dette merforbruket mellom-finansieres av ordinær drift frem til det er bygd opp nye fond til å tilbakebetale til kommunen. Kommunedirektøren må følgelig øke avløpsgebyrene i kommende planperiode for å dekke opp for merforbrukene i årene 2022 til 2024, og bygge opp nye buffere på selvkostfond for avløp.

Regnskapet viser at de samlede driftsinntektene ble på ca 783,7 mill, ca 43,7 mill høyere enn regulert budsjett, mens de samlede driftsutgiftene ble på ca 792,6 mill, ca 50,8 mill høyere enn regulert budsjett.

Sum Driftsinntekter viser et avvik på ca 43,6 mill mot regulert budsjett, og hovedårsakene kan forklares som følger:

- Skatt og rammetilskudd svikter med netto kr.4,2 mill som følge av vesentlig svikt i skatteinntekten utover året. Skatteinntektene ble ca 13 mill lavere enn budsjett, men ekstra overføringer i rammetilskudd kompenserte for svikten.
- Andre overføringer/tilskudd fra stat ble ca 13 mill bedre enn budsjett og består i hovedsak av økt integreringstilskudd (4,7 mill) og andre øremerkede tilskudd til driftssektorene.
- Overføring/tilskudd fra andre ble ca 33,2 mill bedre enn budsjett, og består i hovedsak av økte refusjonsinntekter fra NAV (ca 21,4 mill), mva kompensasjon (ca 6,8 mill) og diverse overføringer fra fylket og stat til driftssektorene.
- Brukerbetalingene ble ca 0,8 mill bedre i hovedsak som følge av oppholdsbetalinger på sykehjem.

Sum Driftsutgifter viser et avvik på ca 50,8 mill mot regulert budsjett, og hovedårsakene kan forklares som følger:

- Lønnsutgiftene ble ca 25 mill mer enn budsjett, hovedsakelig som følge av kostnader til vikarer, ekstrahjelp, overtid, og introduksjonslønn. (se eget avsnitt nedenfor)
- Sosiale utgifter ble ca 10,6 mill mindre enn budsjett, hovedsakelig som følge av lavere pensjonspremie til pensjonsselskapene og premieavviksinntekt. (se eget avsnitt nedenfor)
- Kjøp varer/tjenester ble ca 22,8 mill mer enn budsjett og består av en vesentlig samling av enkeltposter som beskrives nærmere under hver sektor i egne avsnitt.
- Overføringer/tilskudd til andre ble ca 12,8 mill mer enn budsjett, hovedsakelig som følge av økt mva-kompensasjon (ca 6,8 mill), økte kostnader til livsopphold (ca 2,1 mill), og økte kostnader til tilskudd og moderasjonsordninger private bhg (ca 3,6 mill).

Kommunedirektøren kunne lukket vesentlige deler av budsjettavvikene som vises på driftsinntekter og driftsutgifter, men ønsker å synliggjøre avvikene for få frem de elementer som ikke er vurdert som en del av kommunens ordinær drift i budsjettåret. Eksempelvis kunne avvikene på

inntektssiden og utgiftssiden vært redusert med ca 20 mill som tilsvarer merinntekt lønnsrefusjoner, som dekker opp for store deler av avvikene på lønn til vikarer, og ca 6,8 mill som følge av økt mva-kompensasjonsinntekt og utgift.

Brutto driftsresultat ble dermed på - 8,97 mill, ca 7,2 mill dårligere enn regulert budsjett, som tilsier at kommunen manglet nesten 9 mill i driftsinntekter for å finansiere de løpende driftsutgiftene.

Netto finansutgifter på totalt ca 31,2 mill som er ca 6,6 mill bedre enn regulert budsjett, mens motpost til avskrivningene ble ca 0,7 mill høyere enn regulert budsjett. Avviket på netto finanskostnader kan forklares som følger:

- Renteinntektene viser en merinntekt på ca 2,1 mill, og skyldes i hovedsak for lavt budsjettert renter på utlån ifm Startlånsordningen, og en svikt på ca 0,1 mill på renter fra Selvkostområdet VAR.
- Utbytteinntektene viser en merinntekt på ca 8,6 mill, og skyldes hovedsakelig ekstra utbyttebetaling fra Å-energi på ca 8,4 mill, samt utbytteinntekter fra Moland Biovarme AS og Gjensidigestiftelsen.
- Renteutgiftene viser en merkostnad på ca 3,8 mill som skyldes for lavt budsjettert rentekostnad på innlån fra Husbanken til utlån i Startlånsordningen. Ca 2,1 mill av disse kan utlignes mot merinntekt renter fra Startlånsordningen, mens resterende 1,7 mill fremstår som en reell merkostnad for kommunen i 2024. (kommenteres nærmere under Sektor for Interne tjenester).

Netto lønnskostnader 2024

Hovedoversikten over viser et netto merforbruk på ca 14,5 mill på lønn og sosiale kostnader mot revidert budsjett. Rapporten "Netto lønnskostnader" viser de totale lønnskostnadene inkludert sosiale kostnader, korrigert for mottatt refusjon sykepenger knyttet til langtidsfravær ved sykdom og fødselspermisjoner. Oversikten gir et mer korrekt bilde av lønnsområdet da kommunen har et meget høyt sykefravær også i 2024.

Netto lønnskostnader totalt, drift	Regnskap 2024	Revidert bud. 2024	Avvik	Regnskap 2023
Fast lønn (010)	312 153 067	331 489 889	19 336 822	300 457 505
Lønn til vikarer (020)	45 227 023	24 120 531	-21 106 492	38 344 319
Lønn til ekstrahjelp (030)	12 986 246	4 768 620	-8 217 626	17 143 622
Overtidslønn (040)	10 165 009	3 028 749	-7 136 260	11 811 424
Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser (050)	6 472 616	4 579 814	-1 892 802	6 812 159
Lønn renhold (075)	7 283 135	8 504 286	1 221 151	7 265 911
Godtgjørelse folkevalgte (080)	1 918 091	1 811 115	-106 976	1 895 620
Trekkpliktig/oppgavepliktig, ikke avgiftspliktig lønn (089)	15 618 812	8 000 000	-7 618 812	11 925 822
Skyss og kost (160, 165)	832 191	1 311 000	478 809	831 089
Sum lønnsutgift	412 656 190	387 614 004	-25 042 186	396 487 471
Pensjon (090)	45 908 206	56 216 925	10 308 719	40 760 134
Arbeidsgiveravgift (099)	43 856 632	44 131 425	274 793	42 039 662
Sum brutto lønnsutgift	502 421 028	487 962 354	-14 458 674	479 287 267
Lønnsrefusjoner (710)	-30 509 986	-9 827 000	20 682 986	-30 686 626
SUM NETTO LØNNSUTGIFT	471 911 042	478 135 354	6 224 312	448 600 641

Totalt er det utgiftsført ca 412,6 mill i lønn og godtgjørelser i 2024, og ca 25 mill mer enn regulert budsjett. Oversikten over viser fordelingen av lønnskostnadene, og viser at det er vikarkostnader, leie ekstrahjelp og overtid som gir de største negative utslagene. En betydelig andel av merforbruk på vikarlønn kan henføres til mindreforbruket på fastlønn og skyldes budsjettering av ferielønn i

helse og omsorgsenhetene. En vesentlig del av resterende merkostnader på disse postene utløses gjennom kort- og langtidsfravær ved sykdom i tjenestene. Langtidsfravær (sykemeldinger og fødselspermisjon) dekkes gjennom refusjoner fra NAV, og som oversikten viser mottok kommunen ca 20,7 mill mer enn budsjett i refusjonsinntekter i 2024.

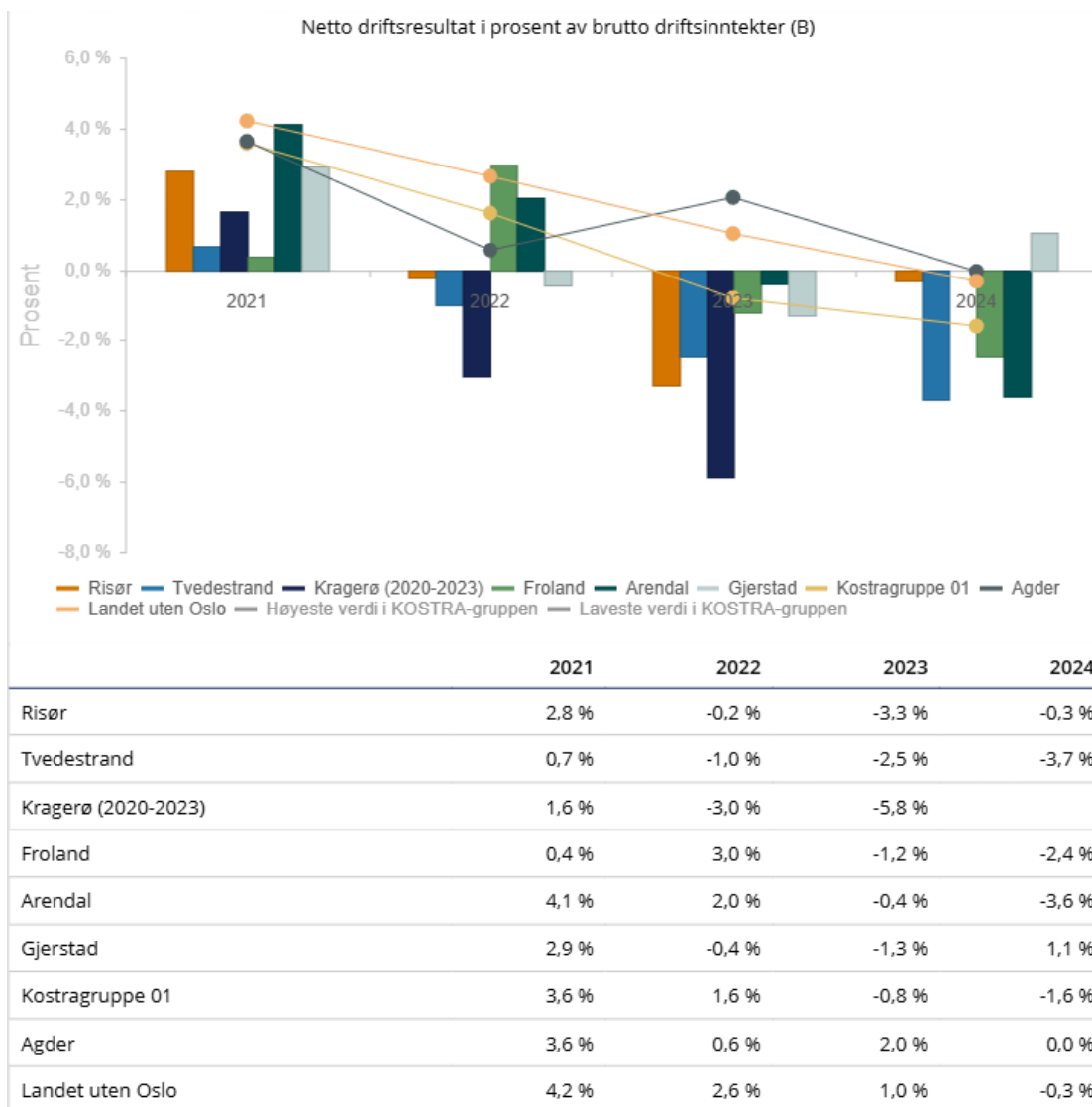
Oversikten viser også merutgiftene til Introduksjonsordningen og kvalifiseringsordningen som utgjør ca 7,5 mill og begrunnes med at det er flere med rettigheter til introduksjonsprogrammet, og at flere av deltakerne forlenger programmet for å oppnå tilfredsstillende kompetanse.

De sosiale kostnadene, som består av arbeidsgivers andel pensjon og arbeidsgiveravgift av lønn og pensjon, ble ca 10,5 mill lavere enn regulert budsjettert. Det er pensjonselementene som utgjør avviket, hvor både pensjonspremien kommunen har betalt inn til selskapene ble lavere enn budsjetterte, samt et positivt avvik knyttet til inntektsføring og amortisering av premieavviket. Dette omtales nærmere under felles inntekter og utgifter.

Netto driftsresultat er summen av disse hovedlinjene (driftsinntekter, driftsutgifter og netto finans) og viser et negativt netto driftsresultat (underskudd) på ca 2,6 mill, som er ca 0,2 mill bedre enn regulert budsjett.

Resultatet viser at kommunen ikke har tilstrekkelig inntekter til å finansiere driftsutgifter og finanskostnader, og må derfor bruke ca 2,6 mill av fondsmidler for å finansiere driften i 2024. Av disse fondsmidlene hentes ca 1,7 mill fra disposisjonsfondet, mens resterende disponeres fra bundne driftsfond og er koblet til øremerkede inntekter og utgifter i driftssektorene.

Kommunens resultater bør også sees i sammenheng med resten av landet og sammenlignbare kommuner de enkelte år for å vurdere om resultatet er godt eller ei.

Tabellen viser at Kommunene Norge har hatt et krevende år med svake driftsresultater. Risør kommune ligger på nivå med "landet uten Oslo", noe svakere enn eget fylke, men bedre enn kommunens Kostragruppe i 2024. Foreløpige KOSTRA-tall og rapporter fra KS viser at det anslagsvis er ca 60% av kommunene i landet som avsluttet 2024 med negative driftsresultater.

Tabellen under viser Risør kommunes netto driftsresultat i % av samlede inntekter fra 2020-2024 sammenlignet med relevante kommuner, fylket, Kostragruppen, og landet utenom Oslo.

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter							
År	Risør	Tv.strand	Kragerø	Froland	Agder	Kostragr.	Land u/Oslo
Snitt 5 år	0,04 %	-0,96 %	-2,08 %	-0,38 %	1,72 %	0,72 %	2,02 %
2024	-0,34 %	-3,70 %	?	-2,40 %	0,00 %	-1,60 %	-0,30 %
2023	-3,25 %	-2,50 %	-5,80 %	-1,30 %	2,10 %	-0,90 %	1,00 %
2022	-0,20 %	-1,10 %	-3,00 %	3,10 %	0,50 %	1,60 %	2,70 %
2021	2,80 %	0,70 %	1,60 %	0,40 %	3,60 %	3,60 %	4,20 %
2020	1,20 %	1,80 %	-1,10 %	-1,70 %	2,40 %	0,90 %	2,50 %

Risør kommune har et gjennomsnittlig positivt netto driftsresultat på 0,04% de siste 5 år, og viser dermed at kommunen har en lang vei igjen å gå før det anbefalte målet på 1,75% er oppnådd. Basert på foreløpige KOSTRA-tall og rapporter fra KS er det anslagsvis ca 60% av kommunene i landet som avsluttet 2024 med negative driftsresultater.

4.3 Sektorenes drift

Kommunen deler regnskapet opp i fellesområder og driftssektorer i oppfølging mot budsjett. Fellesområdene omhandler felles inntekter og utgifter som ikke er tjenestespesifikke, samt felles avsetninger til lønnsoppgjør og pensjon. Felles avsetninger lønn og pensjon består av utgifter som fordeles ut på driftssektorene etter behov, og tas dermed med i sektorenes resultater når vi ser på mer- og mindreforbruk totalt.

Den obligatoriske hovedoversikten "Bevilgningsoversikt drift A" viser kommunens fellesområde og driftssektorene adskilt, hvor linje 6 "Sum bevilgninger drift, netto" viser sektorenes netto driftsrammer.

Bevilgningsoversikt drift jf. §5-4 1 ledd (A)	Regnskap 2024	Reg.budsjett 2024	Avvik	Oppr.Buds. 2024	Regnskap 2023
Rammetilskudd	-293 843 700	-285 033 000	8 810 700	-284 054 000	-265 439 651
Innteks- og formuesskatt	-213 917 392	-226 941 000	-13 023 608	-226 941 000	-216 648 067
Eiendomsskatt	-30 732 497	-30 530 000	202 497	-29 928 000	-29 648 139
Andre generelle driftsinntekter	-70 749 142	-57 750 000	12 999 142	-56 525 000	-56 252 324
Sum generelle driftsinntekter	-609 242 731	-600 254 000	8 988 731	-597 448 000	-567 988 181
Sum bevilgninger drift, netto	580 649 494	565 222 160	-15 427 334	559 167 160	561 628 409
Avskrivninger	37 560 053	36 806 000	-754 053	36 806 000	36 481 305
Sum netto driftsutgifter	618 209 547	602 028 160	-16 181 387	595 973 160	598 109 714
Brutto driftsresultat	8 966 816	1 774 160	-7 192 656	-1 474 840	30 121 533
Renteinntekter	-17 700 081	-15 694 000	2 006 081	-13 994 000	-15 836 437
Utbytter	-21 971 733	-13 324 000	8 647 733	-12 174 000	-17 779 230
Renteutgifter	41 997 500	38 176 000	-3 821 500	36 476 000	35 293 701
Avdrag på lån	28 896 690	28 678 000	-218 690	29 563 000	28 639 785
Netto finansutgifter	31 222 376	37 836 000	6 613 624	39 871 000	30 317 819
Motpost avskrivninger	-37 560 053	-36 800 000	760 053	-36 800 000	-36 481 305
Netto driftsresultat	2 629 139	2 810 160	181 021	1 596 160	23 958 047
Avsetninger til bundne driftsfond	23 521 610	17 731 976	-5 789 634	17 006 976	11 888 535
Bruk av bundne driftsfond	-20 037 146	-16 885 655	3 151 491	-16 885 655	-18 938 411
Avsetninger til disposisjonsfond	12 542 878	15 000 000	2 457 122	15 000 000	8 694 476
Bruk av disposisjonsfond	-18 656 481	-18 656 481	0	-16 717 481	-25 602 647
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-2 629 139	-2 810 160	-181 021	-1 596 160	-23 958 047

Som oversikten viser har kommunen brukt netto ca 580,6 mill på å levere kommunale tjenester til våre innbyggere gjennom 2024. Fordelingen av disse pengene kan vises gjennom den obligatoriske hovedoversikten "Bevilgningsoversikt drift B" hvor sektorrammene fremkommer, men hvor de statlige tilskuddene knyttet til integreringstilskudd og øremerkede tilskudd ikke er tatt med.

Bevilgningsoversikt drift jf. §5-4 2 ledd (B)	Regnskap 2024	Reg.budsjett 2024	Avvik	Oppr.Bud. 2024	Regnskap 2023
Driftssektorene samlet inkl.avsetning lønn og pensjon					
Driftsinntekter	-174 426 557	-139 761 945	34 664 612	-140 740 945	-169 382 537
Driftsutgifter	755 076 050	704 984 105	-50 091 945	699 908 105	731 010 946
Netto drift	580 649 493	565 222 160	-15 427 333	559 167 160	561 628 409
Avvik mot budsjett			-2,73 %		
100 Sektor Interne tjenester					
Driftsinntekter	-2 780 325	-1 587 000	1 193 325	-1 587 000	-2 550 848
Driftsutgifter	41 178 781	41 027 905	-150 876	40 405 905	42 029 717
Netto drift	38 398 456	39 440 905	1 042 449	38 818 905	39 478 869
200 Sektor Samfunnsutvikling					
Driftsinntekter	-82 317 366	-72 942 000	9 375 366	-72 942 000	-78 422 153
Driftsutgifter	184 593 760	164 347 335	-20 246 425	159 847 335	191 228 709
Netto drift	102 276 394	91 405 335	-10 871 059	86 905 335	112 806 556
300 Sektor Helse og omsorg					
Driftsinntekter	-56 563 601	-36 902 000	19 661 601	-36 902 000	-51 646 791
Driftsutgifter	329 338 389	309 280 345	-20 058 044	300 821 345	324 086 142
Netto drift	272 774 788	272 378 345	-396 443	263 919 345	272 439 351
400 Sektor Oppvekst					
Driftsinntekter	-32 709 020	-28 325 945	4 383 075	-29 304 945	-36 765 625
Driftsutgifter	203 025 289	191 072 520	-11 952 769	187 057 520	201 235 402
Netto drift	170 316 269	162 746 575	-7 569 694	157 752 575	164 469 777
50300 Felles avsetninger lønn og pensjon					
Driftsinntekter	-56 245	-5 000	51 245	-5 000	2 880
Driftsutgifter	-3 060 169	-744 000	2 316 169	11 776 000	-27 569 024
Netto drift	-3 116 414	-749 000	2 367 414	11 771 000	-27 566 144

Dersom man fremstiller samme bilde med korrigert for integreringstilskudd og øremerkede tilskudd slik kommunedirektøren fremstiller økonomistatus gjennom året kan man vise følgende oppstilling fordelt pr sektor mot budsjett.

Driftsrapport sektorene	Regnskap 2024	Rev.budsjett	Avvik	Oppr. budsjett	Regnskap 2023
Driftssektorene inkl avsetn lønn og pensjon					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	475 265 561	478 098 354	2 832 793	464 793 354	476 126 899
Sum andre driftsutgifter	294 810 017	250 589 727	-44 220 290	245 573 727	279 951 163
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-235 927 918	-203 453 600	32 474 318	-203 207 600	-213 300 408
Sum netto	534 147 660	525 234 481	-8 913 179	507 159 481	542 777 654
Budsjettavvik %			-1,70 %		
100 - Interne Tjenester					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	15 919 384	16 067 905	148 521	15 684 905	17 357 872
Sum andre driftsutgifter	31 556 148	27 960 000	-3 596 148	27 721 000	28 755 256
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-8 181 680	-5 002 000	3 179 680	-5 002 000	-7 184 820
Sum netto	39 293 852	39 025 905	-267 947	38 403 905	38 928 308
200 - Sektor Samfunnsutvikling					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	76 813 181	73 118 728	-3 694 453	71 168 728	75 011 305
Sum andre driftsutgifter	138 264 473	119 673 583	-18 590 890	117 123 583	137 171 251
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-151 198 602	-134 976 655	16 221 947	-134 976 655	-135 415 871
Sum netto (Inkl VAR)	63 879 052	57 815 656	-6 063 396	53 315 656	76 766 685
300 - Sektor Helse og omsorg					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	245 557 021	251 774 845	6 217 824	244 791 845	246 879 190
Sum andre driftsutgifter	66 319 093	53 385 500	-12 933 593	51 184 500	60 125 617
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-42 813 182	-33 467 000	9 346 182	-32 242 000	-37 215 139
Sum netto	269 062 932	271 693 345	2 630 413	263 734 345	269 789 668
400 - Sektor Oppvekst					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	136 975 975	137 136 876	160 901	133 147 876	136 878 532
Sum andre driftsutgifter	58 670 303	49 570 644	-9 099 659	49 544 644	53 899 039
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-33 734 454	-30 007 945	3 726 509	-30 986 945	-33 484 578
Sum netto	161 911 824	156 699 575	-5 212 249	151 705 575	157 292 993

Oversikten viser da et merforbruk på driftssektorene på ca 8,9 mill, tilsvarende et negativt budsjettavvik på ca 1,7% for 2024.

Kommunedirektøren rapporterer løpende på status regnskap mot budsjett gjennom året til formannskapet og gjennom tertialrapportene. Fremstillingen ved årsslutt kan vises som følger.

Regnskap mot budsjett 2024 ved utgangen av året	Beløp (1000)
Skatt og rammetilskudd	-4 213
Avskrivninger	6
Bruk/Avsetning disp.fond	0
Premieavvik og pensjon	2 778
Avsetninger	345
Finanstransaksjoner	7 538
Budsjettavvik fellesområder	6 454
Budsjettavvik Sektorene	-8 912
Sektor Kommunedir & int.tj	267
Sektor Samfunnsutvikling	6 063
Sektor Helse og Omsorg	-2 630
Sektor Oppvekst	5 212
Budsjettavvik samlet	-2 458

Oversikten viser avvik fra regulert budsjett ved årsslutt, både på de sentrale fellesområdene, og på sektornivå. Oversikten over viser at kommunens drift på sektornivå hadde merkostnader/mindreinntekter på ca 8,91 mill mot regulert budsjett, mens fellesområdene hadde ca 6,45 mill merinntekt/mindrekostnad mot regulert budsjett. Det samlede budsjettavviket blir da på 2,46 mill som utgjør strykningen i avsetningen til disposisjonsfondet ved årsslutt.

4.4 Sektor Interne tjenester og kommunedirektør

Regnskapsåret og sektorens resultater

Sektor for interne tjenester består av kommunedirektør, den politiske virksomheten, felles IKT drift for hele kommunen, og kommunens stabstjenester innen personal, økonomi, dokumentsenter, kommunikasjon og publikumstjenesten.

Sektoren består ved utgangen av 2024 av 16,3 årsverk, inkludert ordfører, varaordfører og frikjøpte tillitsvalgte og Hovedverneombud. Bemanningen oppleves som nøktern i forhold til de krav og forventninger som ligger til tjenestene, fra både kommunens tjenesteområder og fra publikum/innbyggere. Korrekt bemanning av interne tjenester er svært viktig for å sikre at alt av rutiner og systemer fungerer optimalt for driftsorganisasjonen, og at det er tilstrekkelig ressurser til å ha tett oppfølging av ledernivået for å sikre at fag- og økonomi- og personalstyring blir godt ivare tatt i hele kommunen.

Bemanningsoversikten nedenfor viser faste og midlertidig ansatte, inkludert politisk ledelse (1,2 årsverk), frikjøpte tillitsvalgte (1,8 årsverk) og hovedverneombud (0,5 årsverk).

	Ansattandel	Ansattandel	Ansattandel	Ansattandel	Ansattandel
Utvikling årsverk fast ansatte	2020-12	2021-12	2022-12	2023-12	2024-12
100 - Sektor interne tjenester	19,8	17,3	16,8	16,5	16,3
10100 - Kommunedirektørens ledergruppe	2,0	2,4	2,4	2,0	2,0
10200 - Kommunedirektørens ledergruppe - Felles	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
10300 - Kommunedirektørens stab	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
10400 - Kommunedirektøren politisk	1,2	1,2	1,3	1,2	1,2
10600 - Stab organisasjonsutvikling	5,2	5,7	9,1	9,3	8,6
10700 - Stab fellestjenester	7,1	4,1	0	0	0
10800 - Stab økonomi	4,0	4,0	4,0	4,0	4,5

Som oversikten viser er sektoren over de siste 5 årene redusert med ca 3,5 årsverk, tilsvarende ca 17,7%. Bemanningen i 2024 er i tillegg 0,5 årsverk lavere enn oversikten viser som følge av at 1 fast årsverk er erstattet med 0,5 årsverk vikar ifm permisjon. Interne tjenester har høyt fokus på digitalisering av arbeidsprosesser for å hente ut gevinster av innføring av nye systemer og kompetanseheving. Stabsfunksjonene vil fortsatt ha fokus på kompetanseheving rundt styringssystemene inn mot ledernivå for å hente ut ytterlige positive synergier fremover.

Interne tjenester har hatt et høyt sykefravær i 2024 på ca 6,4% fordelt med henholdsvis 2,01% korttidsfravær og 4,39% langtidsfravær. Sektorens mål er å ikke overstige 4,8 % samlet fravær, og ligger således god over denne ambisjonen. I en liten virksomhet utgjør enkeltfravær store %-vise utslag, og i 2024 har det vært flere enkelthendelser som har medført fraværet som ikke vurderes til å være arbeidsrelatert. Utviklingen gjennom året er positivt både på kort og langtidsfravær. Sektorens oppgaver er i stor grad spesialiserte innenfor sine fagområder, og det hentes i utgangspunkt ikke inn vikarer ved fravær ved korttidssykdom, men i 2024 er en fødselspermisjon delvis erstattet med vikar.

Driftsrapporten nedenfor viser sektorens samlede kostnader fordelt på netto lønnsutgifter, andre driftsutgifter og inntekter/refusjoner og viser netto driftsresultat sammenlignet med regulert budsjett

og fjoråret.

Driftsrapport sektorene	Regnskap			Oppr. budsjett	Regnskap 2023
	2024	Rev.budsjett	Avvik		
100 - Interne Tjenester					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	15 919 384	16 067 905	148 521	15 684 905	17 357 872
Sum andre driftsutgifter	31 556 148	27 960 000	-3 596 148	27 721 000	28 755 256
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-8 181 680	-5 002 000	3 179 680	-5 002 000	-7 184 820
Sum netto	39 293 852	39 025 905	-267 947	38 403 905	38 928 308

Interne tjenester avslutter regnskapet for 2024 med et merforbruk på ca 0,27 mill mot budsjett som vist ovenfor. Budsjettavvikene fordelt per ansvar kan vises som nedenfor.

Netto drift Interne tjenester	Regnskap 2024	Rev.budsjett	Avvik	Oppr.budsjett	Regnskap 2023
10100 - Kommunedirektørens ledergruppe	3 529 164	3 578 849	49 685	3 527 849	3 859 549
10200 - Kommunedirektøren - Felles	7 380 626	7 280 000	-100 626	7 141 000	7 986 118
10400 - Kommunedirektøren politisk	4 864 586	4 572 373	-292 213	4 572 373	5 287 491
10500 - IKT felleskostnader	10 782 060	11 827 000	1 044 940	11 827 000	10 168 198
10600 - Stab organisasjonsutvikling	8 314 348	8 909 641	595 293	8 594 641	8 711 161
10800 - Stab økonomi	4 423 067	2 858 042	-1 565 025	2 741 042	2 915 790
Sum netto driftsutgifter	39 293 851	39 025 905	-267 946	38 403 905	38 928 307

"Kommunedirektørens ledergruppe" har et mindreforbruk mot budsjett på ca 50.000 som følge av lavere kostnad til effektiviseringsprosjektet "Bærekraft-25" og noe merkostnader til beredskapsarbeid, mens "Kommunedirektøren felles" avslutter med et merforbruk på ca 100.000 som skyldes kostnader på felles juss-nettverket og KS-lisenser.

"Kommunedirektøren politisk" avslutter 2024 med et merforbruk på ca 292.000 mot budsjett. Politisk aktivitet ble ca 397.000 høyere enn budsjett hvorav ca 167.000 i merforbruk på lønn/godtgjørelse politikere, og ca 230.000 i merkostnader til ikt-kostnader og annen drift. Kostnader til Kontrollutvalg og revisjon ble ca 100.000 lavere enn budsjettet som følge av lav kursaktivitet og konsulentbistand.

"IKT-felleskostnader" ble ca 1 mill lavere enn budsjett som følge av en nedjustering av IKT-Agder IKS sitt budsjett og fordeling av IKT-kostnadene ut på driftssektorene der de direkte relateres til tjenesteproduksjonen. Store deler av innsparingen (ca 0,7 mill) her kommer til uttrykk gjennom økte IKT-kostnader ute i driftsenhetene. IKT-kostnadene som ligger igjen med ca 10,8 mill er brukerlisenser for alle ansatte og utgifter til felles fagsystemer for hele kommunen.

"Stab organisasjonsutvikling" som inneholder publikumstjenesten, kommunikasjon, dokumentasjoner og HR inkludert frikjøp av tillitsvalgte avslutter året med et mindreforbruk på ca 600.000 mot budsjett. Mindreforbruket skyldes i hovedsak en nedbemanning på 0,6 årsverk og at ikke langtidsfravær er erstattet med vikar deler av året.

"Stab Økonomi" avslutter 2024 med et merforbruk på ca 1,56 mill. Økonomiavdelingen avslutter med et merforbruk på ca 150.000, hovedsakelig som følge av merkostnader til lønn. Økonomiavdelingen forvalter også Startlånsordningen avsluttes med et merforbruk på ca 1,4 mill som følge av avvik mellom renter på innlån fra Husbanken, og utlån av Startlånsmidler. Tidligere har kommunen balansert dette med driftsfond og ikke blitt noen belastning for kommunens regnskap. I 2024 utgjorde rentedifferansen ca 1,8 mill, og har sin begrunnelse i at fleste utlån skjer i fastrenteavtaler, mens innlån gjøres flytende. De lave fastrentelånene som er gitt ut de siste årene gir nå en negativ effekt mot de høye flytende innlånsrentene. Denne rentedifferansen vil utjevne seg over tid etter hvert som rentene svinger både på innlån og utlån.

Sektor Interne tjenester leverer i hovedsak administrative tjenester til hele organisasjonen, og utgjør

dermed en vesentlig del av kommunens kostnader til administrasjon og styring. Oppdatert effektivitetsanalyse for administrasjons-funksjonene basert på foreløpige KOSTRA-tall 2024 sammenlignet med tilsvarende tall fra 2023 viser at Risør kommune bruker noe mer ressurser på administrasjon og styring enn landsgjennomsnittet, men viderefører den positive utviklingen de siste årene.

Område/funksjon	Netto driftsutgifter 2024 (kr.pr innb)		Mer-/mindreutgifter 2024 (mill kr.) sammenlignet med		
	Risør	Landsgj. snitt	Landsgj. snitt	"Normert nivå"	"normert og inntektsjustert nivå"
Administrasjon og Styring	6 542	5 768	5,3	3,4	4,1
100 Politisk styring	516	421	0,6	0,5	0,6
110 Kontroll og revisjon	197	112	0,6	0,5	0,6
120 Administrasjon	4 844	4 258	4,0	2,6	3,2
121 Eiendomsforvaltning	547	467	0,5	0,4	0,5
130 Administrasjonslokaler	439	509	-0,5	-0,6	-0,6

Område/funksjon	Netto driftsutgifter 2023 (kr.pr innb)		Mer-/mindreutgifter 2023 (mill kr.) sammenlignet med		
	Risør	Landsgj. snitt	Landsgj. snitt	"Normert nivå"	"normert og inntektsjustert nivå"
Administrasjon og Styring	6 709	5 826	6,0	4,1	5,2
100 Politisk styring	600	487	0,8	0,6	0,7
110 Kontroll og revisjon	227	112	0,8	0,8	0,8
120 Administrasjon	5 049	4 300	5,1	3,7	4,5
121 Eiendomsforvaltning	478	419	0,4	0,3	0,3
130 Administrasjonslokaler	355	508	-1,0	-1,2	-1,2

Tabellene viser at er brukt netto kr.6.542 pr innbygger i 2024, mot kr.6.709 i 2023. Tabellen viser at Risør kommune har brukt ca 5,3 mill mer enn landsgjennomsnitt og ca 3,4 mill mer når vi korregerer tallene til kommunens "normerte nivå", som hensyntar kommunens utgiftsbehov. Funksjon "120-administrasjon" viser at Risør kommune bruker ca 2,6 mill mer enn gjennomsnittskommunen, som er en reduksjon fra 3,7 mill i 2023, og viser at det jobbes for å komme ned til korrekt nivå for en effektiv administrasjon i Risør kommune. Kommunedirektøren må samtidig også balansere administrasjonsressursene opp mot oppgaveløsingen for hele organisasjonen, for å fortsatt kunne levere gode tjenester til ledere, ansatte og innbyggere i Risør kommune.

4.5 Sektor Samfunnsutvikling

Regnskapsåret og sektorens resultater

Sektor for Samfunnsutvikling er et område som favner mange ulike samfunnsfunksjoner, og kanskje den sektoren som treffer flest av innbyggernes hverdag. Sektoren består av kommunalsjef med stab bestående av frivillighetskoordinator, ungdomskontakt, samfunnsutvikler, og næringssjef, Enhet for plan og bygg, Enhet for Eiendom og tekniske tjenester, Enhet for Kultur, og Enhet for NAV-tjenester.

Årsverksutviklingen og fordelingen innad i sektoren ved utgangen av 2024 sammenlignet med tidligere år fremkommer som vist i tabellen nedenfor.

	Ansattandel	Ansattandel	Ansattandel	Ansattandel	Ansattandel
Utvikling årsverk fast ansatte	2020-12	2021-12	2022-12	2023-12	2024-12
200 - Sektor samfunnsutvikling	76,3	80,2	83,5	81,7	78,7
2000 - Samfunnsutvikling	3,0	3,0	4,0	5,4	4,5
2100 - Plan og bygg	6,8	8,3	8,0	7,8	7,5
2200 - Eiendom og tekniske tjenester	35,8	42,4	41,9	42,0	42,2
2300 - VAR- selvkostområde	8,9	4,8	3,8	2,9	1,9
2400 - Kultur	6,8	6,8	6,7	6,0	4,7
2600 - NAV	15,0	14,9	19,2	17,6	17,9

Tabellen viser alle fast og midlertidig ansatte, og fast ansatte vikarer, samt lærlinger. Oversikten viser at sektoren har hatt en netto reduksjon på 3 årsverk gjennom 2024, som i stor grad er en effekt

av den økonomiske situasjonen for hele kommunen, hvor det utover i året skulle holdes igjen på alle ledige stillinger tilgjengelig.

Sektor for samfunnsutvikling har som mål maksimalt 6,5% sykefravær i 2024, mens det samlede sykefravær i 2024 endte på ca 7,53%. Det er en svak økning fra 2023 hvor totalfraværet var ca 7,00%. Fraværet i 2024 fordeler seg med hhv 1,49% korttidsfravær og 6,04% langtidsfravær. Sammenlignet med 2023 tilsvarer det en reduksjon i korttidsfraværet på 0,05% (1,54%) og en økning i langtidsfraværet med 0,58%(5,46%).

Sektor for Samfunnsutvikling avslutter 2024 med et merforbruk på totalt 6,06 mill. Rapporten nedenfor viser at sektoren i 2024 har et merforbruk på lønnsutgiftene på ca 3,7 mill. I disse tallene ligger kommunens lønnsutgifter til Introduksjonsprogrammet (NAV-flyktning) og Kvalifiseringsprogrammet (NAV-sosial), som begge har merforbruk i 2024 på hhv 6,3 mill og 1,3 mill. Dette tilsier at lønnskostnadene på de kommunalt ansatte i sektoren viser et mindreforbruk på ca 3,9 mill når man korrigerer bort disse. Oversikten viser vesentlige avvik mot budsjett på andre driftsutgifter, men disse må sees i sammenheng med tilhørende økte driftsinntekter/tilskudd som fremstår med et nesten like stort avvik andre veien. Vesentlige avvik beskrives nærmere nedenfor innen hvert ansvarsområde.

Driftsrapport sektorene	Regnskap 2024		Oppr. budsjett	Regnskap 2023
	Rev.budsjett	Avvik		
200 - Sektor Samfunnsutvikling				
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	76 813 181	73 118 728	-3 694 453	75 011 305
Sum andre driftsutgifter	138 264 473	119 673 583	-18 590 890	137 171 251
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-151 198 602	-134 976 655	16 221 947	-135 415 871
Sum netto (Inkl VAR)	63 879 052	57 815 656	-6 063 396	76 766 685

Sektorens resultat kan brytes ned på ansvarsnivå som fremkommer nedenfor, og viser hvordan det enkelte driftsområde avslutter 2024 sammenlignet med regulert budsjett, og regnskap 2023.

Netto drift Sektor Samfunnsutvikling	Regnskap 2024	Rev.budsjett	Avvik	Oppr.budsjett	Regnskap 2023
20100 - Samfunnsutvikling leder	6 348 655	6 317 233	-31 422	6 015 233	6 203 465
21100 - Plan og byggesak	4 017 985	3 388 205	-629 780	3 149 205	4 038 082
22100 - Eiendom forvaltning	7 247 245	10 247 418	3 000 173	9 586 418	12 656 743
22200 - Eiendom vaktmestertjenester	5 600 078	5 846 502	246 424	5 582 502	5 114 630
22300 - Eiendom renhold	11 676 833	12 909 365	1 232 532	12 559 365	12 476 825
22400 - Eiendom tekniske tjenester	17 111 115	14 443 638	-2 667 477	12 254 638	16 975 959
22500 - Risør Biovarmeanlegg	715 150	0	-715 150	0	549 977
23100 - Vann og Avløp - Selvkostområder	574 974	0	-574 974	0	3 750 368
24100 - Kultur leder	6 259 719	6 607 598	347 879	6 576 598	6 889 998
24200 - Kultur Risørhuset	648 474	731 956	83 482	717 956	973 105
24300 - Risør bibliotek	1 987 369	2 005 970	18 601	1 967 970	2 915 006
24400 - Risør kino	1 075 426	1 202 445	127 019	1 179 445	872 659
26100 - NAV - sosial	15 957 755	15 257 752	-700 003	15 106 752	15 571 298
26200 - NAV - flyktning	-15 341 724	-21 142 426	-5 800 702	-21 380 426	-12 221 430
Sum netto driftsutgifter	63 879 054	57 815 656	-6 063 398	53 315 656	76 766 685

Oversikten viser netto driftskostnader mot driftsrammene pr enhet sektoren i 2024, hvorav de mest sentrale avvikene er som følger:

Samfunnsutvikling leder (20100) avslutter 2024 omtrent i balanse. Enheten fikk i budsjett et innsparingskrav på 500 000 som er dekket opp gjennom drift av enheten. Enheten har også ansvar for kommunens frivillighetssentraler, hvor det ble etablert to nye sentraler ila året på hhv Hope/Sandnes (kommunal) og Søndeled (privat).

Enhet for Plan og byggesak (21100) avslutter året med et samlet merforbruk på ca 0,63 mill. Enheten har en inntektssvikt mot budsjett på ca 1,3 mill i 2024, hovedsakelig innen byggesaksbehandling, men også innen plan kart/oppmåling. Merforbruket dekkes delvis av innsparing på lønnskostnader som følge av sykefravær som ikke er erstattet.

Enhet for Eiendom og tekniske tjenester (22100-22500) som består av kommunens eiendomsforvaltning med vaktmester- og renholdstjenester, samt tekniske tjenester og biovarmeanlegget, avslutter året med et samlet mindreforbruk på ca 1,1 mill. Enheten har en innsparing på lønnskostnader på ca 1,8 mill hovedsakelig som følge av at stillinger er holdt igjen ved naturlig avgang. Energikostnadene på kommunale bygg og veilys viser et mindreforbruk på ca 1,8 mill i 2024 som følge av lavere priser og økt fokus på strømforbruk og energitiltak. Kommunens utgifter til drift og vedlikehold bygg merforbruker med ca 2 mill, mens leieinntektene ble ca 1,2 mill mer enn budsjett ved årsslutt.

Innen tekniske tjenester viser regnskapet et merforbruk på parkering på ca 0,45 mill som følge av svikt i inntekter, merforbruk på kommunale veier på ca 0,25 mill på vedlikehold av disse, merforbruk branntjenestene på ca 0,8 mill som følge av kostnader til investeringer og 110-sentralen, og merforbruk på ca 0,3 mill på havn som følge av økte driftskostnader og svikt i havneinntekter.

Selvkostområdene Vann, avløp og feiertjenesten (23100) blir normalt avsluttet i balanse ved bruk av selvkostfond ihht selvkostprinsippene. Regnskapet for 2024 viser et mindreforbruk på lønn på ca 0,66 mill, merinntekter gebyrer på 1,7 mill, mens driftsutgiftene ble ca 2,2 mill mer enn budsjett samlet. Hovedårsaken til merkostnadene til drift henføres til økt vedlikeholdsbehov for håndtering av avløp/slam. I selvkostregnskapet er det klare skiller mellom gebyrområdene, og ved årsavslutning endte Vann med et mindreforbruk på ca 2,1 mill, mens avløp avsluttes med et merforbruk på 1,8 mill. Justeres avvikene for planlagt disponering mot selvkostfondene blir avvikene hhv 1,5 mill i overskudd på vann, og 0,6 mill i underskudd på avløp. Da avløpsområdet de siste årene har gått med underskudd har ikke lenger kommunen noen selvkostfond for tjenesten, og kommunens ordinære drift må dekke dette. Totalt sett "skylder" nå avløpsområdet kommunen ca 4,9 mill, som innebærer at gebyrene må økes mer enn normalt i årene som kommer.

Enhet for Kultur (24100-24400) avsluttet året med et mindreforbruk på ca 0,6 mill. Regnskapet viser et mindreforbruk på lønn på ca 0,5 mill som følge av fravær som ikke er erstattet og reduksjon i stillinger. På driftssiden viser regnskapet nøktern drift med litt innsparinger i alle avdelinger. Kinoinntektene sviktet med ca 0,4 mill, mens avregningen fra kulturskolen ga et mindreforbruk på ca 0,3 mill.

NAV-tjenestene inkluderer sosial- og flyktningtjenesten (26100-26200). Enheten avslutter 2024 med et samlet merforbruk på ca 6,5 mill mot budsjett. Tjenestene har i stor grad holdt sine budsjetttrammer gjennom året, men har store merforbruk på utgifter til introduksjonsordningen (6,8 mill), kvalifiseringsordningen (1,2 mill) og utgifter til livsopphold (3,6 mill). Ordningene er rettighetsbasert, og kommunen har liten direkte påvirkningsmulighet ifht utgiftene som påløper, utover å "spå" bedre i budsjettprosessen. Enhetens resultat bedres gjennom økt integreringstilskudd på ca 4,8 mill som følge av mottak av flere flyktninger enn budsjettet.

Sektor for samfunnsutvikling er sterkt påvirket av utenforliggende faktorer som potensielt gir store utslag på utgiftssiden. Det er god styring i sektoren, og ved utgangen av sommeren var prognosene vesentlig dårligere enn resultatet ble ved årsslutt, som understreker uforutsigbarheten i sektorens drift.

Kostra-analyser viser kommunens ressursbruk innen de sentrale tjenestekområdene sammenlignet med landet og korrigert for kommunens utgiftsnivå. Bland disse er det kun Sosialtjenesten og landbruk som vedrører sektor for samfunnsutvikling. Kommunedirektøren har tidligere bemerket

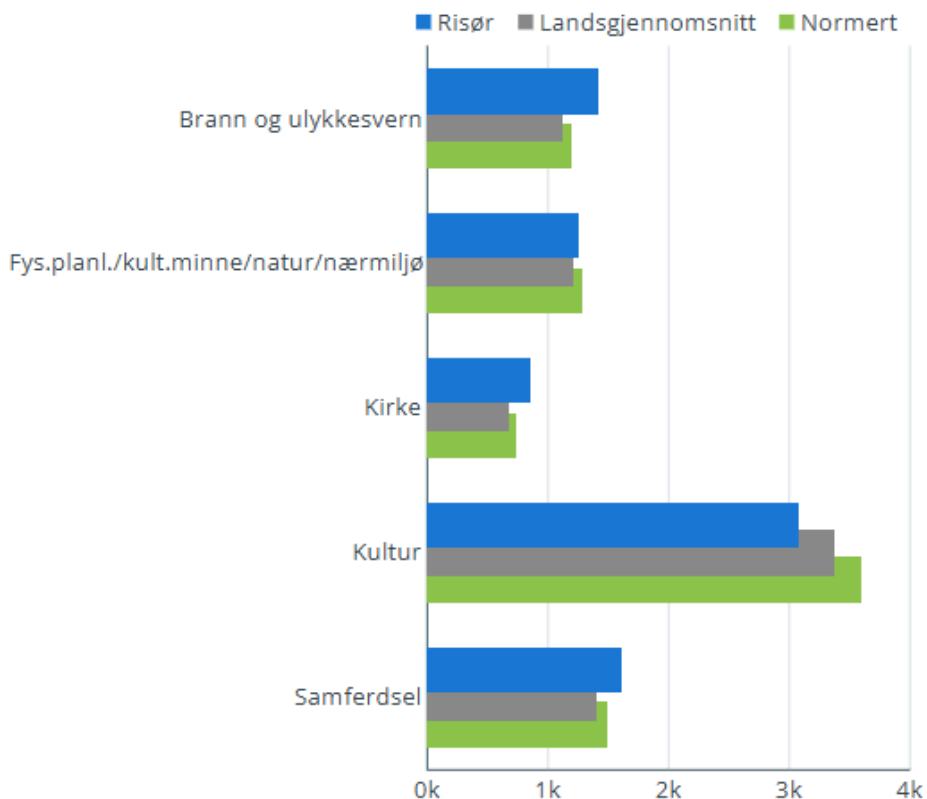
høy ressursbruk på sosialkontortjenester, som er vesentlig høyere enn landet og normert nivå. Analysen for 2024 kan sammenlignes med tallene fra 2023 for å se utviklingen.

Område/funksjon	Netto driftsutgifter 2024 (kr.pr innb)		Mer-/mindreutgifter 2024 (mill kr.) sammenlignet med		
	Risør	Landsgj. snitt	Landsgj. snitt	"Normert nivå"	"normert og inntektsjustert nivå"
Sosialtjeneste	5 637	4 122	10,3	8,1	8,7
242 Råd, veiledning og forebyg.arb	2 874	1 444	9,7	9,0	9,2
243 Tilbud til personer med rusprobl.	616	539	0,5	0,2	0,3
281 Ytelse til livsopphold	2 148	2 139	0,1	-1,1	-0,9
Landbruk	96	145	-0,3	0,0	0,0
329 Landbruksforvaltning	96	145	-0,3	0,0	0,0

Analyse mer-Mindreforbruk aktuelle KOSTRA-funksjoner mot landet					
Område/funksjon	Netto driftsutgifter 2023 (kr.pr innb)		Mer-/mindreutgifter 2023 (mill kr.) sammenlignet med		
	Risør	Landsgj. snitt	Landsgj. snitt	"Normert nivå"	"normert og inntektsjustert nivå"
Sosialtjeneste	5 413	3 771	11,2	10,2	11,0
242 Råd, veiledning og forebyg.arb	2 947	1 408	10,5	10,1	10,6
243 Tilbud til personer med rusprobl.	519	572	-0,4	-0,5	-0,4
281 Ytelse til livsopphold	1 948	1 791	1,1	0,6	0,9
Landbruk	145	140	0,0	0,4	0,4
329 Landbruksforvaltning	145	140	0,0	0,4	0,4

Samlet viser tallene at kommunen i 2024 har brukt ca 8,1 mill mer enn "normert nivå" som en bedring på ca 2,2 mill fra i fjor. Sektoren jobber med karlegging av kommunens utgifter på disse tjenestemrådene for å se om det er elementer som kan bedre statusen ytterligere fremover.

Mange av sektorens tjenester inngår ikke i de store KOSTRA-definisjonene i inntektssystemet, men det er allikevel KOSTRA-tall som kan vise kommunens utgiftsnivå sammenlignet med landsgjennomsnittet. Tabellen nedenfor viser noen av de sentrale funksjonene som ligger i sektoren for samfunnsutvikling som viser netto driftsutgifter pr innbygger sammenlignet med landsgjennomsnittet korrigert for kommunens utgiftsbehov (normert nivå).

Figur 1.3.5 Netto driftsutgifter i kr per innb.

Oversikten viser at kommunen i stor grad ligger på gjennomsnittlig normert kostnadsnivå sammenlignet med landet innenfor de fleste av tjenestoområdene, og at driften i 2024 trekker snittene i riktig retning der kommunen tidligere har lagt høyt. Politiske prioriteringer foretatt i budsjettene er tydelig i disse tallene som f.eks brannberedskap, kirkelig virksomhet og kultursatsning som har vært prioritert i Risør kommune i mange år.

4.6 Sektor Helse og omsorg

Regnskapsåret og sektorens resultater

Sektor for helse og omsorg er den største driftssektoren i kommunen og utgjør ca 47,2% av sektorens samlede driftsrammer med et opprinnelig nettobudsjett på 263,9 mill. Lønnskostnadene utgjør ca 83% av sektorens driftsutgifter og gjør økonomien sårbar i forhold til mangel på tilgjengelige ressurser, sykefravær og endringer i tjenestebehov for brukerne.

Risør kommune opplever en svak nedgang i befolkningen, men innad i befolkningen vokser de eldre aldersgruppene, mens de yngre blir færre. Det medfører til at sektor for Helse og omsorg jevnlig merker en økning i tjenestebehovet til våre innbyggere. Samtidig som tjenestebehovet øker, merker sektoren utfordringer med rekruttering av ansatte til tjenestene.

Sektoren har ved utgangen av året ca 243 faste og midlertidig årsverk, og viser en negativ utvikling fra i fjor med 13,3 færre årsverk. Utviklingen kan være misvisende for helhetsbildet for sektoren, da faste stillinger kan være erstattet av timelønnede vikarer og innleie av helsepersonell.

	Ansattandel	Ansattandel	Ansattandel	Ansattandel	Ansattandel
Utvikling årsverk fast ansatte	2020-12	2021-12	2022-12	2023-12	2024-12
300 - Sektor helse og omsorg	235,3	239,6	253,5	256,3	243,0
3000 - Helse og omsorg	4,4	3,6	3,6	4,2	4,4
3100 - Habilitering	84,7	80,3	81,9	77,9	70,1
3200 - Hjemmetjenester	56,6	59,9	66,0	71,4	68,6
3300 - Helse	13,8	15,1	15,3	15,6	18,8
3400 - Institusjon	58,0	60,5	64,2	62,3	60,6
3500 - Psykisk helse	17,8	20,3	22,5	24,8	20,5

Sektorens sykefraværsmål er satt til maksimalt 10% i 2024. Ved utgangen av året viser det samlet sykefraværet 13,06%, fordelt med hhv 1,97% korttidsfravær og 11,09% langtidsfravær. Sammenlignet med 2023 er årets tall nærmest uendret samlet sykefravær, mens korttidsfraværet har økt med 0,33% er langtidsfraværet redusert med 0,43%. Det høye fraværet gir betydelige utfordringer for daglig drift og fører til store avvik på lønnsområdet selv om store deler av langtidsfraværet refunderes fra NAV. Sektoren har høyt fokus på nærværet på alle arbeidsplasser, og jobber kontinuerlig med å finne tiltak som kan bedre situasjonen gjennom dialog og tilrettelegging for ansatte.

Sektoren avsluttet 2023 med et merforbruk på ca 9,2 mill mot budsjett og det ble jobbet godt i budsjettarbeidet for 2024 med å tilpasse virksomheten til korrekte rammer, men allerede ved inngangen av 2024 viste budsjettoppfølgingen at lønnskostnadene lå for høyt ifht rammene. Gjennom året har alle enhetene jobbet bevisst for å holde kostnadene nede, til tross for ressursutfordringene som følge av sykefraværet. Tabellen nedenfor viser at sektoren har godt en god jobb, og avslutter 2024 med et mindreforbruk på ca 2,6 mill mot budsjett. De enkelte tjenestoområdene beskrives nærmere nedenfor.

Driftsrapport sektorene	Regnskap		Oppr. budsjett	Regnskap 2023
	2024	Rev.budsjett	Avvik	
300 - Sektor Helse og omsorg				
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	245 557 021	251 774 845	6 217 824	246 879 190
Sum andre driftsutgifter	66 319 093	53 385 500	-12 933 593	60 125 617
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-42 813 182	-33 467 000	9 346 182	-37 215 139
Sum netto	269 062 932	271 693 345	2 630 413	269 789 668

Sektorens samlede netto lønnskostnader vises i tabellen nedenfor, og viser et mindreforbruk mot regulert budsjett på ca 6,5 mill. Tabellen viser et mindreforbruk på fast ansatte og store merforbruk på lønn til vikarer, ekstrahjelp og overtid. Langtidsfraværet gir lønnsrefusjoner fra NAV, og tabellen viser at det er mottatt ca 13,6 mill mer enn budsjett ved årets utgang, som dekker opp for store deler av vikarkostnadene. Tabellen viser også at sektoren har 6 mill lavere pensjonskostnader mot budsjett. Dette skyldes i stor grad at kommunens pensjonskostnader ved slutten av året ble lavere enn antatt i budsjettet. Ser man bort fra dette avviket har sektoren styrt lønnskostnadene inn mot budsjettet.

Netto lønnskostnader Helse og omsorg	Regnskap		Revidert bud. 2024	Avvik	Regnskap 2023
	2024	2024			
Fast lønn (010)	163 955 002	173 956 531	10 001 529		155 442 522
Lønn til vikarer (020)	30 158 431	17 807 334	-12 351 097		25 365 864
Lønn til ekstrahjelp (030)	7 187 654	3 402 156	-3 785 498		9 682 599
Overtidslønn (040)	7 282 204	1 540 000	-5 742 204		8 185 135
Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser (050)	4 809 545	3 355 438	-1 454 107		5 185 868
Skyss og kost (160, 165)	471 409	759 000	287 591		476 857
Sum lønnsutgift	213 864 245	200 820 459	-13 043 786		204 338 845
Pensjon (090)	26 981 074	33 010 777	6 029 703		36 526 051
Arbeidsgiveravgift (099)	23 656 158	23 547 609	-108 549		23 781 144
Sum brutto lønnsutgift	264 501 477	257 378 845	-7 122 632		264 646 040
Lønnsrefusjoner (710)	-18 473 048	-4 845 000	13 628 048		-17 289 993
SUM NETTO LØNNSUTGIFT	246 028 429	252 533 845	6 505 416		247 356 047

Oversikten nedenfor viser hver enkelt enhets netto regnskap mot regulert budsjett for 2024 og regnskap 2023. Enhetene i sektoren har vist god økonomistyring gjennom året til tross for uforutsigbarheten som ligger i tjenestebehovene for virksomhetene.

Netto drift Sektor Helse og omsorg	Regnskap 2024	Rev.budsjett	Avvik	Oppr.budsjett	Regnskap 2023
30100 - Helse og omsorg - leder	2 892 033	4 150 828	1 258 795	3 993 828	4 096 153
31100 - Habilitering - leder	734 422	-527 437	-1 261 859	-662 437	978 214
31200 - Habilitering - Linken	8 601 983	9 924 391	1 322 408	9 673 391	8 989 053
31300 - Habilitering - Orreveien	13 423 153	13 912 040	488 887	13 580 040	13 636 806
31400 - Habilitering - Sandnes ressursenter	38 764 634	39 481 478	716 844	38 560 478	44 225 375
31500 - Habilitering - Tyriveien	11 698 404	12 181 864	483 460	11 917 864	11 026 862
32100 - Hjemmetjenester - leder	0	0	0	0	1 293 816
32200 - Hjemmetjenester	62 750 639	58 153 638	-4 597 001	56 290 638	55 199 380
32300 - Institusjon	59 327 214	62 464 123	3 136 909	60 813 123	60 489 782
34100 - Institusjon - leder	1 205 737	1 151 188	-54 549	1 116 188	1 205 283
34200 - Institusjon kjøkken og vaskeri	7 212 362	7 052 945	-159 417	6 902 945	7 399 981
32400 - Psykisk helse	16 207 903	19 339 815	3 131 912	18 753 815	17 711 359
33100 - Helse - leder	849 829	1 296 009	446 180	1 273 009	1 258 793
33200 - Helse barnevern	19 531 317	17 877 000	-1 654 317	16 727 000	17 972 085
33300 - Helse helsetjenester	13 500 060	12 612 250	-887 810	12 515 250	12 546 010
33400 - Risør helsestasjon	7 277 112	7 801 933	524 821	7 585 933	5 891 341
33500 - Sønedeled legekontor	2 590 686	1 990 169	-600 517	1 954 169	2 821 548
33700 - Solsiden legesenter	2 495 444	2 831 111	335 667	2 739 111	3 047 827
Sum netto driftsutgifter	269 062 932	271 693 345	2 630 413	263 734 345	269 789 668

Fellesområdene i sektoren inneholder administrasjon av hele sektoren, felles utgifter til drift av tjenestene som medisiner og forbruksmateriell, bildrift, IKT- og lisenskostnader, KØH, kjøp av eksterne helsetjenester og oppholdsbetaling ved Frydenborgsenteret. Oppholdsbetalingen på sykehjemmet endte på 13,3 mill som er ca 1 mill bedre enn budsjett. Enheten har hatt merkostnader til medisiner, drift av bilparken til hjemmetjenestene og IKT-kostnader, men også en økning i salgsinntekter, tilskudd og refusjoner som medførte til at enheten avslutter året med et mindreforbruk på ca 1,2 mill.

Habiliteringsenheten, som i tillegg til leder inneholder drift av Linken, Orreveien, Tyriveien og Sandnes ressursenter, avslutter året med et samlet mindreforbruk på ca 1,8 mill.

Habiliteringsenheten har en besparelse på ca 4,5 mill på lønn, hvorav reduserte pensjons-kostnader utgjør ca 2,6 mill. Refusjoner fra særlig ressurskrevende helsetjenester ble ca 0,6 mill bedre enn budsjettet, mens kommunens kjøp av private BPA-tjenester ble ca 2,3 mill mer enn budsjettet. Enheten har jobbet systematisk og godt med tiltak for å møte utfordringene fra forvaltningsrevisjonsrapporten for tjenestene, og har gjort gode grep for å få bedre kontroll på virksomheten.

Hjemmetjenestene er den virksomheten som har hatt størst trykk på tjenesten gjennom året, og avslutter 2024 med et merforbruk på ca 4,6 mill. Hjemmetjenesten dekker også kommunens korttidsavdeling og samhandler med psykisk helse og deres brukere. Tjenesten har høyt sykefravær og bemanningsutfordringer som gir høye vikarkostnader og overtidslønn. Tjenesten har i 2024 måtte bruke eksterne bemanningsbyråer for å sikre nødvendig bemanning gjennom sommeren. Hjemmetjenestene påvirkes direkte av befolkningsutviklingen og opplever en økende etterspørsel etter tjenestene. Tjenesten jobber med oppgaveforskyvninger innen profesjonene (TØRN) og har fokus på digitale hjelpemidler for brukerne og i oppfølgingen av disse. Enheten har i 2024 innsatt 2 avdelingsledere som avlaster enhetsleder med tjeneste-tildeling og personaloppfølging ifm turnusarbeid, kompetanseheving og fraværarbeid.

Institusjonstjenestene med kjøkken og vaskeri på Frydenborgsenteret avsluttet året med et mindreforbruk på ca 2,9 mill. Enheten har et mindreforbruk på lønn på ca 3,1 mill hvorav pensjon utgjør ca 2,2 mill av dette, som viser at enheten har styrt lønnsbudsjettet og bemanningen godt. Kjøkkenet merker prisøkningen på matvarer, og har merkostnader på ca 0,55 mill mot budsjett, men

hvor noe av dette hentes inn gjennom økte salgsinntekter med ca 0,35 mill. Sykehjemmet har godt belegg gjennom hele året men merker en økt turnover på pasientene, som innebærer at oppholdsbetalingene reduseres noe grunnet lovverket rundt dette. Enheten har i 2024 innsatt 2 avdelingsledere som avlaster enhetsleder med tjenestetildeling og personaloppfølging ifm turnusarbeid, kompetanseheving og fraværarbeid.

Enhet for psykisk helse avslutter 2023 med et mindreforbruk på ca 3,1 mill som i all hovedsak begrunnes i reduksjon i lønnskostnader mot budsjett. Tjenesten har hatt et høyt sykefravær og har holdt igjen på vikarbruk der det har vært forsvarlig. Enheten har i 2024 ansatt erfaringskonsulenter i sin virksomhet, og har jobbet med gjennomgang av tjenestetildeling for å sikre at brukerne får rett nivå av tjenester.

Enhet for Helse inneholder det interkommunale barnevernet, helsestasjonstjenesten, ungdomstjenesten, tilskudd til fysioterapi og private leger, og de kommunale legetjenestene. Enheten avslutter 2024 med et merforbruk på ca 1,8 mill som i hovedsak er knyttet til ekstern virksomhet. Den interkommunale legevaktordningen hadde også i 2024 et merforbruk som følge av bemanningssituasjonen og nødnettet med tilhørende effekt for Risør kommune på ca 1,1 mill. Risør kommunes kostnader til det interkommunale barnevernsamarbeidet fikk et merforbruk mot budsjett på ca 1,7 mill hovedsakelig som følge av økte kostnader til tiltak utenfor hjemmet. Driften av de kommunale legekantorene og tilskudd til private leger og fysioterapeuter avsluttes med et merforbruk på ca 0,5 mill hovedsakelig som følge av behov for å leie inn leger for å dekke opp i tjenesten. Helsestasjonstjenestene har stabil og god drift og avslutter året med et mindreforbruk på ca 0,5 mill pga prosjektmidler og sykefravær som ikke er erstattet.

Sektoren driver tjenestene på en effektiv og rasjonell måte, hvor KOSTRA-analyser av tjenestefunksjonene nedenfor viser utviklingen fra 2023 til 2024 fordelt på de ulike funksjonene.

Område/funksjon	Netto driftsutgifter 2024 (kr.pr innb)		Mer-/mindreutgifter 2024 (mill kr.) sammenlignet med		
	Risør	Landsgj. snitt	Landsgj. snitt	"Normert nivå"	"normert og inntektsjustert nivå"
Pleie og omsorg	34 230	26 048	55,5	3,1	6,6
234 Aktivisering eldre og funk.hem	1 562	1 335	1,5	-1,1	-1,0
253 Helse og omsorgstj i institusjon	10 258	9 260	6,8	-11,9	-10,8
254 Helse og omsorgstj i hjemmet	0	0	0,0	0,0	0,0
257 Hjemmetjenester - personalbase	9 445	7 035	16,4	2,2	3,2
258 Hjemmetjenester - ambulerende	11 519	7 062	30,2	16,0	17,2
261 Institusjonslokaler	1 447	1 356	0,6	-2,1	-2,0
Kommunehelse	4 875	4 791	0,6	-3,5	-2,8
232 Helsestasjon og skolehelsetj	1 132	1 010	0,8	0,0	0,1
233 Forebyggende helse og sosial	436	498	-0,4	-0,8	-0,8
241 Diagnose, behandling og rehab	3 308	3 283	0,2	-2,6	-2,2
Barnevern	2 877	3 039	-1,1	-0,4	0,0
244 Barneverntjeneste	1 055	1 114	-0,4	-0,1	0,0
251 Barneverntiltak i familien	190	340	-1,0	-0,9	-0,9
252 Barneverntiltak utenfor familien	1 632	1 584	0,3	0,7	0,9

Analyse mer-Mindreforbruk aktuelle KOSTRA-funksjoner mot landet					
Område/funksjon	Netto driftsutgifter 2023 (kr.pr innb)		Mer-/mindreutgifter 2023 (mill kr.) sammenlignet med		
	Risør	Landsgj. snitt	Landsgj. snitt	"Normert nivå"	"normert og inntektsjustert nivå"
Pleie og omsorg	35 328	26 087	63,1	9,3	14,2
234 Aktivisering eldre og funk.hem	1 392	1 298	0,6	-2,0	-1,8
253 Helse og omsorgstj i institusjon	11 440	9 354	14,2	-5,0	-3,4
254 Helse og omsorgstj i hjemmet	20 986	14 095	47,0	18,0	20,9
261 Institusjonslokaler	1 509	1 341	1,1	-1,6	-1,4
Kommunehelse	4 320	4 706	-2,6	-6,6	-5,8
232 Helsestasjon og skolehelsetj	937	1 023	-0,6	-1,5	-1,3
233 Forebyggende helse og sosial	328	507	-1,2	-1,6	-1,6
241 Diagnose, behandling og rehab	3 055	3 177	-0,8	-3,5	-3,0
Barnevern	2 633	2 887	-1,7	-0,4	0,2
244 Barneverntjeneste	1 016	1 101	-0,6	-0,1	0,2
251 Barneverntiltak i familien	199	345	-1,0	-0,8	-0,8
252 Barneverntiltak utenfor familien	1 418	1 441	-0,2	0,5	0,8

Risør kommune har vesentlig høyere kostnader per innbygger enn gjennomsnitt i landet innenfor

pleie- og omsorgsfunksjonene og spesielt innen hjemmebaserte tjenester og institusjon. Når nettokostnadene justeres for kommunens demografi og utgiftsbehov (normert nivå) får vi et nytt bilde av situasjonen sammenlignet med gjennomsnitt i landet. Utviklingen i tjenestenes mer-/mindreforbruk mot landet fra 2023 til 2024 (normert nivå) viser at pleie og omsorgstjenestene drives ca 6,2 mill mer effektivt enn fjoråret. Samtidig ser vi at kommunehelsetjenestene drives noe dyrere enn 2023, mens barnevern ligger omtrent uendret, men allikevel med lavere kostnader enn normert nivå tilsier. Avvikene innen pleie og omsorg gjenspeiler også kommunens årelange satsning på hjemmebaserte tjenester fremfor institusjon i tråd med prinsippene rundt Innsatstrappen.

4.7 Sektor Oppvekst

Regnskapsåret og sektorens resultater

Sektor for oppvekst består av alle kommunens barnehager, de 4 grunnskolene med 3 skolefritidsordninger, den interkommunale PP-tjenesten og voksenopplæringen.

Sektoren har ved utgangen av 2024 ca 176,3 årsverk som er en marginal økning på 1,2 årsverk fra 2023. Oversikten viser også at det er gjort større endringer i bemanningen innad i hver enkelt enhet for å tilpasse bemanningen til endrede behov ifht elevmasse og barnegrupper.

	Ansattandel	Ansattandel	Ansattandel	Ansattandel	Ansattandel
Utvikling årsverk fast ansatte	2020-12	2021-12	2022-12	2023-12	2024-12
400 - Sektor Oppvekst	179,0	181,3	184,3	175,1	176,3
4000 - Skole og barnehage	3,6	3,5	4,4	4,7	9,4
4100 - Risør barneskole	53,3	53,9	52,2	47,5	48,2
4200 - Hope oppvekstsenter	12,1	12,7	12,7	12,9	13,9
4300 - Søndeled barneskole	22,2	23,1	21,1	19,2	16,5
4400 - Risør ungdomsskole	38,4	38,6	35,8	32,9	35,4
4500 - Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	9,0	9,0	8,0	9,7	9,7
4600 - Fargeskrinet barnehage	13,7	12,2	14,4	13,2	10,4
4700 - Trollstua barnehage	12,7	13,7	20,0	17,5	15,4
4800 - Voksenopplæringen (VIRK)	14,0	14,6	15,7	17,5	17,4

Sektor for Oppvekst har hatt en positiv utvikling i sykefraværet og endte med et samlet fravær på ca 9,53% i 2024, mot 11,26% i 2023. Fraværet fordeler seg på 1,88% korttidsfravær (2023: 2,17%) og 7,65% langtidsfravær(2023: 9,09%). Sektoren har vedtatt grense for sykefravær i 2024 på 8,1%, og ligger således over målet ved utgangen av året. Ansatte i oppvekstsektoren er særlig utsatt for korttidssykdom ved at de jobber med store grupper barn og unge.

Sektorens sykefravær vises også gjennom netto lønnskostnader hvor vikarkostnader, ekstrahjelp og overtidslønn utgjør ca 17,5 mill i 2024, mot ca 16,2 mill i 2023, men samtidig viser også mindreforbruket på fastlønn at vikarene i større grad erstattet fast ansatte enn tidligere. Reduksjonen i langtidsfraværet fremkommer også gjennom sektorens refusjoner på sykelønn som i 2024 utgjorde ca 9 mill, mot ca 10,9 mill i 2023. Samlet sett avslutter sektor for Oppvekst med et netto mindreforbruk på lønnsområdet på ca 0,26 mill i 2024, som er veldig bra da lønnsutgiftene utgjør ca 73,5% av sektorens totale driftskostnader.

Netto lønnskostnader Oppvekst	Regnskap 2024	Revidert bud. 2024	Avvik	Regnskap 2023
Fast lønn (010)	100 816 581	106 868 416	6 051 835	100 232 894
Lønn til vikarer (020)	11 667 479	5 717 850	-5 949 629	9 678 600
Lønn til ekstrahjelp (030)	4 041 389	580 328	-3 461 061	3 942 061
Overtidslønn (040)	1 848 177	698 000	-1 150 177	2 535 869
Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser (050)	817 728	547 000	-270 728	937 937
Oppgavepliktig, ikke aga pliktig lønn (089)	73 500	0	-73 500	31 500
Skyss og kost (160, 165)	237 961	336 500	98 539	197 706
Sum lønnsutgift	119 502 815	114 748 094	-4 754 721	117 556 567
Pensjon (090)	13 686 568	14 010 420	323 852	17 222 986
Arbeidsgiveravgift (099)	13 054 901	13 079 862	24 961	13 212 283
Sum brutto lønnsutgift	146 244 284	141 838 376	-4 405 908	147 991 836
Lønnsrefusjoner (710)	-9 030 348	-4 365 000	4 665 348	-10 915 598
SUM NETTO LØNNSUTGIFT	137 213 936	137 473 376	259 440	137 076 238

Sektoren har hatt en netto driftsramme på ca 156,7 mill i 2024, og avsluttet året med et samlet merforbruk på ca 5,2 mill, men hvor de enkelte enheter i stor grad har hatt god budsjettstyring og avslutter året omtrent i balanse. Hovedårsaken til merforbruket henføres til feil budsjettforutsetninger knyttet til tilskudd til private barnehager og førskoletiltak.

Driftsrapport sektorene	Regnskap 2024	Rev.budsjett	Avvik	Oppr. budsjett	Regnskap 2023
400 - Sektor Oppvekst					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	136 975 975	137 136 876	160 901	133 147 876	136 878 532
Sum andre driftsutgifter	58 670 303	49 570 644	-9 099 659	49 544 644	53 899 039
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-33 734 454	-30 007 945	3 726 509	-30 986 945	-33 484 578
Sum netto	161 911 824	156 699 575	-5 212 249	151 705 575	157 292 993

Sektorens merforbruk mot revidert budsjett med fordelingen mellom de enkelte driftsenhetene vises i tabellen nedenfor.

Netto drift Sektor Oppvekst	Regnskap 2024	Rev.budsjett	Avvik	Oppr.budsjett	Regnskap 2023
25300 - Voksenopplæringen (VIRK)	6 008 407	6 994 387	985 980	6 504 387	5 600 825
40100 - Oppvekst - leder	45 041 920	38 165 629	-6 876 291	38 080 629	41 918 365
41100 - Risør barneskole - grunnskole	35 622 674	33 293 336	-2 329 338	32 224 336	36 241 053
41200 - Risør barneskole SFO	3 280 033	3 300 941	20 908	2 446 941	3 034 390
42100 - Hope oppvekstsenter - grunnskole	5 417 695	5 631 556	213 861	5 473 556	5 253 330
42200 - Hope oppvekstsenter - SFO	136 538	196 488	59 950	145 488	67 338
42300 - Hope oppvekstsenter - barnehage	4 302 113	4 797 311	495 198	4 667 311	4 081 642
43100 - Søndeled barneskole - grunnskole	13 598 437	13 291 870	-306 567	13 263 870	13 345 821
43200 - Søndeled barneskole - SFO	728 567	1 101 348	372 781	867 348	735 854
44100 - Risør ungdomskole - grunnskole	26 963 991	27 035 708	71 717	25 856 708	25 847 992
45100 - Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	2 993 371	2 977 621	-15 750	2 977 621	2 871 567
46100 - Fargeskrinet barnehage	8 043 382	8 789 863	746 481	8 488 863	8 216 742
47100 - Trollstua barnehage	9 774 697	11 123 517	1 348 820	10 708 517	10 078 073
Sum netto driftsutgifter	161 911 825	156 699 575	-5 212 250	151 705 575	157 292 992

Sektoren styres fra ansvar 40100 Oppvekst - leder, som også inneholder sektoradministrasjonen, BTI-rådgiver, førskoletiltak, skoleskyss og tilskudd til private barnehager. Enheten avslutter 2024 med et merforbruk på 6,9 mill. De vesentlige elementer i merforbruket skyldes et merforbruk på tilskudd og refusjon moderasjonsordninger til private barnehager på ca 3,3 mill, merforbruk på utgifter til logoped og gjesteelever i grunnskolen på ca 1,2 mill, og merforbruk på førskoletiltak på 1,8 mill. De økte kostnadene på tilskudd og moderasjonsordninger til private bhg skyldes i stor grad

at det ble lagt til grunn for få barn i private barnehager i budsjettforutsetningene og ble varslet allerede i 1 tertial. Enhetens merforbruk på førskoletiltak forventes å være en "pukkelkostnad" i oppstartsåret for "spes.ped.team" som ble etablert midtveis i året, men også som en følge av en øking i barn med behov for ekstra oppfølging. Tiltaket forventes å gi bedre utnyttelse av spesialpedagogressursene og gi et bedre tilbud til barn i barnehagene

Voksenopplæringen (VIRK) avslutter regnskapsåret med et mindreforbruk på ca 1 mill i 2024. Skolen har ved utgangen av året ca 185 elever inkludert gjesteelever fra Gjerstad og Vegårshei. Skolen har en stabil bemanning, og stor usikkerhet rundt antall elever gjennom året da det avhenge av flyktninggruppene som kommer sporadisk gjennom året. Enhetens merkostnader til vikarer, ekstrahjelp og overtid er dekket opp gjennom økte refusjonsinntekter fra NAV. Enheten har god budsjettkontroll og mindreforbruket henføres til økte refusjoner og tilskudd fra samarbeidskommunene og IMDI.

Risør barneskole og SFO har ved utgangen av året ca 320 elever, og avslutter året med et merforbruk på ca 2,3 mill mot revidert budsjett. Merforbruket knyttes til grunnskolen som har netto merkostnader til vikarer, ekstrahjelp og overtid på ca 1,2 mill, samt merforbruk på IKT-kostnader på ca 1,1 mill. SFO avslutter 2024 omtrent i balanse til tross for færre barn og svikt i oppholdsbetaling, som dekkes opp av innsparinger på lønn og drift. Barneskolen opplever utfordringer med høyt fravær og mangel på tilgjengelige ressurser, men har gjennom året hatt fokus på vikarbruk og gjort gode grep knyttet til ressursstyring.

Hope oppvekstsenter avslutter året med et samlet mindreforbruk på ca 0,77 mill. Skolen har omtrent 38 elever og avslutter med et mindreforbruk på ca 0,21 mill gjennom innsparing på lønnsområdet, mens SFO delen har ca 14 barn og avslutter året omtrent i balanse. Barnehagen har ca 21 barn og avslutter 2024 med et mindreforbruk på ca 0,5 mill som følge av innsparinger på lønn. Oppvekstsenteret har en god og stabil drift, og det er god budsjettkontroll i enheten.

Sønedeled skole og SFO avslutter 2024 omtrent i balanse. Grunnskolen med ca 84 elever har et merforbruk på ca 0,3 mill hovedsakelig som følge av svikt i tilskuddsmidler, mens SFO med ca 35 barn har et mindreforbruk på ca 0,4 mill som følge av innsparing på lønn og gode oppholdsinntekter. Skolen fikk ny rektor i 2024, og det er jobbet godt og systematisk med tilpasning av skolens drift til utviklingen i antall elever gjennom året.

Risør ungdomsskole har en stabil og god drift med ca 234 elever. Enheten har god budsjettstyring og avslutter året omtrent i balanse mot regulert budsjett. Skolen har netto merkostnader på lønn på ca 0,4 mill som i stor grad begrunnes gjennom videreutdanning av lærere, som dekkes opp gjennom økte kompetansetilskudd. Skolen har også en elevkantine som ved utgangen av året har et overskudd på ca 60', hvor intensjonen er at driften skal bidra til elevrådets virksomhet.

Fargeskrinet barnehage har ca 42 barn ved utgangen av året og har god kapasitet til å motta flere barn. Barnehagen avslutter året med et mindreforbruk på ca 0,75 mill som hovedsakelig begrunnes i høyt sykefravær som ikke er erstattet med vikar. Barnehagen har hatt en stabil barnegruppe gjennom året, god budsjettstyring og har jobbet systematisk og godt med nærværarbeid gjennom året.

Trollstua barnehage har ca 58 barn ved utgangen av året og er en populær barnehage med begrenset kapasitet til å motta flere barn. Barnehagen avslutter 2024 med et mindreforbruk på ca 1,3 mot regulert budsjett. Enheten har en netto innsparing på ca 1,2 mill på lønnsområdet, og god budsjettstyring på driftskostnader og inntekter. Barnehagen jobber aktivt med forebygging av sykefravær og er en viktig arbeidsplass for lærlinger innen barnehagefeltet for kommunen.

Det interkommunale PPT-samarbeidet består av kommunene Risør, Tvedestrand, Gjerstad og Vegårshei. I 2024 har samarbeidet også bistått med rådgivning til Åmli kommune. Samarbeidet

avsluttet året med et lite merforbruk mot budsjett på ca 0,13 mill som fordeles ut på deltakerkommunene ved årsslutt. Hovedårsaken til avviket skyldes høyere pensjonskostnader enn lagt til grunn i budsjett. Risør er vertskommune for tjenesten og kommunen utgjør ca 33% av samarbeidet. Risørs andel av samarbeidets kostnader utgjør ca 2,99 mill, og balanserer mot budsjett for 2024.

Sektor for oppvekst har gjennom året vist en positiv økonomisk utvikling mot budsjett, og det jobbes godt i enhetene med ressursstyring. Årets utfordringer henføres i stor grad til feil forutsetninger i budsjettarbeidet og endringer i disse, og spesielt innen tilskudd til private barnehager og førskoletiltak.

Kostra-effektivitetsanalyser viser netto driftsutgifter for sentrale funksjoner i sektor for oppvekst per innbygger sammenlignet med landet, og korrigert ifht kommunens utgiftsbehov innenfor området (normert nivå).

Område/funksjon	Netto driftsutgifter 2024 (kr.pr innb)		Mer-/mindreutgifter 2024 (mill kr.) sammenlignet med		
	Risør	Landsgj. snitt	Landsgj. snitt	"Normert nivå"	"normert og inntektsjustert nivå"
Barnehage/førskole	9 071	11 211	-14,5	0,4	2,0
201 Barnehage	78 155	9 513	-11,5	1,2	2,5
211 Styrket tilbud førskole	820	938	-0,8	0,5	0,6
221 Barnehagelokaler	435	759	-2,2	-1,2	-1,1
Grunnskole	16 858	17 771	-6,2	6,0	8,4
202 Grunnskole	13 421	13 760	-2,3	7,2	9,0
215 Skolefritidstilbud	658	834	-1,2	-0,6	-0,5
222 Skolelokaler	2 381	2 847	-3,2	-1,2	-0,9
223 Skoleskyss	399	330	0,5	0,7	0,8

Analyse mer-Mindreforbruk aktuelle KOSTRA-funksjoner mot landet

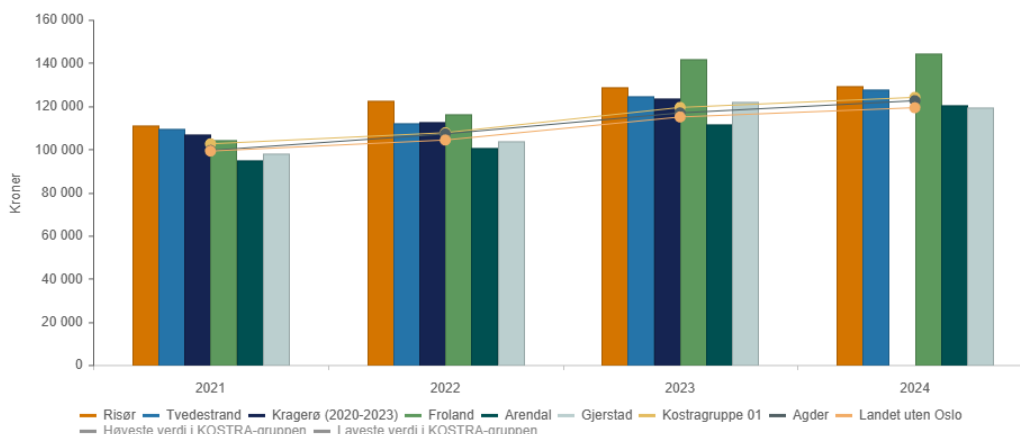
Område/funksjon	Netto driftsutgifter 2023 (kr.pr innb)		Mer-/mindreutgifter 2023 (mill kr.) sammenlignet med		
	Risør	Landsgj. snitt	Landsgj. snitt	"Normert nivå"	"normert og inntektsjustert nivå"
Barnehage/førskole	8 702	10 995	-15,6	5,1	7,4
201 Barnehage	7 447	9 203	-12,0	5,4	7,3
211 Styrket tilbud førskole	823	959	-0,9	0,9	1,1
221 Barnehagelokaler	432	832	-2,7	-1,2	-1,0
Grunnskole	17 186	17 447	-1,8	6,2	9,8
202 Grunnskole	13 531	13 444	0,6	6,7	9,6
215 Skolefritidstilbud	616	693	-0,5	-0,2	-0,1
222 Skolelokaler	2 631	3 001	-2,5	-1,2	-0,6
223 Skoleskyss	407	309	0,7	0,8	0,9

Utviklingen viser at barnehage-/førskoleområdet har hatt en meget positiv utvikling fra 2023. Ordinær barnehagetjenester (f-201) inneholder kommunens kostnader til både kommunale og private barnehager, og viser en reduksjon i avvik mot normert nivå på 4,2 mill, mens førskoletiltak (f-211) viser en reduksjon på ca 0,4 mill. På grunnskoleområdet ser vi også en svak positiv utvikling samlet sett med 0,2 mill, mens grunnskolen (f-202) isolert viser et økt avvik fra 2023 med ca 0,5 mill. Funksjonene fanger ikke opp kommunenes variasjon i behov for tilpasset opplæring da det ikke finnes egen Kostra-funksjon for dette.

Tallene kan også vises gjennom utvikling i netto driftsutgifter i grunnskolen (202) pr innbygger i grunnskolealder de siste 4 år. Tallene viser at Risør kommune ligger høyt sammenlignet med utvalget nedenfor, men at utviklingen fra 2023 til 2024 viser lavere kostnadsvekst i Risør enn i de fleste andre i sammenligningen.

Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år

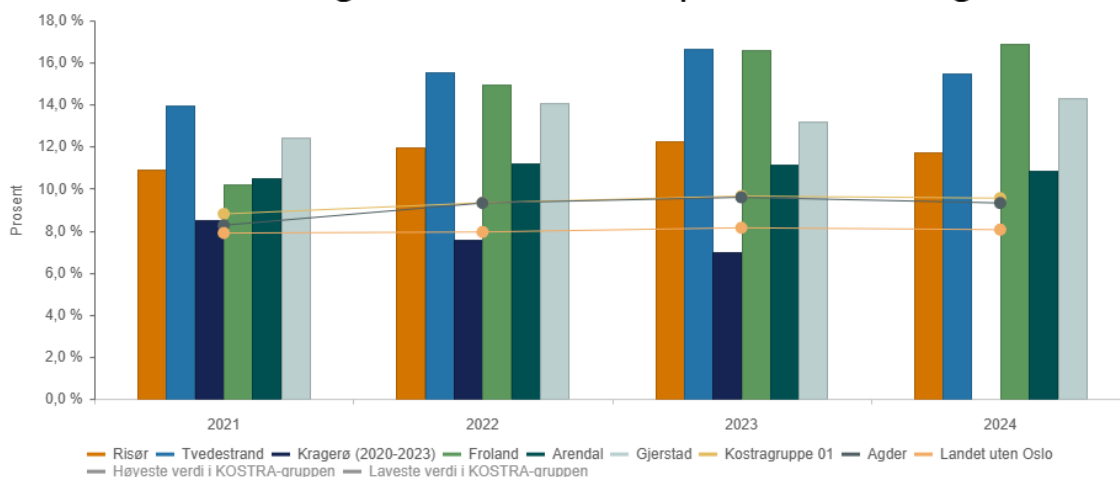
***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2021	2022	2023	2024
Risør	110 825	122 311	128 961	129 368
Tvedestrand	109 490	112 301	124 348	127 568
Kragerø (2020-2023)	106 878	112 725	123 356	
Froland	104 059	116 277	141 890	144 515
Arendal	95 022	100 518	111 645	120 611
Gjerstad	98 210	103 513	121 899	119 269
Kostragruppe 01	102 508	107 664	119 381	124 040
Agder	99 444	107 119	116 846	122 490
Landet uten Oslo	99 157	104 276	114 945	119 256

Tabellen nedenfor viser at ca 11,8% av kommunens elever mottar tilpasset opplæring og at denne har økt med ca 0,9% de siste 4 årene i Risør kommune. Den viser også en reduksjon på ca 0,5% fra 2023 som er positivt. Tabellen viser også at kommunene i øst ligger betydelig høyere enn fylket, Kostragruppen og landet uten Oslo. Andel elever med tilpasset opplæring viser ikke omfanget av antall vedtakstimer elevene mottar, som kan gi vesentlig utslag i kostnadssammenligninger.

Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)

	2021	2022	2023	2024
Risør	10,9 %	12,0 %	12,3 %	11,8 %
Tvedestrand	13,9 %	15,5 %	16,7 %	15,5 %
Kragerø (2020-2023)	8,5 %	7,6 %	7,0 %	
Froland	10,2 %	14,9 %	16,6 %	16,9 %
Arendal	10,5 %	11,2 %	11,2 %	10,9 %
Gjerstad	12,4 %	14,1 %	13,2 %	14,3 %
Kostragruppe 01	8,8 %	9,3 %	9,7 %	9,6 %
Agder	8,3 %	9,3 %	9,6 %	9,3 %
Landet uten Oslo	7,9 %	7,9 %	8,1 %	8,1 %

Kommunestyret ønsker å opprettholde skolestrukturen slik den er i dag, og har vedtatt å innføre nye tildelingskriterier for grunnskolens budsjettrammer som fanger opp demografiutviklingen. Det er også vedtatt å gjøre endringer i opptakrutiner for barnehager, samt at det er etablert et spesialpedagogteam til å jobbe med førskoletiltak. Disse tiltakene er ventet å gi positive utslag på kommunens kostnader til grunnskole, barnehage og førskoletiltak fremover.

4.8 Investeringsåret

Kommunestyret vedtok et investeringsbudsjett på brutto 70 mill for 2024, og gjennom året er det i tillegg vedtatt endringer på ca 61,6 mill ved rebudsjettering av tidligere års bevilgninger som ikke var påstartet eller avsluttet i 2023 og nye bevilgninger gitt gjennom året. Investeringsbudsjettet ved utgangen av året utgjorde brutto kr.131,65 mill, inklusive bevilgning på kr.33,35 mill til utlån ifm Startlånsordningen.

Budsjettert lånebehov økte fra 63,9 mill i opprinnelig budsjett, til 124,9 mill i regulert budsjett ved årsslutt gjennom budsjettreguleringer gjennom året. Oversikten nedenfor viser fordelingen av lånebevilgningen på Startlån, Selvkostområdene Vann-avløp og ordinære investeringsbevilgninger.

Lånebevilgninger 2024 (tall i hele 1000)	Startlån	Selvkost V-A	Andre inv	Totalt
Opprinnelig budsjett 2024	-30 000	-15 400	-18 490	-63 890
Rebudsjettert 2023 inv (1 tertial)	-3 351	-8 945	-10 009	-22 305
Nye tiltak inv (1 tertial)	0	0	-1 684	-1 684
Nye tiltak inv (2 tertial)	0	-35 000	-2 030	-37 030
Sum lånebevilgninger 2024	-33 351	-59 345	-32 213	-124 909

Investeringsregnskapet for 2024 fremkommer i Bevilgningsoversikt investering A nedenfor.

Bevilgningsoversikt investering jf.§5-5 1 ledd (A)	Regnskap 2024	Reg.budsjett 2024	Avvik	Oppr.Bud. 2024	Regnskap 2023
Investeringer i varige driftsmidler	16 712 965	96 055 000	79 342 035	37 475 000	67 341 701
Tilskudd til andres investeringer	1 050 000	3 000 000	1 950 000	3 000 000	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 835 970	3 937 000	101 030	2 000 000	9 686 726
Sum investeringsutgifter	21 598 935	102 992 000	81 393 065	42 475 000	77 028 427
Kompensasjon for merverdiavgift	-2 025 628	-5 590 000	-3 564 372	-4 120 000	-8 705 967
Tilskudd fra andre	-1 064 128	-2 851 000	-1 786 872	-1 465 000	-13 623 088
Salg av varige driftsmidler	-2 654 664	-1 840 000	814 664	-1 000 000	-19 943 657
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	-80 000
Bruk av lån	-14 804 406	-91 559 000	-76 754 594	-33 890 000	-28 334 534
Sum investeringsinntekter	-20 548 826	-101 840 000	-81 291 174	-40 475 000	-70 687 246
Videreutlån	21 022 134	33 351 000	12 328 866	30 000 000	33 648 750
Bruk av lån til videreutlån	-21 022 134	-33 351 000	-12 328 866	-30 000 000	-33 648 750
Avdrag på lån til videreutlån	7 131 619	7 000 000	-131 619	7 000 000	6 812 991
Mottatte avdrag på videreutlån	-4 698 644	-7 000 000	-2 301 356	-7 000 000	-7 860 942
Netto utgifter videreutlån	2 432 975	0	-2 432 975	0	-1 047 951
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	1 745 549
Bruk av bundne investeringsfond	-2 432 975	0	2 432 975	0	-1 809 032
Avsetninger til ubundet investeringsfond	958 859	958 000	-859	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-2 008 968	-2 110 000	-101 032	-2 000 000	-5 229 747
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-3 483 084	-1 152 000	2 331 084	-2 000 000	-5 293 230
Avstemming	0	0	0	0	0

Oversikten viser et stort avvik på 81,4 mill mellom budsjetterte og gjennomførte investeringsutgifter i 2024. Hovedårsaken til dette er knyttet til VA-prosjekter innenfor hovedplan VA (22,7 mill), men ikke minst forsinket oppstart VA Fie-Krabbesund som først ble klar til oppstart rundt årsslutt (34,8 mill). I tillegg har arbeidet med endelig beslutning rundt samordnet legesenter ventet på seg, og dermed ikke kommet til realisasjon ved årsslutt(9,5 mill).

Som følge av stort avvik på investeringsutgiftene blir det også et stort avvik på investeringsinntektene som følge av at mva-komp og tilskudd følger investeringene.

Salgsinntektene overstiger budsjettet med 0,81 mill, og inntektene kommer i hovedsak fra salg av eiendom til bolig og næring:

- Salg av festetomter kr.10.875
- Boligtomter kr.450 000 (Karlstadheia 250'/ Spirekleiv 200')
- Tilleggstomt bolig kr.45 950
- Salg kommunale boliger kr.626 100
- Næringstomter kr.1 461 353 (Moland øst 584'/Hestemyr 877')

I tillegg er det solgt driftsmidler for kr.60 400 ifm utskiftninger.

Tilskuddsinntektene består av følgende poster:

Oversikt over tilskuddinntekter investering	
Innbetaling parkeringsfond	-118 080
Anleggsbidrag VA-prosjekt	-210 148
Enova-tilskudd Energiltak	-128 000
Tilskudd Agder Fylkeskommune ifm friluftstiltak	-344 006
Tilskudd Kulturrom ifm lydanlegg Risørhuset	-263 894
Sum mottatte tilskudd til investeringer	-1 064 128

Rapporten viser også Startlånsordningen (Videreutlån) samlet, og viser at det ble lånt ut 21,02 mill i 2024, og at kommunen har mottatt ca 2,43 mill mindre i avdrag fra utlån enn kommunen har betalt på innlånene fra Husbanken. Nettoutgiften finansieres av bundne investeringsfond ved årsslutt og gir ingen kostnad for kommunen. Kommunedirektøren lånte 30 mill til utlån i 2024 og har avsatt resterende til ubrukte lånemidler ved årsslutt.

Det er også brukt ca 2 mill fra ubundne investeringsfond til finansiering av innvesteringene:

- Egenkapitalinnskudd KLP kr.1 898 968
- EK innskudd Østre Agder Interkommunale Helsebygg IKS kr.110 000

Bruk av frie inntekter fra investeringsregnskapet gir en lånefinansieringsgrad i 2024 på ca 72% av finansieringsbehovet.

Fordelingen av investeringsutgiftene i 2024 på 21,6 mill fremkommer av Bevilgningsoversikt investering B som vist nedenfor pr prosjekt.

Bevilgningsoversikt investering B	Regnskap 2024	Reg.budsjett 2024	Oppr.Budsjett 2024	Avvik
Investeringer i varige driftsmidler	16 712 965	96 055 000	79 342 035	37 475 000
Tilskudd til andres investeringer	1 050 000	3 000 000	1 950 000	3 000 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 835 970	3 937 000	101 030	2 000 000
Sum investeringsutgifter	21 598 935	102 992 000	81 393 065	42 475 000
0523 - Båthavner	1 255 488	1 500 000	244 512	1 500 000
0618 - Utbedring veier	645 889	300 000	-345 889	300 000
0619 - Nærmiljø og trafikksikkerhet	119 087	1 600 000	1 480 913	1 500 000
0635 - Egenkapitalinnskudd KLP	1 898 968	2 000 000	101 032	2 000 000
0712 - Utstyr Teknisk drift	72 900	3 496 000	3 423 100	2 620 000
1037 - Friluftsområder ihht vedlegg 6 HP/ØP	242 337	1 935 000	1 692 663	1 935 000
1407 - Hovedplan Vann & Avløp (INV)	0	24 345 000	24 345 000	15 400 000
1504 - Kommunale utleieboliger	2 276 500	4 053 000	1 776 500	0
1602 - Velferdsteknologi/med.utstyr	353 044	500 000	146 956	500 000
1609 - Oppdatering av Kartgrunnlag		150 000	150 000	150 000
1813 - Demning Garthetjenn	208 600	0	-208 600	0
1836 - VA Fie/ Krabbesund	196 388	35 000 000	34 803 612	0
2005 - Boliger unge funksjonshemmede Tyriveien	15 900		-15 900	0
2050 - Standarheving kommunale bygg	2 118 722	3 550 000	1 431 278	3 550 000
2055 - Oppgradering Risør og Sønedeled kirkegårder	1 954 992	1 286 000	-668 992	0
2070 - Sanering VA Urbakken	251 622		-251 622	0
2074 - Statlig sikra friluftsområder/ brygger i skjæra	50 000		-50 000	0
2083 - Minnelund Sønedeled Kirkegård		700 000	700 000	420 000
2087 - Nytt legevaktbygg Arendal	1 937 002	1 937 000	-2	0
2105 - Oppgradering veilys til LED	1 121 874	1 674 000	552 126	0
2109 - Energitiltak kommunale bygg ihht vedlegg 5.1	1 159 820	807 000	-352 820	600 000
2110 - Samordnet legesenter	215 006	9 703 000	9 487 994	9 000 000
2111 - Nye prosjektorer Risør kino	885 140	1 200 000	314 860	0
2112 - Oppgradering kjøkken Nr 14 psykisk helse	632 625	400 000	-232 625	0
2116 - Frydendal kirke - Tilskudd rehab kirkespir	1 000 000	3 000 000	2 000 000	3 000 000
2130 - Vindvik trykkøkingsstasjon	1 147 999		-1 147 999	0
2143 - Dagsturhytta	39 857		-39 857	0
2163 - Landmålerutstyr Plan og Bygg	322 601	325 000	2 399	0
2164 - Robotstøvsugere renhold	779 549	1 500 000	720 451	0
2174 - Oppgradering lydanlegg Risørhuset	697 026	2 031 000	1 333 974	0
Sum investeringsutgifter pr prosjekt	21 598 936	102 992 000	81 393 064	42 475 000

Flere prosjekter er ferdigstilt gjennom 2024, og blant disse kan nevnes:

- **Prosjekt 0523 "Båthavner"** består av kjøp av ny flytebrygge Solsiden, samt mindre tiltak på serviceanlegg og sikring av betongmolo i Buvika.
- **Prosjekt 0618 "Utbedring veier"** består av asfalteringsarbeider i Løkkeveien/Skiveien (kr.421') samt ny billettautomat i Buvika (kr.119'). Billettautomatene ble noe rimeligere enn budsjettert, mens arbeidene i Løkkeveien/Skiveien er forsert fra handlingsplanen hvor det var planlagt gjennomført i 2026.
- **Prosjekt 0619 "Nærmiljøanlegg"** består av arbeid utført i Hasdalsparken som er utført

innenfor rammene. Øvrige tiltak er ikke igangsatt i 2024, og bevilgning vil overføres til 2025.

- **Prosjektene 1037 "Friluftsområder"** består av arbeid med nytt toalett på Karolina til en kostnad på ca 242 000, som i stor grad er finansiert av fylkeskommunale tilskudd på kr.214 000. Arbeidene på Karolina er ferdigstilt.
- **Prosjekt 1504 "kommunale utleieboliger"** består av kjøp av ny utleiebolig til forvaltning i Boligkoordinerende Enhet (BKE) til ca kr.2,3 mill, og salg av en bolig til kr.0,63 mill.
- **Prosjekt 2087 "Nytt legevaktbygg Arendal"** består av innskuddskapital til det nye helsebygget i Arendal som skal inneholde de interkommunale tjenestene KØH og Legevakt, i tillegg til en avlastningsavdeling for Arendal kommune. Det ble innbetalt kr.7,7 mill i 2023, og kostnaden på 1,9 mill i 2024 er restbetalingen av innskuddet. Risør kommune eier ca 4,95% av selskapet som har som hovedformål å leie ut bygget til interkommunale helsetjenester.
- **Prosjekt 2111 "Nye prosjektåret Risør Kino"** er ferdig og nye prosjektorer er på plass på Risørhuset. Kostnaden ble ca 315' rimeligere enn budsjett.
- **Prosjekt 2112 "Oppgradering kjøkken Nr 14"**, er ferdigstilt i 2024, men som følge av krav om sikkerhetstiltak om rømningsveier ble prosjektet noe dyrere enn budsjettet.
- **Prosjekt 2163 "Landmålerutstyr Plan og Bygg"** består av innkjøp av nytt utstyr og er gjennomført innenfor rammene.

Prosjekter som er påstartet men ikke ferdigstilt i 2024

- **Prosjekt 0712 "Utstyr teknisk drift"** har kjøpt inn ny snøfres og solgt en gammel traktor i 2024. Anskaffelse av ny lastebil er utsatt og det er prioritert å reparere gammel inntil videre, mens kjøp av ny bil til V-A utsettes til neste år.
- **Prosjekt 1836 "VA-Fie til Krabbesund"** ble endelig vedtatt i 2024 med full utbygging med en kostnadsramme på ca 35 mill. Det er jobbet med prosjektering og anbudsprosess høsten 2024, og oppstart forventes 1 halvår 2025.
- **Prosjekt 2050 "standardheving kommunale bygg" og 2109 "Energiltak kommunale bygg"** sees i sammenheng og består av mange mellomstore tiltak i kommunale bygg. Totalt er det brukt ca 3,3 mill mot budsjettet 4,3 mill, og restbudsjett vil overføres og arbeidene fortsette videre inn i 2025.
- **Prosjekt 2055 "Oppgradering Risør og Sønedeled kirkegårder" og 2083 "Minnelund Sønedeled kirkegård"** sees i samlet da prosjektene henger sammen men med separate bevilgninger. Prosjektet ledes av Kirkevergen. Grunnet krav om utgraving på Sønedeled ble bevilgningen til minnelund økt fra 480' til 700' ila året. Minnelunden er ferdigstilt innenfor justerte budsjetttrammer, mens kirkevergen rapporterer om merforbruk på kirkegårdene opp mot 1 mill som må håndteres i 1 tertial-25. Årsak til merforbruk skyldes utfordringer knyttet til drenering og tiltak for håndtering av vann inn på kirkegård, og prisøkning.
- **Prosjekt 2105 "Oppgradering veilys til LED"** ble påstartet i 2022 med et budsjett på kr.3,4 mill. Utsiftingen skjer etappevis etter hvert som utskifting av halogenlamper er nødvendig. Utsifting vil pågå til bevilgingen er brukt opp, men det er forventet at ikke midlene vil strekke til som følge av behov for oppgraderinger i prosjektet underveis.
- **Prosjekt 2116 "Frydendal kirke - rehab kirkespil"** består av investeringstilskudd til Kirkelig fellesråd til rehabilitering av Frydendal kirke. Prosjektet er ikke påstartet ved årsslutt, men det er påløpt utgifter til prosjekteringen. Det er utbetalt 1 mill av det samlede tilskuddet på 3 mill. Ny sak om utvidelse av prosjektet er behandlet primo 2025.
- **Prosjekt 2164 "Robotstøvsugere renhold"** består av en bevilgning til innkjøp av to store robotstøvsugere til hhv Risørhallen og Frydenborgsenteret. Prosjektet har startet med Risørhallen og det er kjøpt inn 1 av 2 maskiner i 2024, og resterende blir overført til 2025.

- **Prosjekt 2174 "Oppgradering lydanlegg Risørhuset"** ble gitt en bevilging på kr.2 mill på høsten 2024. Deler av prosjektet er utført, mens resterende arbeider vil bli utført 1 halvår 2025. Tilskuddsmidler fra Kulturrøm på kr.263' er innvilget og utbetalt kommunen i 2024.
- **Prosjekt 2110 "Samordnet legesenter - Frydenborg"** var planlagt igangsatt i 2024 med en ramme på kr.9, mill i tillegg til restbevilgning fra planleggingen i 2023 med 0,7 mill. Prosjektet har vært jobbet med gjennom hele 2024 for å inngå avtaler med de private legene, og lande lokasjon. Medio 2024 ble det besluttet at legesenteret skal flyttes fra Frydenborgsenteret til Kragsgata 48. Arbeider i Kragsgata 48 ble igangsatt rett oppunder nyttår, og forventes ferdigstilt høsten 2025. Kommunedirektøren har "landet avtale" med 2 av 3 private leger, og det jobbes mot et samlokalisert kommunalt legesenter.

Risør kommune følger vedtatt Hovedplan for vann og avløp. For budsjettåret 2024 var det satt av 15,4 mill til ulike prosjekter innenfor denne. I tillegg ble det overført 8,95 mill i restbevilgninger fra tidligere år som ikke var fullført eller startet opp. Budsjettene legges på felles prosjekt, og fordeles ut på de pågående aktuelle prosjektene gjennom året. Prosjektet 1836 "VA-Fie til Krabbesund" kommer i tillegg til hovedplanprosjektene. Det er i 2024 jobbet med følgende VA-prosjekter med tilhørende investeringskostnader.

Investeringskostnader V-A	Regnskap	Reg.budsjett		Oppr.Budsjett
	2024	2024	Avvik	2024
1407 - Hovedplan Vann & Avløp (INV)	0	24 345 000	24 345 000	15 400 000
1813 - Demning Garthetjenn	208 600	0	-208 600	0
1836 - VA Fie/ Krabbesund	196 388	35 000 000	34 803 612	0
2070 - Sanering VA Urbakken	251 622		-251 622	0
2130 - Vindvik trykkøkingsstasjon	1 147 999		-1 147 999	0
Samlet investering VA	1 804 609	59 345 000	57 540 391	15 400 000

Enhet for Eiendom og Tekniske tjenester som forvalter VAR-områdene prioriterer hovedplanprosjektene ut fra pågående arbeider og muligheter, og fremskynder oppstart av prosjekter når det er fornuftig.

Investeringsbudsjettet vedtas samlet på brutto nivå, og ikke på enkeltprosjekt med enkeltfinansiering. Alle inntekter, med unntak av øremerkede tilskudd, er frie inntekter som brukes til finansiering av investeringene. Investeringsregnskapet avsluttes årlig, men er egentlig lite egnet til dette da prosjektene lever fra oppstart til slutføring. Årlig avslutning og finansiering av enkeltprosjekter fremstår derfor som misvisende og lite hensiktsmessig. Ofte kommer tilskudd og salgsinntekter i etterkant av slutføring av prosjektet, og er ikke alltid like lett å forutsi når disse kommer ifht progresjon. Kommunedirektøren følger prosjektene sammen med prosjektlederne, og ved avvik i investeringsutgiftene på enkeltprosjekter vil det informeres om løpende gjennom tertialrapporter eller i enkeltsaker.

Investeringsaktiviteten i kommunen gjenspeiles i i stor grad i gjeldsnivået, og fokus på kommunens gjeld innebærer å ha fokus på investeringsaktiviteten. Kommunedirektøren forholder seg til vedtatt handlingsregel for låneopptak til investeringer og Kommunestyrets vedtatte måltall på gjeldsgradsnivå, og har stort fokus på egenkapitalfinansiering av prosjektene.

Kommunedirektøren følger 4-årige investeringsplaner som vedtas ifm Handlingsplan og økonomiplan hvert år, og har i tillegg utarbeidet "grove" 10 års investeringsplaner for å flytte fokuset fremover. Dette er viktig for å i god tid fange opp de mest vesentlige investeringene som vil komme fremover innen viktige kommunale tjenestebygg og anlegg.

4.9 Økonomiske måltall og balansen

Kommunestyret har ihht ny kommunelov fra 2020 vedtatt måltall som skal være bindende for styringen ved utarbeidelse og behandling i budsjett, økonomiplan og årsregnskap. Utviklingen i disse vedtatte måltallene de siste 5 årene vises i tabellen nedenfor, sammen med beregnet gjennomsnittsverdier og anbefalte nivå på indikatorene.

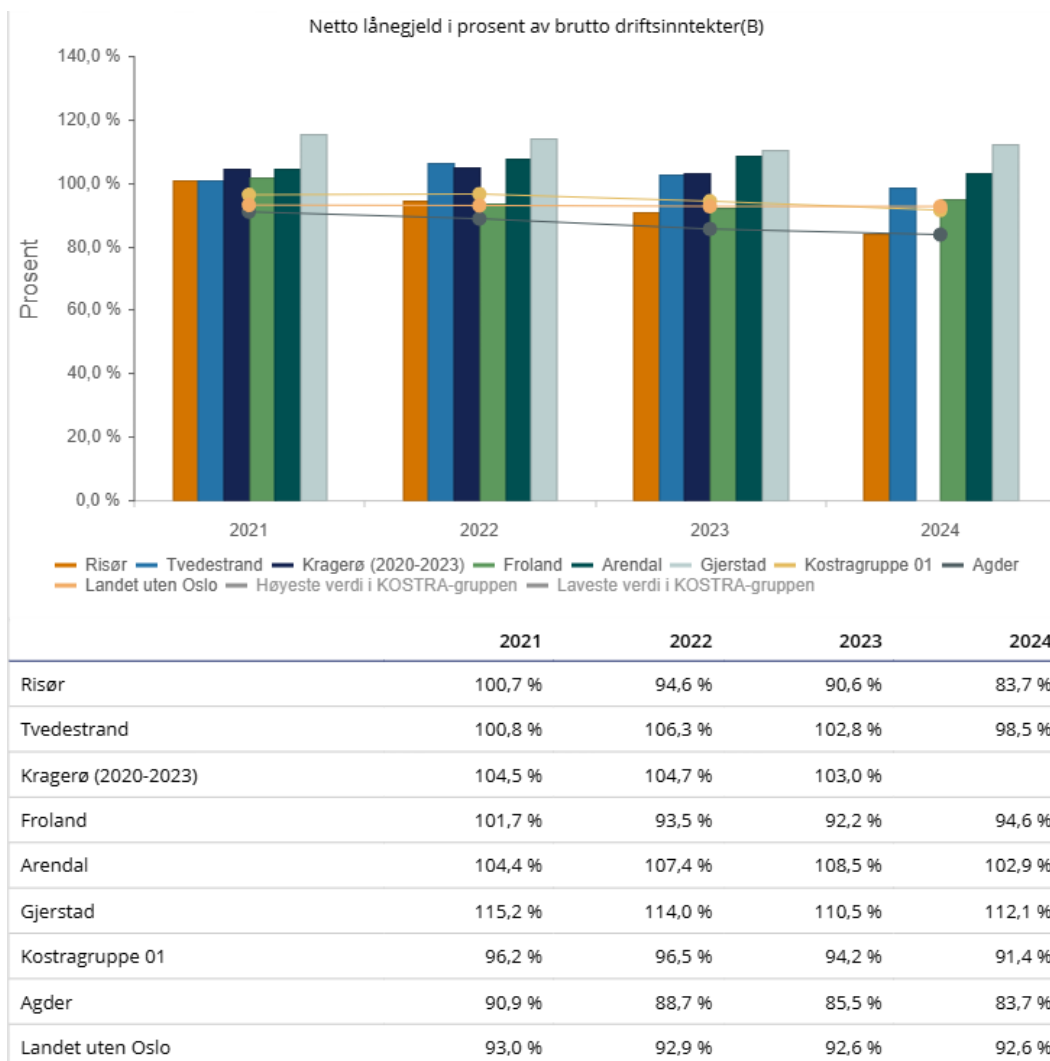
Utvikling måltall	2020	2021	2022	2023	2024	Snitt 5 år
Netto driftsresultat i % av samlede inntekter (mål 1,75%)	1,18 %	2,80 %	-0,24 %	-3,25 %	-0,34 %	0,03 %
Netto Lånegjeld i % av samlede inntekter (mål 75-85%)	104,06 %	101,08 %	94,85 %	91,29 %	83,77 %	95,01 %
Netto finansutgifter i % av samlede driftsinntekter (mål 3%)	5,05 %	4,85 %	4,26 %	4,11 %	3,98 %	4,45 %
Disposisjonsfond i % av samlede inntekter (mål 8-10%)	11,00 %	12,90 %	12,51 %	9,73 %	8,38 %	10,90 %
Disposisjonsfond i % av akkumulert premieavvik (mål 100%)	195,49 %	187,99 %	151,30 %	82,35 %	72,62 %	137,95 %

Måltallene viser et godt bilde av den økonomiske situasjonen for Risør kommune. Måltallene bør sees over tid, og ikke isoleres for ett enkelt år, da det fra år til år vil være elementer som kan gi store utslag på flere av indikatorene. Det er også viktig å gjøre vurderinger rundt hva som er riktig nivå for den enkelte kommune ut fra helhetsbildet i økonomien. En kommune kan ha en sunn og god økonomi med et netto driftsresultat som er lavere enn anbefalingen på 1,75% om kommunen har solide buffere i disposisjonsfond, eller lav gjeldsbelastning.

Kommunens netto driftsresultat har vært sterkt svake de siste årene, og et gjennomsnittlig resultat på ca 0,03% over 5 år er svakt. Risør kommune har de siste årene budsjettert med svake resultater som følge svak inntektsvekst sett opp mot utgiftsveksten i samme periode, samt at ikke kommunen har utført større strukturelle endringer for å tilpasse driftsnivået til inntektsnivå. Disposisjonsfondet har over flere år vært brukt til finansiering av løpende driftskostnader, som igjen svekker netto driftsresultat.

Gjeldsindikatoren, med tilhørende finansutgift har hatt en god positiv utvikling de siste årene som følge av fokus på nøktern investeringsaktivitet, og god egenkapitalfinansiering på prosjektene. Utviklingen fra 2020 til 2024 viser at gjeldsgraden er redusert med ca 20,3%-poeng målt i prosent av brutto driftsutgifter. Gjeldsstyringen er viktig for å redusere finanskostnadene og følgelig skape handlingsrom til å bruk mer av kommunens inntekter på løpende driftsutgifter.

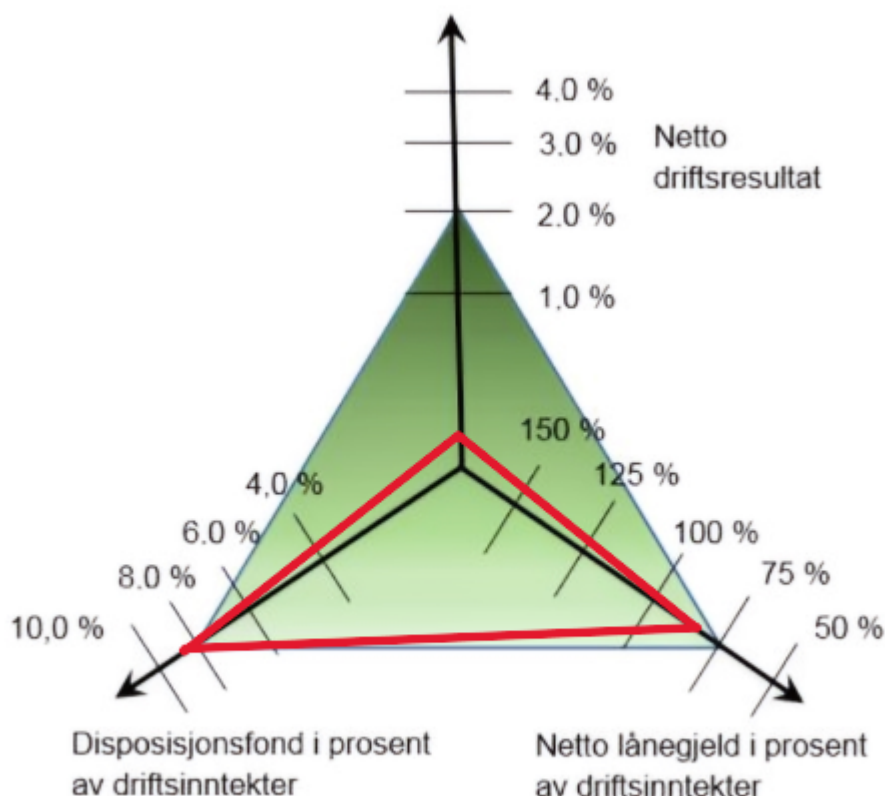
Tabellen nedenfor viser Risør kommunes netto lånegjeld sammenlignet med andre basert på innrapporterte tall for 2024. Gjennomsnittet for landet utenom Oslo ligger på 92,6%, mens Kostragruppe 01 ligger på 91,4%, og viser at Risør kommune ligger godt under disse, og er nå på nivå med snittet i fylket. Det er allikevel viktig å presisere at lånegjelden og gjeldsgraden ikke sier noe om kommunenes historiske og fremtidige investerings-forløp ifht andre kommuner, mht utvikling innen spesielt oppvekst (skoler), helsesektoren (sykehjem), og infrastruktur (vei, vann og avløp).

Netto finans og avdragsutgifter måles opp mot brutto driftsinntekter og er hovedsakelig påvirket av disse og gjeldsnivået, men også av hvordan låneporteføljen er forvaltet. Kommunens likviditet som gir renteinntekter, og kommunens aksjer med tilhørende utbytteinntekter gir også effekt på denne indikatoren. Økte renteinntekter og økte utbytteinntekter fra Å Energi har i 2024 kompensert for de økte rentekostnadene fra låneporteføljen. Målingindikatoren de siste 5 år viser en positiv utvikling hvert år som i stor grad begrunnes i nøkternt fokus på investeringer og gjeldsutviklingen, men som i 2024 får god hjelp av ekstraordinær utbytteutdeling fra Å-energi.

Risør kommune har ved utgangen av året et disposisjonsfond på ca 65,6 mill tilsvarende 8,4% av driftsinntektene og er en god buffer innenfor målområdet i måltallene, men samtidig dekker ikke disposisjonsfondet lenger opp for det akkumulerte premieavviket på 90,4 mill som er målet satt av kommunestyret. Det innebærer at ikke kommunen har noen "frie" disposisjonsfondsmidler ved utgangen av 2024.

Ser man nøkkeltallene i lys av modellen om Kommunal Økonomisk Bærekraft (KØB) og setter inn måltallene ved utgangen av 2024 kan vi se at hovedfokus fremdeles bør ligge på å få netto driftsresultat opp mot anbefalt nivå på 1,75% av driftsinntektene. Kommunedirektørens fremste mål er følgelig å få etablert et driftsnivå på lengre sikt hvor løpende driftsutgifter finansieres med løpende driftsinntekter, og at det budsjetteres med positive driftsresultat som skaper handlingsrom på disposisjonsfondet eller betaler ned på lånegjelden.

Likviditeten i Risør kommuner er akseptabel og likviditetsanalyser viser at kommunen ligger godt over anbefalte nivåer over tid. Den negative utviklingen de siste årene er stagnert og flater ut. Dette skyldes at bruken av fondsmidler til drift er redusert, og at kommunen i større grad finansieres av løpende inntekter.

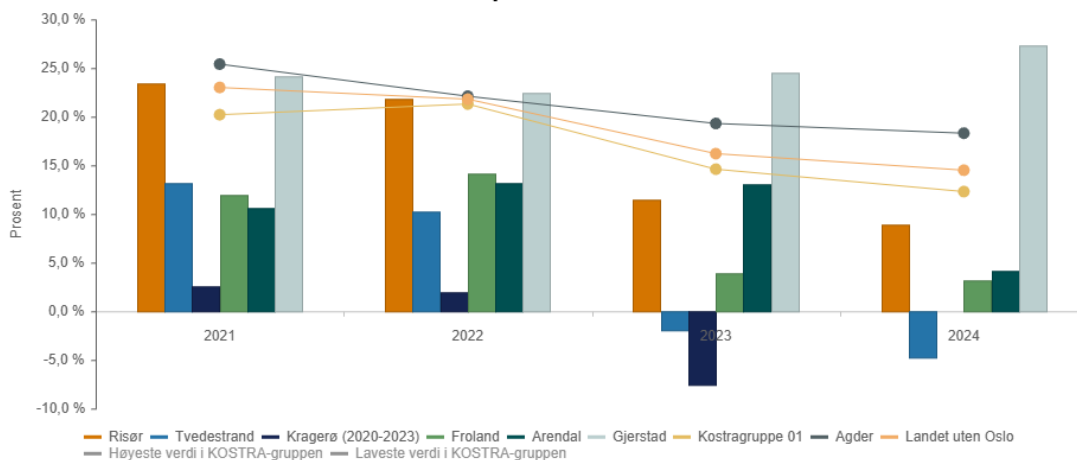
Likviditetsgrader	2024	2023	2022	2021	2020	2019
2. (Krav > 1) ACID TEST	2,87	2,99	3,53	3,75	3,14	3,47
3 (krav > 0,3) KONTANTGRAD	1,32	1,32	1,87	2,39	2,00	1,91

Arbeidskapitalen viser forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld og dermed kommunens betalingsevne til å dekke kortsiktige forpliktelser. Kommunens arbeidskapital er svekket med ca 11,9 mill i 2024 som følge av en reduksjon i omløpsmidlene og spesielt kundefordringene som er ca 11,8 mill lavere enn ved utgangen av 2023.

Arbeidskapital	Omløpsmidler	Kortsiktig gjeld	Arbeidskapital
Inngående balanse 1/1	257 641 185	-86 081 087	171 560 098
Utgående balanse 31/12	244 818 773	-85 197 438	159 621 335
Endring i arbeidskapital	-12 822 412	883 649	-11 938 763

Arbeidskapitalen utgjør ved utgangen av året ca 20,4% av brutto driftsinntekter, men inneholder også kommunens akkumulerte premieavvik som bør trekkes ut av arbeidskapitalen. Når dette gjøres faller indikatoren til ca 8,9% hovedsakelig som følge av at kortsiktige fordringer reduseres med ca 15,1 mill sammenlignet med året før. Sammenligningstall viser at kommunens arbeidskapital er lavere enn snitt i Agder, Kostragruppen og Landet uten Oslo.

Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)

	2021	2022	2023	2024
Risør	23,4 %	21,8 %	11,5 %	8,9 %
Tvedestrand	13,2 %	10,2 %	-1,9 %	-4,8 %
Kragerø (2020-2023)	2,6 %	2,0 %	-7,5 %	
Froland	12,0 %	14,1 %	3,9 %	3,2 %
Arendal	10,6 %	13,2 %	13,1 %	4,2 %
Gjerstad	24,1 %	22,5 %	24,5 %	27,3 %
Kostragruppe 01	20,2 %	21,3 %	14,6 %	12,3 %
Agder	25,4 %	22,1 %	19,3 %	18,3 %
Landet uten Oslo	23,0 %	21,8 %	16,2 %	14,5 %

Vi kan også korrigere kommunens likviditet for midler som allerede har en "øremerking" gjennom bundne fond eller låneopptak som nedenfor.

"Kommunens frie likviditet"	IB 01/01	UB 31/12	Endring
Kontantbeholdning	113 547 170	112 639 164	-908 006
Ubrukte lånemidler	46 513 913	40 687 373	-5 826 540
Bundne Fond	28 994 014	30 042 503	1 048 489
Sum	75 507 927	70 729 876	-4 778 051
Kontantbeholdning som ikke er knyttet til ubrukte lånemidler eller bundne fond	38 039 243	41 909 288	3 870 045

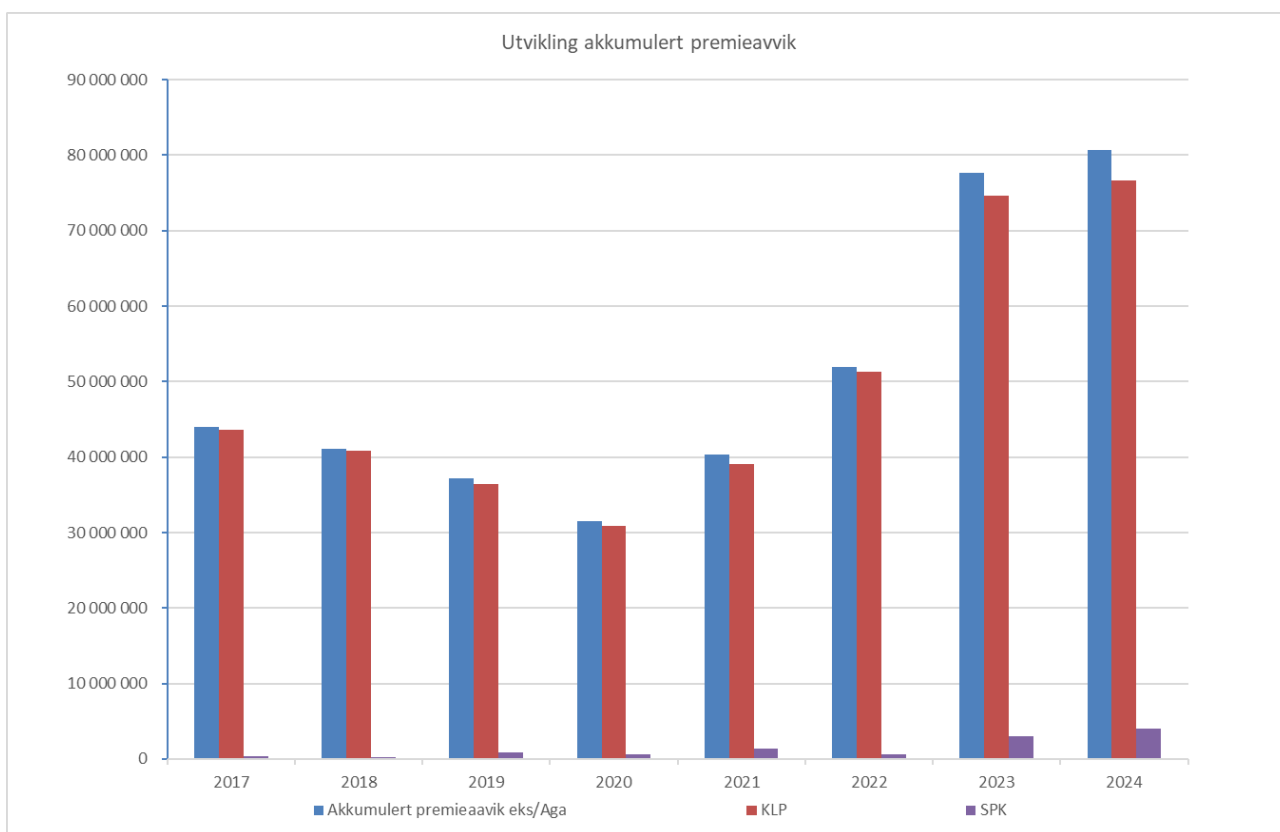
Tabellen viser at den "frie likviditeten" er styrket med ca 3,9 mill gjennom året, etter korrigering av ubrukte lånemidler og midler på bundne drifts- og investeringsfond. Korrigeringen viser at av kommunens kontantbeholdning på 112,6 mill er ca 41,9 mill som er "reell fri likviditet" ved utgangen av året.

Risør kommune har over tid opparbeidet en god buffer i disposisjonsfond, og ved inngangen av 2024 var fondet på ca 71,7 mill. Hele disposisjonsfondet er merket til fremtidig utgiftsføring av amortiseringskostnader fra tidligere års premieavvikinntekter. Som følge av høye premieavvikinntekter de siste årene, og svake driftsresultat har ikke kommunedirektøren hatt anledning til å dekke opp for økende forpliktelser, og all bruk av disposisjonsfond i 2024 er dermed "lån" fra premieavviksfondet. I 2024 utgjorde "lånet" fra premieavviksfondet ca 1,9 mill til bruk for å dekke ordinære driftsutgifter, mens 16,7 mill ble brukt til å dekke amortiseringskostnader.

Fond	IB 1/1	Brukt 2024	Avsatt 2024	UB 31/12
Disposisjonsfond generelt	-	-	-	-
Disposisjonsfond Premieavvik pensjon	71 749 902	18 656 481	12 542 878	65 636 300
Sum	71 749 902	18 656 481	12 542 878	65 636 300

Kommunestyret har vedtatt gjennom måltallene at kommunen skal ha 100% dekning for det akkumulerte premieavviket på eget disposisjonsfond. Frem til 2023 har kommunen hatt dekning utover denne forpliktelsen, og dermed hatt et reelt fritt disposisjonsfond. Premieavviksfondet andel av disposisjonsfondet styres av det akkumulerte premieavviket som ligger som en økonomisk forpliktelse for kommunen de neste 7-10 årene. Kommunedirektøren har jobbet aktivt med å redusere forpliktelsen, men de siste 4 årene har forpliktelsen igjen økt betydelig som følge av økonomisk "uro" som har gitt utslag på pensjonskostnadene. Ved utgangen av 2024 er den akkumulerte premieavviksforpliktelsen steget til ca 80,6 mill ekskl. arbeidsgiveravgift, Disposisjonsfondet mangler dermed ca 15 mill for å nå kommunestyrets målsetting. Grafene under viser utviklingen i akkumulert premieavvik samlet og fordelt på pensjonskassene.

Kommunens balanse viser utviklingen i eiendeler, gjeld og egenkapital gjennom 2024.

Balanseregnskapet	2 024	2 023	Endring
Faste eiendommer og anlegg	921 188 957	944 887 636	-23 698 679
Utstyr, maskiner og transportmidler	20 490 050	20 772 900	-282 850
Aksjer og andeler	76 072 587	72 236 617	3 835 970
Utlån	144 808 102	128 354 576	16 453 526
IV. Pensjonsmidler	1 012 258 549	945 885 898	66 372 651
Sum anleggsmidler	2 174 818 245	2 112 137 627	62 680 618
I. Bankinnskudd og kontanter	112 639 164	113 547 170	-908 006
Kundefordringer	14 162 171	26 009 144	-11 846 973
Andre kortsiktige fordringer	27 632 485	30 953 871	-3 321 386
Premieavvik	90 384 953	87 131 000	3 253 953
Sum omløpsmidler	244 818 773	257 641 185	-12 822 412
SUM EIENDELER	2 419 637 018	2 369 778 813	49 858 206
Disposisjonsfond	-65 636 300	-71 749 902	6 113 603
Bundne driftsfond	-13 750 292	-10 265 828	-3 484 464
Ubundet investeringsfond	-20 216 502	-21 266 612	1 050 109
Bundne investeringsfond	-16 292 211	-18 725 186	2 432 975
Kapitalkonto	-356 093 248	-376 559 507	20 466 259
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	-4 167 307	-4 167 307	0
Sum egenkapital	-476 155 860	-502 734 342	26 578 481
Gjeld til kredittinstitusjoner	-677 003 413	-679 566 386	2 562 973
Sertifikatlån	-164 952 553	-168 417 889	3 465 336
II. Pensjonsforpliktelse	-1 016 327 754	-932 979 109	-83 348 645
Sum langsiktig gjeld	-1 858 283 720	-1 780 963 384	-77 320 336
Leverandørgjeld	-19 959 677	-20 675 181	715 504
Annen kortsiktig gjeld	-65 237 762	-65 405 906	168 144
Sum kortsiktig gjeld	-85 197 438	-86 081 087	883 649
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	-2 419 637 018	-2 369 778 813	-49 858 205
I. Ubrukte lånemidler	40 687 373	46 513 913	-5 826 540
II. Andre memoriakonti (Underskudd selvkost)	4 904 862	4 329 888	574 974
III. Motkonto for memoriakontiene	-45 592 234	-50 843 801	5 251 566
Sum memoriakonti	0	0	0

Måltallene for kommunen og balansen viser at kommunen har en relativ sunn økonomi, men for å unngå tapping av kommunens likvider og egenkapital må det iverksettes tiltak for å bedre balansen mellom løpende driftsinntekter og løpende driftsutgifter.

Kommunedirektøren må etablere en drift som gir positive netto driftsresultat slik at det kan bygges gode buffere til å håndtere uforutsette kostnader som kan komme gjennom kommunens lovpålagte oppgaver, uten at det skal gå på bekostning av tjenestetilbudet.

Kommunedirektøren må videreføre fokuset om nøktern investeringsaktivitet for å holde gjeldsnivået på dagens nivå, og helst redusere det ytterligere for å skape handlingsrom til å kunne gjennomføre større nødvendige investeringer som vil komme i årene fremover.

Gjennom disse viktige fokusområdene vil kommunen kunne bedre balansen i kommunal økonomisk bærekraft.

4.10 Finansforvaltning

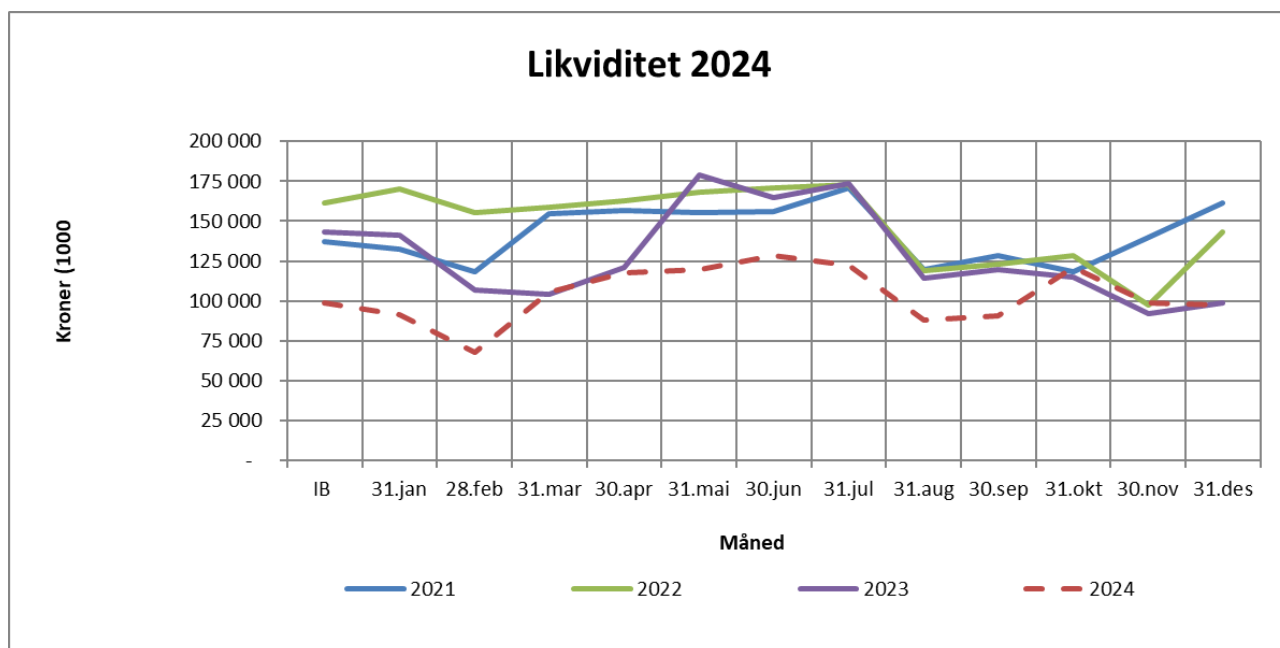
Kommunedirektøren forvalter kommunens likviditet og gjeldsportefølje ihht vedtatt finansreglement. Finansreglementet skal hindre kommunene i å ta vesentlig finansiell risiko slik at betalingsevne og økonomisk handleevne blir ivaretatt over tid. Kommunedirektøren rapporterer til Kommunestyret gjennom tertialrapportene og årsberetningen, og ved eventuelle avvik skal kommunedirektøren iverksette nødvendige tiltak for å lukke disse.

Kommunedirektøren har en forsiktig strategi i sin forvaltning og har ikke hatt noen avvik fra finansreglementet i 2024.

4.10.1 Likviditet

Kommunedirektøren har løpende oppfølging av likviditetssituasjonen gjennom året, og jobber målrettet for å sikre en god likviditet.

Grafen nedenfor viser at likviditeten gjennom 2024 har vært god (lilla stiplet linje). God likviditet sikres best gjennom samsvar mellom løpende inntekter og utgifter i kommunens drift, og løpende oppfølging av kommunens fordringer. Kommunedirektøren styrer låneopptaket til vedtatte investeringer ut fra investeringstakten og finansieringsbehov. I 2024 har investeringsaktiviteten vært lav og kommunedirektøren besluttet i desember at det ikke var behov for låneopptak for å dekke finansieringsbehovet. Kommunedirektøren valgte å benytte ubrukte lånemidler fra tidligere år, og har redusert disse med ca 5,83 mill. Ved utgangen av 2024 har kommunen ca 40,69 mill som inngår i kommunens likviditet.

Kommunedirektøren bruker av premiefondet i KLP til delbetaling av pensjonspremien gjennom året. Det er brukt ca 23,26 mill av fondet i 2024 og har en positiv innvirkning på likviditeten når fondet brukes til å dekke deler av pensjonspremien over tid. Kommunen har en likviditetsreserve i KLP på ca 25,3 mill ved utgangen av 2024 som kan kun brukes til å betale pensjonspremie i kommende år.

Risør kommunen har hovedbankavtale med Sparebanken Sør, og er ute på anbud hvert 4 år. Kommunen har majoriteten av innskuddene der, men har i tillegg noen konti i DnB og Nordea av praktiske årsaker. Tabellen nedenfor viser fordelingen av kommunens bankinnskudd gjennom året,

samt avkastning på disse midlene.

Rapportering for likvide midler i Risør Kommune									
Alle tall i hele tusen kr									
		IB 1/1		Tertial 1		Tertial 2		UB 31/12	
Innskudd (1000)		Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%
Hovedbank	Spb.Sør	89 704	91 %	105 055	89 %	71 764	83,2 %	94 850	97 %
Andre banker	DnB	7 458	8 %	10 368	9 %	14 053	16,3 %	714	1 %
	Nordea	1 426	1 %	2 217	2 %	389	0,5 %	2 015	2 %
Sum		kr 98 588	100 %	kr 117 640	100 %	kr 86 206	100 %	kr 97 579	100 %
Gj.snitt likviditet									
ultimo periode (1000)				kr 96 114		kr 103 125		kr 102 740	
Påløpt/bokført avkastning									
ultimo periode				kr 1 687 1,76 %		kr 3 830 3,71 %		kr 5 470 5,32 %	
Referanseavkastning NBR 3mnd			4,73 %	4,72 %			4,73 %		
NBR 3 mnd omregnet (360/dgr)				1,57 %			3,15 %		
Bunde likvider		Finansinst.		Betingelser %		Beløp bundet tkr.		Avkastn.tkr./%	
Avtale nr.1		Spb.sør		Nibor+0,45 pkt		15 021		746 4,97 %	
Avtale nr.2									
Sum						15 021		746	

Tabellen viser at kommunen har ca 97,6 mill plassert i bankinnskudd ved årsslutt, og har hatt en gjennomsnittlikviditet gjennom året på ca 102,7 mill. God gjennomsnittlikviditet har gitt en avkastning på bankinnskuddene på ca 5,5 mill tilsvarende ca 5,32%. Referanseavkastningen, 3 måneders NIBOR ved årsslutt var på 4,68%, mens gjennomsnittlig rente gjennom året var på ca 4,85%.

Kommunen har ingen plasseringer som binder opp likviditet gjennom året, eller ved årsslutt, utover pålagt avsatte skattetrekkmidler på 15,02 mill.

4.10.2 Gjeldsporteføljen

Kommunens gjeldsporteføljen forvaltes ihht vedtatt finansreglement, og det har ikke vært noen avvik fra dette i 2024.

Tabellen nedenfor viser oversikten over kommunens låneportefølje, med unntak av lån til videreformidling gjennom Startlånsordningen da disse ikke har noen resultateffekt for kommunen. Videreformidlingslånene (Startlån) fra Husbanken utgjør ca 170,6 mill ved utgangen av 2024.

Lånegiver	Type lån	Lån IB	Tertial 1	Tertial 2	Lån 31/12	Utløpstidspkt
Nordea 1	Sertifikat	100 000	100 000	100 000	100 000	nov. 22
Nordea 2	Sertifikat	27 012	26 656	25 946	25 590	des. 22
Nordea 4	Sertifikat	44 871	44 360	43 849	42 828	sep. 21
Kommunalbanken 9	Serielån - NBR	69 817	68 673	66 384	66 384	sep. 39
Kommunalbanken 10	Serielån - Pt	113 393	111 700	110 008	106 623	feb. 38
Kommunalbanken 13	Serielån -NBR	44 416	43 332	42 790	42 250	mai. 43
Kommunalbanken 13-II	Serielån -NBR	41 300	40 808	39 825	39 333	nov. 43
Kommunalbanken 19	Serielån -NBR	55 279	54 758	53 714	53 193	jul. 49
Kommunalbanken 20	Serielån -NBR	36 838	36 838	36 180	35 523	des. 50
Kommunalbanken 21	Serielån -NBR	38 668	38 002	37 669	37 333	des. 51
Kommunalbanken 22	Serielån -NBR	30 000	29 750	29 250	29 000	des. 52
KLP-kommunekreditt	Serielån - Pt	3 110	2 577	2 577	2 044	sep. 33
KLP-kommunekreditt	Serielån -NBR	18 958	18 749	18 541	18 125	sep. 45
KLP-kommunekreditt	Serielån - fastrente	38 498	37 712	37 712	36 926	mar. 24
KLP-kommunekreditt	Serielån - fastrente	34 861	34 615	34 369	33 879	jun. 25
KLP-kommunekreditt	Serielån -NBR	0	0	0	30 295	des. 53
Husbanken	Serielån - Pt	929	929	891	848	mai. 32
Husbanken	Serielån - fastrente	296	147	0	0	aug. 23
Husbanken	Serielån - fastrente	83	72	60	60	aug. 26
Sum langsiktig Gjeld		698 329	689 678	679 765	700 234	

Rentebytteavtaler	Avtalebetingelser	Avtalebeløp	Utløpstidspkt
Nordea Swap 1	Fast til flytende 2,52	100 000	November 2028
Sør 2 Swap	Fast til flytende 0,90	44 977	September 2027
Nordea Swap 5	Fast til flytende 1,57	37 500	Mars 2025
Sør 1 Swap	Fast til flytende 1,32	50 000	Mars 2026
Sum rentebytteavtaler		232 477	

Vekting Flytende/fast inkl.rentebytteavtaler		
Fast	kr 303 342	43,32 %
Flytende	kr 396 892	56,68 %
Antall løpende enkeltlån	18 stk	
Største enkeltlån	kr 106 623	15,23 %
Gjennomsnittsrente		3,44 %
Rentesårbarhet +1%	kr 3 969	* Dersom rente går opp 1% øker rentebelastningen årlig

Tabellen viser at kommunen har 18 enkeltlån ved utgangen av året, fordelt over 4 ulike, solide finansieringsinstitusjoner. Gjennomsnittlig rente i porteføljen ble på ca 4,1 % som er ca 0,66% høyere enn i 2023. Rentesårbarheten ved utgangen av året er på ca 3,5 mill, og viser årlig merkostnad på finanskostnadene dersom renten stiger med 1%.

Kommunedirektøren har en forsiktig forvaltning av låneporteføljen som følge av relativt høyt gjeldsnivå og sårbar driftsøkonomi. Ved utgangen av 2024 er ca 47,46 % av porteføljen sikret gjennom fastrentelån eller langsiktige rentebytteavtaler. Ved utgangen av 2024 har kommunen 5 aktive rentebytteavtaler, som "bytter" flytende renter mot faste renter, og dermed sikrer en forutsigbar finanskostnad. Totalt utgjør disse avtalene 285,67 mill, og har en varighet som er spredd utover de neste 1-6 årene for å redusere forfallsrisikoen.

I tillegg til ordinære flytende lån benytter kommunedirektøren seg også av sertifikat-markedet for å oppnå så gunstig innlånsrente som mulig, og har 3 sertifikater på totalt ca 164,95 mill ved årsslutt.

I tillegg til den ordinære gjeldsforvaltningen, hvor kommunedirektøren tilstreber å skjerme for svingninger i finansutgiftene som følge av renteendringer i markedet, har kommunen andre "sikringsordninger" som bidrar til ytterligere sikkerhet. Alle investeringer som foretas innenfor selvkostområdene vann- og avløpsområdet (VAR) sikres gjennom en kalkulatorisk rente som kompenserer den ordinære kommunale driften, og investeringer foretatt innenfor Husbankens ordninger knyttet til kirkebygg, skoleanlegg og sykehjemsplasser som gir rentekompensasjon. Disse ordningene forsterker kommunens sikringsgrad av porteføljen utover oversikten ovenfor.

Kommunedirektøren mener at kommunens nøytrale sikringsgrad på ca 50% fordeling på fast og flytende avtaler er fornuftig for å holde så stabile og forutsigbare finansutgifter over tid som mulig, spesielt med hensyn til kommunen gjeldsgrad på ca 85,67% av driftsinntektene. Regnskapsåret 2024 viser at langsiktig fokus i låneforvaltningen gir positivt utslag da snittrenten i porteføljen (4,1%) er tildels betydelig lavere enn gjennomsnittlig flytende rente gjennom året (4,85%). Renteforskjellen på 0,75% gir en teoretisk innsparing på ca 5,1 mill i 2024 med utgangspunkt i gjennomsnittlig nivå på investeringslånene.

5 Sektorenes årsmeldinger

Den økonomiske situasjonen for kommunen og driftssektorene er gjennomgått i kapittel 4, og kommunalsjefene vil i dette kapittelet redegjøre for driftsåret 2024 for sine respektive sektorer med fokus på måloppnåelse mot årsplan, tjenesteleveransen og kvalitet. Kapittelet erstatter dermed de tidligere årsmeldingene.

5.1 Sektor Interne tjenester og kommunedirektør

Interne tjenester og kommunedirektør omfatter kommunedirektør, politisk sekretariat og ledelse, økonomi, HR/personal, organisasjonsutvikling, kommunikasjon, dokumentsenter og publikumstjenesten, og utgjør 16,3 årsverk inkludert frikjøpte tillitsvalgte og hovedverneombud.

Sektor Interne tjenester har dedikerte, dyktige ansatte som står på for å sikre interne rutiner og støtte av kommunens driftsorganisasjon. Interne tjenester leverer system og tjenester til alle kommunens driftssektorer for å bidra med tilrettelegging og kompetanseheving ut til ledere og ansatte. Ultimo 2024 har sektoren startet kartleggingsarbeid for økt fokus på intern og ekstern kompetanseheving innen alle tjenesteområdene. Interne tjenester vil ha fokus på å ta i bruk digitale plattformer for å etablere kurs og opplæring for ansatte og ledere, for å ytterligere heve den faglige og tekniske kompetansen som kreves som ansatt i Risør kommune.

Politisk sekretariat

Politisk sekretariat består av en rådgiver. Sammen med kommunedirektøren utgjør de den samlede sekretariatsressursen. Kommunedirektørens opplevelse er at vi har et sekretariat som fungerer svært bra og holder god kontroll på den administrative delen knyttet til den politiske virksomheten. Det jobbes jevnt og trutt med større og mindre forbedringsoppgaver, noen som en del av IKT-Agder samarbeidet, og noen som bare gjelder Risør kommune.

Økonomi (Budsjett, regnskap, lønn og innfordring)

Totalt har kommunen 4 årsverk innen fagområdet, men i 2024 har det vært fødselspermisjon som er erstattet av en vikar og dermed vært 4,5 årsverk i bemanningsoversiktene. I tillegg til å drifte kommunen økonomifunksjoner, leverer staben tjenester til Kirkelig fellestid og Sørlandet kommunerevisjon IKS, og har ansvaret for håndtering av Startlånsordningen i kommunen. Økonomifunksjonene jobber kontinuerlig med forbedring av eksisterende fagsystemer og kompetanseheving av disse som verktøy for ansatte og lederne ute i driftssektorene. Staben har revidert kommunens økonomireglement, som fremover også vil inkludere finansreglementet og innkjøpsreglement. Arbeidet er ferdig, og kommunedirektøren vil legge frem reglementet til politisk behandling ila 1 tertial 2025.

Publikumstjenesten og kommunikasjon

Kommunikasjon og Publikumstjenesten er kommunens ansikt utad og en viktig funksjon i samhandlingen med kommunens innbyggere. Publikumstjenesten består av 2,5 årsverk som betjener kommunens sentralbord, postmottak og intern og ekstern kommunikasjon. Tjenesten betjener alle henvendelser til kommunen, felles innkjøp av rekvisita, gjennomgang av all inngående digital og fysisk post, samt mesteparten av kommunikasjon på intranett, hjemmesider og sosiale medier. I 2024 har det bl.a vært jobbet med fornyelse av kommunens intranett og hjemmeside, samt at det er utarbeidet en ny kommunikasjonsstrategi for organisasjonen.

Dokumentsenteret (sak- arkiv)

Tjenesten består av 1,8 årsverk som skal ivareta fagområdet på en sikker og god måte. Sak- arkiv systemet P360 skal samhandle med mange av de øvrige fagsystemene ute i driftssektorene for å

sikre at arkivering skjer innenfor et krevende lovverk. Staben har i 2024 blant annet "løftet" sak-arkiv systemet P360 opp i "skyen", samtidig med at kommunens har tatt i bruk saksbehandlingssystemet Plan & Build i samarbeid med Plan og byggesaksenheten.

HR-Personal

HR-personal området består av 2 årsverk, samt ca 2,3 årsverk frikjøp av tillitsvalgte og hovedverneombud. HR-avdelingen har ansvar for ivaretagelse av kommunens personalpolitikk, rekruttering, gjennomføring av lederutviklingsprogram og kvalitetssikringssystem. Tjenesten har fokus på revisjon av kommunens interne rutiner og reglement inn på personalområdet og kvalitetssikringssystemet. I 2024 har det vært jobbet med anbudsprosess rundt nytt kvalitet- og avvikssystem, og det er besluttet å skifte til nytt system 1 halvår 2025.

HR-sjefen har det overordnede ansvaret sammen med kommunedirektøren for å følge opp kommunens arbeid med økt nærvær. I 2024 ble det besluttet å tre inn i den interkommunale bedriftshelsetjenesten Agder Arbeidsmiljø fra 1/1-2025. I den anledning vil det bli ytterligere fokus på å redusere sykefravær og oppfølging av sykemeldte arbeidstakere i hele organisasjonen.

Kommunens veteranarbeid

Kommunestyret vedtok Veteranplanen i 2023. Veterankontakten har i 2024 hatt løpende dialog med veteranrepresentant Tore Bjørn Thorbjørnsen Hovde og andre veteraner bosatt i kommunen. Mer om kommunens veteranarbeid finnes på kommunens hjemmeside, *Veteraner - I tjeneste for Norge, bosatt i Risør - Risør kommune (risor.kommune.no)*.

Årets taler ved minnestøtta på Solsiden og i Konvoi byen var veteran og kommuneoverlege Hans Tomter, i tillegg til ordfører Kai Magne Strat. Nytt av 2024 var et utvidet program for frigjørings- og veterandagen 8. mai med markering ved minnestøtta for falne på Søndeled. Lokale veteraner flyttet fast møteplass for Veterantreff til Brygga Restaurant, med treff 1. torsdag i måneden. Statsforvalterens fagdag for kommunale veterankontakter og nøkkelpersoner var 26. september og deltakere fra Risør presenterte «Veteranen som ressurs i kommunalt planarbeid». Også på denne samlingen var veteranfamilien hovedtema

5.2 Sektor Samfunnsutvikling

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i april 2024 med følgende målsetting;

Sammen om et bærekraftig og levende samfunn. Innledningsvis beskriver planen de store utfordringene Risør kommer til å møte i planperioden, både lokale, nasjonale og internasjonale utfordringer. Det handler om en klima- og naturkrise, de store demografiske endringer, strammere kommuneøkonomi og sentralisering. Det var særlig den stramme kommuneøkonomien som fikk prege arbeidet i 2024.

Den overordnede oppgaven for samfunnssektoren er å omsette kommuneplanens mål om et bærekraftig og levende samfunn, til praktisk handling og gjennomføring, innenfor sektorens tilgang til administrative og økonomiske ressurser.

Allerede våren 2024 var de økonomiske prognosene krevende og mange av målene som var utarbeidet i kommuneplanens samfunnsdel ble satt til side, det ble tøffere prioriteringer og alle enheter ble bedt om å holde tilbake stillinger der det av naturlige årsaker, ble stillinger ledig.

Denne strategien kom til å prege samfunnssektoren ekstra hardt gjennom året. Sektoren hadde flere medarbeidere som gikk av med pensjon gjennom året og personer i sentrale stillinger gikk til nye jobber, og sentrale stillinger ble dermed ikke erstattet.

Sektoren har vært opptatt av å prioritere kjerneoppgaver og fokusere på å få levert de prosjektene og tiltakene som ble vedtatt i budsjettet for 2024. Sektoren har et overordnet planansvar og i 2024 ble

både Miljøplanen (mars) og kommuneplanens samfunnsdel (april) vedtatt. Samtidig ble det utarbeidet et nytt forslag til planstrategi for perioden 2024 - 2028, hvor målet var å fremme et forslag til utarbeidelse av planer, som var realistisk i forhold til sektorens kapasitet. Planen ble vedtatt i september 2024, med et par endringer:

Kommunestyret vedtar Planstrategi 2024 – 2028 for Risør kommune med de to vedleggene Folkehelseoversikt 2024 og Boligsosial oversikt 2024.

Arbeidet med «Reguleringsplan for Tjenna» flyttes fram fra 2025 til 2024. Plan for Kulturminner og kulturmiljø og frivillighetsstrategien legges inn i det pågående arbeidet med Kulturplanen.

Redusert bemanning:

Enhet	Stilling	% stilling	Helårseffekt	Innsparing 24
Kultur	Kulturhusleder	100%	Nei	400.000
ETT	Saksbehandler	60%	Nei	250.000
ETT	Avd renhold	100%	Nei	400.000
ETT	Teknisk utedrift	100%	Nei	400.000
NAV	Saksbehandler	40%	Ja	350.000
Frivillig	Ungdomsmiljøarbeider	50%	Nei	200.000
Plan	Saksbehandler	sykelønnsref		400.000
Totalt				2.400.000

I tillegg til at samfunnssektoren har holdt tilbake stillinger, har sektoren også redusert, og holdt tilbake bruk av vikarer.

Bærekraft 25

I behandlingen av budsjettet for 2024 vedtok kommunestyret å iverksette et analyseprosjekt for å søke etter handlingsrom og effektiviseringspotensial i den kommunale virksomheten. Prosjektet ble gjennomført våren 2024 og mange av områdene som ble analysert, var direkte knyttet til samfunnssektorens tjenester, satsinger, drift og utvikling.

Blant annet ble det gjort vurderinger knyttet til alle tilskuddene som kommunen gir til eksterne aktører, som Risør Akvarium, Kystkultursenteret, Galleri Kunstparken og festivalene. Det ble gjort vurderinger knyttet til drift av kulturskolen, og tilskuddet til MF Øisang. Flere av mulighetene som ble analysert ble ikke vurdert som fordelaktige å gå videre med og innsparinger knyttet til disse tiltakene ble ikke tatt med i budsjettforslaget.

Et av tjenesteområdene som ble analysert, og som har fått et stort innsparingskrav knyttet til seg i budsjettet 2025 og den kommende fireårsperioden, er kommunens renholdstjeneste. Her er det vurdert at investeringer i renholdsroboter kan effektivisere drifte og bidra til at kommunen på sikt kan levere gode nok renholdstjenester med færre ansatte.

Det ble også iverksatt en prosess med Østre Agder Brannvesen (ØABV), for å se på hvordan Risør kommune kunne avvikle det kommunen mener er en spesialavtale med ØABV som ikke er likestilt med de andre samarbeidskommunene sine avtaler. I løpet av høsten 2024 ble det bestemt at bemanningen i Risør skulle reduseres med to dagkasernerte brannstillinger og avtalen om at kommunen skulle kjøpe tjenester hos ØABV til kr. 750.000,- ble avvirket. Ved utgangen av året pågår det forhandlinger mellom kommunen og ØABV om hvilke tjenester som fremdeles, og naturlig, bør leveres av ØABV.

Innen fristen på seks måneder valgte Risør kommune å si opp avtalen med Lisand om

Arbeidsparken og derigjennom oppfølgingen av kommunens aktivitetsplikt. Det ble jobbet tverrfaglig gjennom året for å se hvordan kommunen selv kunne etablere en ordning for å ivareta aktivitetsplikten for de under 30 år som mottar økonomisk sosialhjelp, og i løpet av høsten ble en ny kurspakke testet ut som en metode for å ivareta denne lovpålagte oppgaven.

Oppfølging av politiske vedtak

Ved behandling av budsjett i desember 2023, ble det fra politisk hold vedtatt en rekke tekstforslag. Dette er tiltak og prosjekter som det verken er budsjett for eller bemannet for, men som kommuneadministrasjonen gjør prioriteringer for å svare ut. Blant annet har det vært jobbet med følgende vedtak:

Kyststi

På bakgrunn av vedtaket i budsjettet, ble det jobbet videre med konseptet Kyststi, spesielt knyttet til en enkel kostnadsvurdering og finansiering. Da det ikke fremkom noen eksterne finansieringsmuligheter for dette tiltaket, og det samtidig, gjennom Bærekraft 25, ble lagt klare føringer på at også antall investeringsprosjekter skulle reduseres, fremmet kommunedirektøren en sak i 2024 hvor innstillingen var å ikke gå videre med arbeidet. Vedtaket ble det motsatte og arbeidet med å se på ekstern finansiering vil fortsette i 2025.

VA Fie - Krabbesund

Kommunestyret ba om at det ble lagt fram en sak for kommunestyret ang utbygging av VA til Fie og Krabbesund og i juni 2024 ble det vedtatt utbygging av kommunalt vann- og avløp til Fie og Krabbesund. Arbeidet gjennomføres i 2025.

Bobilparken

Det ble etablert en betalingsbom på bobilparkeringen på Tjenna sommeren 2024.

Kommunalt eiendomsselskap KF

Vedtaket om å etablere et kommunalt foretak for eiendomsforvaltningen i kommunen, medførte mye internt arbeid i 2024. Vedtaket skapte en del usikkerhet i organisasjonen, og det har vært behov for kontinuerlig informasjon ut mot ansatte og tillitsvalgte. Gjennom året ble det også jobbet mot andre kommuner for å se på erfaringer fra å etablere en kommunal tjeneste i et kommunalt foretak. Utredningen resulterte i at kommunedirektøren fremmet en sak i desember 2024, med innstilling om å ikke gå videre med en omorganisering, men heller ha fokus på utvikling av eiendomsforvaltningen i kommunen. Dette arbeidet vil fortsette i 2025.

Ungdomshus

Det ble vedtatt å bruke kr. 400.000 på et ungdomshus og etter et grundig medvirkningsarbeid i januar, presenterte ungdomsmiljøarbeiderne sitt konsept for kommunestyret i februar.

Ungdommene var tydelige på at de ønsket at det var Risørhuset som skulle utvikles til å bli et treffsted, og ved utgangen av 2024 var tiltaket nesten fullført.

Et tiltak det ikke har lyktes sektoren å gjennomføre i 2024, er vedtaket om å "innføre automatisk betalingsløsning på app, og eventuelt automater i båthavna i Risør sentrum." Vedtaket manglet finansiering og de som gjester Risør med båt i sesongen får allerede tilbud om å betale via Vipps. En ytterligere digitalisering av havna, vil bli vurdert når kommunens avtale med Risør seilforening, som administrerer havna med havneverter, går ut i 2025.

Samfunnssektoren lykkes heller ikke å levere en oversikt til kommunestyret, over hvilke lag/foreninger/stiftelser som bruker de kommunale byggene og til hvilken leiepris. Kommunestyret ba om en økonomisk modell som ville gjøre det mulig at barn og unge kunne bruke byggene gratis til sine aktiviteter. I utgangspunktet var planen å svare dette ut i saken om KF, men den saken ble omfattende og knyttet kun til vurderinger av endring av organisasjonsform. Det ble fremmet et nytt

tekstvedtak i budsjettbehandlingen for 2025, og samfunnssektoren vil svare ut dette vedtaket samlet.

Andre viktige hendelser/prosesser/prosjekter

Bosetting. Også i 2024 ble det bosatt opp mot 70 flyktninger i Risør. Med det har Flyktningetjenesten i Risør stått i en krevende situasjon over flere år, men de tverrfaglige samarbeidsmøtene viser at tjenesten, og de andre tjenestene som også blir berørt av situasjonen, håndterer arbeidet. Det har vært knyttet stor skepsis til om det ville være mulig å skaffe bolig til alle som kommer, og det har tjenesten klart. Det har vært noe motstand mot å bosette flyktninger i distriktet, på grunn av utfordringer med transport, men gjennom året er det bosatt flyktninger på Moen, Søndeled og Hope, og så langt virker det som det går fint.

Ferdigstilling og åpning av det nye idrettsanlegget på Kjempesteinsmyra, med basketbaner, sandhåndballbaner og sandvolleyballbaner.

Midt i året ble det klart at Randvik renseanlegg over flere år hadde slitt med å nå rensekravene og det ble derfor et behov for å følge tettere opp på driften og målingene av fosfor gjennom høsten. Det ble lagt ned mye arbeid for å finne løsninger og årets tre siste måneder viste svært gode renseresultater. Oppfølgingsarbeidet vil fortsette i 2025.

På næringsområdet er det flere positive resultater gjennom året. Arbeidet med ny næringsplan ble iverksatt og planlegges ferdigstilt i 2025. Næringsfondet har gjennom året behandlet totalt 17 saker fra Risør av 50 saker totalt i Østregionen. Planleggingen av Næringskonferansen Framoverlent går bra og det blir interessant å se på interessen av konkurransen som avholdes i april 2025.

5.3 Sektor Helse og omsorg

Tjenestebehovet i helse og omsorg vil øke til det dobbelte fram mot 2040 dersom tjenestene løses på samme måte som i dag. Derfor jobbes det kontinuerlig med tiltak som gir en mest mulig rasjonell og effektiv drift. Stikkord her er innsatstrapp, oppgavefordeling, digitalisering, kompetanse og rekruttering.

Kommunens helse- og omsorgstjenester står foran store utfordringer i årene som kommer. Andelen barn og unge blir mindre i samme periode. Men behovet for samhandling på tvers av sektorer blir viktigere i årene fremover. Nasjonal veileder for barn og unges psykiske helse tydeliggjør og gir anbefalinger om ansvars- og oppgavedeling og forventninger til samhandling på tvers av tjenester, nivåer og sektorer. Den legger føringer for at dette tema skal tydeliggjøres i kommunenes overordnede planer og i direkte tjenester. Fokuset på folkehelse trekkes også frem i denne veilederen. Kommunen hadde i 2024 tilsyn fra statsforvalter i forhold til folkehelse på systemnivå. Kommunen fikk avvik, da statsforvalter finner kommunens planer for fragmenterte i forhold til temaet. De finner at vi jobber med det men det er ikke systematisk nok.

Målet er å levere gode og forsvarlig tjenester i fremtiden og da må noe av fokuset flyttes fra behandling til forebygging og innbyggerne må stimuleres og inspireres til å ta ansvar for egen helse i fremtiden.

Innsatstrappa

For å kunne utvikle bærekraftige tjenestetilbud i Risør kommune, bruker vi «Innsatstrappa» som en helhetlig og tverrsektoriell arbeidsmetode, skolesektoren er blitt en del av innsatstrappa som en nå har forkortet til BOHO, bærekraftige oppvekst, helse og omsorgstjenester. Formålet med metoden er å gi et grunnlag for strategisk planlegging og tjenesteyting og gi en samlet oversikt over kommunens tjenestetilbud og ressursbruk på ulike nivå (trinn). Fokuset med å endre / forskyve aktivitet fra høye trinn til lavere trinn med fokus på egenmestring og forbyggende tiltak.

Saksbehandlerne i sektoren har fått opplæring i trappa og at de må tenke på hvordan tildeling av tjenester kan stimulere til forebygging og egenmestring. Dette vil forhåpentlig bli ennå mer synlig i vedtakene etter at den nye enheten for innovasjon og forvaltning har jobbet med å putte tjenesten inn i trinnene i trappa. Forebyggende hjemmebesøk er et av lavterskeltiltakene kommunen tilbyr sine innbyggere. I 2024 fikk de som er fylte 80 år dette året og ikke hadde helsetjenester tilbud om et hjemmebesøk med fokus på egenmestring og tilrettelegging.

Vi har ikke tatt i bruk ressurskalkulatoren utarbeidet av Agenda kaupang i saksbehandlingen. Vi har testet den i noen av sakene vi har jobbet med. Det er utarbeidet en ny versjon som kommunen skal kunne få tilgang til i 2025 (til en kostnad).

Digitalisering og velferdsteknologi

Digitalisering av arbeidsprosesser gjør det mulig å effektivisere driften og samtidig gi kvalitativt bedre tjenester til pasient og bruker. Velferdsteknologi er et viktig virkemiddel i denne sammenhengen. I desember 2024 fikk SAKO (Serviceroboter som arbeidsstøtte i kommunale helse og omsorgstjenester) prosjektet ved Universitetet i Agder tildelt 16 millioner fra Forskningsrådet. Risør deltar i dette prosjektet sammen med Grimstad og Arendal kommune. Midlene skal brukes til å utvikle og teste nye løsninger for å avlaste ansatte på sykehjem. I vanlig drift i dag så brukes medisindispenser og forskjellig varslings teknologi. Vedtak som fattes i årene fremover vil inneholde mer teknologi for å dekke opp for mangelen på helsepersonell i fremtiden.

Saksbehandling

For å imøtekomme behovet for en profesjonalisering av saksbehandlingen og en endring i hvordan vil fatter vedtak i fremtiden med tanke på teknologi ble det i desember 2024 bestemt at sektoren samler alle saksbehandlerne i en enhet. Den nye enheten skal ha fokus på innovasjon og forvaltning og skal være et pådriver for bruk av blant annet digitalisering. De skal også være en støtte ut i enheten i forhold til søknader, prosjekter og eventuelle tilsyn.

Saksbehandling/saksbehandlerne må ha fokuset rettet mot bunnen av innsatstrappa slik at den enkelte pasient/bruker kan klare seg godt og lengst mulig uten tyngre og kostbare tiltak. De må i tillegg ha kunnskaper om økonomi og organisatoriske relasjoner innen så vel helse og omsorg som ellers i kommunen, slik at kommunen sikrer riktig kapasitet på de ulike områdene når det virkelig trengs.

Organisatoriske endringer

I juni 2024 ble det lagt frem en forvaltningsrevisjon av habiliteringstjenesten i kommunen. Rapporten omhandler organisering og ressursstyring, revisjonen kommer med 8 anbefalinger for habiliteringstjenesten. I forhold til ledelse ble fordeling av lederressursene for å sikre synlig ledelse på Sandnes ressurscenter satt som punkt 1. I løpet av høsten ble det lyst ut en avdelingsleder til på Sandnes. I drøftinger med tillitsvalgte kom vi til enighet om at habiliteringstjenesten burde deles i to. Enhet Sandnes har fått egen enhetsleder og for å minske lederspennet ton avdelingsledere. Avdelingen i byen beholdt samme enhetsleder, og har avdelingsleder på alle tre lokasjonene.

Rekruttering og kompetanseutvikling

Helse og omsorg merker utfordringer i.f.t. rekruttering særlig for sykepleiere. Tiltak for dette drøftes kontinuerlig med tillitsvalgte og tas også direkte med utdanningsinstitusjoner. Arbeidsmiljø, fagutvikling, videreutdanning og organisering er sentrale fokusområder her. Lønn står også sentralt, men synes ikke å være avgjørende alene.

Sektoren tar imot vernepleier- og sykepleierstudenter etter avtaler med universitet og høyskole. Dette er et svært sentralt område å prioritere for kommunen i årene framover da behovet for høyere kompetanse øker med bakgrunn bl.a. i samhandlingsreformen og oppgaveforskyvninger mellom sykehus og kommune.

Vi har fire helsefagarbeidere inne på sykepleierutdanning med støtte fra arbeidsgiver.

Sektoren har i 2024 hatt inne ca 19 personer i forskjellige opplæringsløp inkludert tre ordinære lærlinger. To av de ordinære lærlingene ble ferdig i 2024 og har bestått sine fagprøver. 4 personer har som privatister tatt fagbrev og har også bestått fagprøven. De andre er i forskjellige kvalifiseringsløp men håper å ta fagbrev i løpet av 2025.

Det drøftes ulike turnusordninger på arbeidsplassene med de hovedtillitsvalgte, både årsturnus og døgnturnus er ordninger det sees på.

TØRN

Helse og omsorg søkte og kom med i KS sitt Tørn prosjekt med fokus på endring og utviklingsarbeid. Første møte i læringsnettverket var 25 november, og siste samling er 2 desember 2025. Fokuset er oppgavedeling og organisering av arbeidet. I tillegg har vi hatt et ønske om å se på arbeidstidsordningene. Det er laget en prosjekt gruppe på tvers av avdelinger og enheter i sektoren, i tillegg til arbeidsgrupper på arbeidsstedene. Styringsgruppen er ledergruppen til kommunalsjefen inkludert hovedverneombudet og alle hovedtillitsvalgte i sektoren. Lene Gunstensen er prosjektleder.

Brukermedvirkning

Brukermedvirkning er og blir sentralt. Brukerens kunnskaper, erfaringer og behov blir avgjørende for å finne gode og rasjonelle løsninger. Helt fra individuell kartlegging av den enkeltes behov til samhandling på systemnivå med elderrådet og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Rådene har hatt månedlige møter og samarbeidet og engasjementet oppleves som konstruktivt og godt. Frydenborgsenteret har fått sin brukerrepresentant fra elderrådet.

Beredskap

Gjennom bla kommunens beredskapsplan, kriseledelsesplan, smittevernplan og infeksjonskontrollprogram skal kommunen være rustet til å møte pandemier. Utfordringene er ajourføring og oppdatering underveis i en krevende arbeidshverdag.

Samlokalisering av legene

Kommunestyret har vedtok i desember samlokalisering av alle legene på Kragsgata 48 B. Legene ser fram til en felles god løsning som vil gi et framtidig faglig sterkt miljø, sikre et best mulig samarbeid mellom legene og andre yrkesgrupper, sikre overganger mellom sykehus og kommunen, rasjonell utnytting av ressurser og et positivt rekrutteringstiltak.

Kommunen fikk ansatt en ny lege 1 september, som da starter sin allmennlege spesialisering. Sønedeled legekantor ble besluttet flyttet til Kragsgata legesenter ved oppstart av ny ALIS lege 1 januar 2025.

Helselederform

Østre Agder Helselederforum (HLF) er et rådgivende organ for Rådmannsutvalget og utarbeider årlig sin virksomhetsplan. Utvalget skal fremme samhandling, utviklingsarbeid og kompetansesamarbeid innenfor fagfeltet helse, omsorg og levekår mellom kommunene i Østre Agder og sykehuset. Hovedmålet er et sammenhengende tjenestetilbud som kjennetegnes av høy kvalitet, pasientsikkerhet, nærhet til pasienten, kompetente medarbeidere og effektivitet. Forumet har jobbet mye med samarbeidsavtaler med Sørlandet sykehus og med strukturen i forhold til helsefellesskap og digitalisering for østre agder i 2024. I tillegg er det flere felles prosjekter på tvers av kommunene i østre agder som feks helsefremmende team som finnes i Grimstad, Arendal og Gjerstad og er et tverrfaglig kartleggings prosjekt med fokus på økt egenmestring.

Omsorgsforskningskommune

Helse og omsorg i Risør har signert en ny samarbeidsavtale med senter for omsorgsforskning. Dette innebærer å være partner med Senter for omsorgsforskning i dets forskningsaktivitet, nasjonalt og regionalt. Partnerskapet innebærer blant annet å bistå i prosessen med å samle inn relevant informasjon til forskningsprosjekter ved for eksempel å sette senteret i kontakt med viktige informanter i omsorgstjenestens nedslagsfelt ved behov. Det kan også innebære å delta som forskningsdeltaker gjennom å svare på et spørreskjema eller stille til intervju. I 2024 har hjemmetjenesten levert data i forhold til et forskningsprosjekt om utelatt helse og omsorgshjelp, avvik og pasientsikkerhet i kommunale helse og omsorgstjenester. I tillegg til dette er det også gjort avtale med Universitet Nord og Senter for Omsorgsforskning at hjemmetjenesten går inn i et femårig forskningsprosjekt med fokus på medikamenthåndtering for hjemmeboende eldre. Dette vil gi kommunen nyttig kunnskap som kan benyttes i den framtidige planleggingen av tjenesten.

Som kompensasjon for å delta i omsorgskommunepanelet, vil kommunen være prioritert i fagmiljøet ved Senter for omsorgsforskning, bli tilgodesett med formidling av forskningsresultater og kunne be om råd i aktuelle omsorgsfaglige problemstillinger.

5.4 Sektor Oppvekst

Det legges hvert år frem en tilstandsrapport for oppvekstområdet. Denne legges frem for kommunestyret i junimøtet. Denne rapporten er mer detaljert og omfattende, en del av områdets resultater vil derfor fremkomme mer i detalj i denne rapporten senere i år.

Barnehage:

I Risør kommune har vi 6 barnehager. Av disse er tre kommunale og tre private. De kommunale barnehagene er Trollstua barnehage, Fargeskrinet barnehage og Hope oppvekstsenter. De private barnehagene er Amandus barnehage, Frydenborg barnehage og Tjenna barnehage.

Pr. 15.12.24 går det 260 barn i barnehagene i Risør kommune. I de kommunale barnehagene går det 116 barn, og i de private barnehagene går det 144 barn på dette tidspunktet.

Risørs barnehager oppfyller nasjonal bemanningsnorm. Dette er en minimumsnorm. Det vil si at det er tre ansatte på jobb hver dag for å ta seg av enten 18 store barn på stor avdeling eller 9 små barn på liten avdeling. Det er imidlertid må huske på er at det ikke til en hver tid, gjennom barnehagedagen, er tre ansatte som er direkte sammen med barna på avdeling. Barnehagedagen varer fra 7 til 16.30, det vil si 9,5 timer. En dag for den ansatte varer i 7.5 timer. Det er også slik i barnehagen at barnehagelærerne skal ha 4 timer til planlegging hver uke, i tillegg skal ansatte ha matpause og ofte må de delta i diverse møter. Altså er det en utfordring å følge denne normen gjennom hele dagen, selv om det på papiret ser riktig ut.

I barnehagene ser man en økende trend knyttet til barn som har ekstra behov, enten i form av vedtak om spesialpedagogisk hjelp i førskolealder og/eller vedtak om nedsatt funksjonsevne. Barn med minoritetsbakgrunn har også vært økende de siste årene grunnet mottak av flyktninger. Se tabell under:

Tall pr. 15. desember hvert år:	Antall vedtak om § 31- Spesialpedagogisk hjelp	Antall vedtak om § 37 - Nedsatt funksjonsevnt	Antall barn med minoritetsbakgrunn
15.12.2021	6	Tall er ikke tilgjengelige	32
15.12.2022	7	8	47

15.12.2023	15	13	45
15.12.2024	17	9	52

Det er i løpet av 2024 opprettet et spesialpedagogisk team for barnehager i Risør kommune. Målet med dette teamet er at man på sikt skal kunne klare å jobbe mer allmennpedagogisk ut i alle barnehager, jobbe med tidlig innsats, slik at antall vedtak om spesialpedagogisk hjelp skal gå ned. Teamet består av 4 spesialpedagoger i til sammen 3,5 stillinger. Dette første året har spesialpedagogene jobbet mest inn i de private barnehagene, da det har vært størst behov her. Teamet samarbeider tett med PPT (pedagogisk psykologisk tjeneste) og får jevnlig veiledning, slik at de er godt rustet til å bistå med spesialpedagogiske tjenester ut til alle barn i førskolealder i kommunen.

Risørbarnehagene deltar i tilskuddsordningene for Regional ordning for barnehager (REKOMP) og Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis (KOMP.LØFT). Det er Statsforvalteren i det enkelte fylke som har ansvar for forvaltning av tilskuddsordningene, og som tildeler midler etter prioritering i samarbeidsforum i Agder. REKOMP skal bidra til at barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling i samarbeid med universitet og høyskole. Ordningen skal bidra til å gjøre arbeid med kompetanseutvikling mer forutsigbart og langsiktig for både barnehageeiere, universitet og høyskoler. Kompetansetiltakene skal bygge på analyse av virksomhetens kompetansebehov, og gjennomføres i samarbeid med universitet og høyskole. KOMP.LØFT er et tiltak for ledere og ansatte i barnehager, skoler og PP-tjenesten, som skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som har behov for det. Målet er at alle barn og unge opplever et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole.

I tillegg til dette har Risørbarnehagene etablert et lokalt nettverk for pedagogisk ledere som skal bidra til styrking og utvikling av lederrollen.

Litt om den enkelte barnehage:

Fargeskrinet barnehage

Fargeskrinet barnehage sin visjon er «Vennskap, lek og læring gir alle riktig næring». Barnehagen har hovedfokus på språk, lek og inkludering. Gjennom hele året er Språkplanen for Risørbarnehagene et av våre viktigste verktøy for å legge til rette for språkutvikling for alle barn.

Fra høsten 2024 startet vi med et hovedtema som går gjennom hele barnehageåret. Temaet er «Farger». Temaet flettes inn i alle barnehagens fagområder, og vi kan jobbe godt med temaet gjennom et helt år på ulike måter. Temaplanen består av «hovedfokus», «språkfokus» og «annet pedagogisk innhold» for hver måned. Barns interesser og medvirkning er viktig for barnehagen når man planlegger, og den spontane muligheten til å fange opp barns initiativ vil alltid være i fokus.

I 2024 deltok personalet på kurs i Tegn-til-tale, og dette brukes aktivt på alle avdelinger – fra de minste til de største. Gjennom lek, læring og inkludering skal alle barn oppleve å ha en meningsfull hverdag, og gjennom ulike verktøy som Tegn-til-tale, Språkplanen og «Snakkepakken» legger vi til rette for at alle barn skal føle seg inkludert.

Barnehagen har et stort ute- og inne areal, og bruker nærområdet aktivt for å utforske naturen og omgivelsene rundt oss. I hverdagen betyr det å bruke naturen i form av høsting av frukt, bær og grønnsaker, utforske skog og mark og å ruste barna til å bli selvstendige og robuste mennesker.

Trollstua barnehage

Trollstua barnehage er en natur og idrettsbarnehage. Vi ønsker å gi barna gode naturopplevelser året

rundt, med fokus på fysisk fostring, vennskap og inkludering. Vi er mye ute i friluft, og har både Grillhytte og Gapahuk som base for de eldste kullene. Skogen og stiene rundt barnehagen blir brukt daglig, både til lek og læring.

Vår visjon er “røtter og vinger”. Vi ønsker å gi barna basiskompetanse og trygghet til å stå stødig og være rustet for fremtiden. Samtidig ønsker vi å legge grunnlaget for at barna etter hvert utvikler “vinger” slik at de blir nysgjerrige på livet, prøver og feiler, er trygg på seg selv og sin rolle.

Vi jobber med “Språkplanen” og språkverktøyet “snakkepakken”.

Barnehagen har vært med i Læringsmiljøprosjektet de siste årene der vi jobber med et trygt og godt læringsmiljø, der fokuset er inkludering, relasjoner og voksenrollen. I tillegg har vi hatt to ansatte som har tatt videreutdanning i spesialpedagogikk.

Hope oppvekstsenter: (Skole og barnehage)

Fokusområder på Hope oppvekstsenter er en god og strukturert språkopplæring og samarbeid på tvers. Det benyttes alternative opplæringsarenaer gjennom uteskole, stasjonsarbeid, og digitale verktøy. Lek, mestring, lærelyst og undring er i sentrum. Det jobbes temabasert i både skole og barnehage gjennom hele året. Dette er det fokus på:

- Jobbe med inkludering, passe på at alle barn er inkludert i lek og læring
- Være tett på, se alle
- Jobbe med grundig språkopplæring gjennom grupper og i fellesskap via «Språkpakken» og grundig arbeid med fonologi. Ansatte skal ha kompetanse innen alternativ kommunikasjon
- Varierte læringsarenaer og metoder
- Vekt på refleksjon og muntlige aktiviteter.

På Hope oppvekstsenter jobbes det med å skape et trygt og godt læringsmiljø som skal gi trivsel og økt motivasjon hos barn og elever. Timeplanen er endret slik at det er tid til lek, undring og varierte undervisningsmetoder som uteskole og mer tid til praktiske fag. For å legge vekt på at vi er et oppvekstsenter har vi felles tema som alle jobber med. I år har temaene blant annet vært « jeg og de andre, fysisk og psykisk helse», felles juleforestilling, programmering, leselyst og variert opplæring i nærmiljøet. Temaene legger til rette for økt læringsaktivitet og samarbeid på tvers.

Det siste året har det vært jobbet grundig med leseopplæring/språkopplæring på alle nivå. Det er lagt vekt på organisering som gir rom for språkgrupper både i barnehage og på skolen. Det har vært gjennomført intensive kurs i lesing, skriving, regning og engelsk. Digitale verktøy benyttes for å sikre at alle elever har et likt utgangspunkt for å oppleve mestring.

Elevundersøkelsen viser at det å gi økt motivasjon og mestringsfølelse gagnar elevene.

I bruk av analyse av brukerundersøkelser og kartlegginger ser en at grundig arbeid begynner å vise seg i resultater. Men at man må fortsette et grundig arbeid for at alle skal ha en dysleksivennlig opplæring. Man må være tett på i begynneropplæringen for å gi alle barna et grunnleggende fonologisk ståsted fra tidlig i barnehagen.

Det har vært en høy andel av fravær blant ansatte dette året, dette skaper litt utfordringer.

Sammen med nærmiljø, idrettslag og foreldregruppen gir vi gode arenaer for barna på Hope hele døgnet. Dette samarbeidet er en stor ressurs for alle.

Skole

Antall elever i Risørskolen pr 1.10.24 var : 664. Under vises utviklingen på antall barn de siste årene:

Antall elever pr. årstall på de ulike skoler og totalt	1.10.2020	1.10.2021	1.10.2022	1.10.2023	1.10.2024
Totalt antall elever	714	725	684	677	664
RBS	332	346	331	328	307
RUS	240	245	226	224	233
Hope	38	40	39	38	39
Sønedeled	104	94	88	87	85

Skolene oppfyller i noe varierende grad lærenormen (antall elever pr lærere. I tilstandsrapport skole vil dette belyses nærmere)

Skole	Skyss	SFO	Enkeltvedtak	Vedtak om Minos	Merknader
Risør u-skole	82		32	20	
Risør b-skole	45	120	46*	26*	*Samlet tall for alle b-skoler, da tallene blir for små på de minste skolene.
Sønedeled skole	63	42	*	*	
Hope oppvekstsenter	19	14	*	*	
Totalt	209	176	78	46	

Risør barneskole

Risør barneskoles fokusområder er læringsmiljø, tilpasset opplæring, skole/hjem samarbeid og uteskole.

Alle trinn har uteskole hver uke. Skoleåret 2024/25 ferdigstilles arbeidet med å lage gode årsplaner for uteskolen.

Skolen har et velfungerende FAU, og faste SU/SMU møter.

5. trinn gjorde det bra på nasjonale prøver høsten 2024. Skolen ligger på linje med Agder i lesing, og ligger tre skalapoeng over Agder i engelsk og regning.

Det systematiske arbeidet med resultatoppfølging fortsetter.

Elevundersøkelsen:

Risør barneskole hadde svært høye mobbetall på 7. trinn høsten 2024. Dette jobbes det med kontinuerlig.

På 5. og 6. trinn var tallene bedre (på landssnitt eller lavere). Det kan se ut til at tiltak som ble satt inn etter fjorårets undersøkelse har gitt resultater, særlig på årets 6. trinn.

En ser en økning i behov for individuelt tilrettelagt opplæring (ITO) og personlig assistanse ved skolen. På lang sikt håper en å se at det gir resultater i å jobbe med tilpasset opplæring og tidlig innsats. Målet er at antall vedtak med behov om ITO skal gå ned og at en kan bruke ressursene på tilpasset og inkluderende undervisning som støtter alle elever.

Sønedeled skole

Skolen har et pedagogisk fokus og et inkluderende skolemiljø. En er opptatt av å skape gode

rammer for elevenes læring og trivsel, og arbeider målrettet med å være en skole hvor alle opplever mestring og tilhørighet. Skolens visjon er; *Vi bygger grunnmuren sammen*, dette gjennomsyrrer det daglige arbeidet, hvor fellesskap, læring og trygghet står i sentrum.

Skolen har videreført satsingen på inkluderende undervisning, med mål om at alle elever skal oppleve læringsglede, mestring og en opplevelse av å være en del av «gruppa». Det systematiske arbeidet med profesjonsutvikling har fortsatt gjennom vår deltakelse i DEKOMP-satsingen, der vi samarbeider tett med universitetet i Agder. Gjennom denne satsingen har vi styrket skolens arbeid med klasseledelse, elevmedvirkning og vurdering for læring.

Et viktig utviklingsarbeid gjennom året har vært implementeringen av den nye språkplanen for oppvekst i Risør kommune. Denne planen er nå tatt i bruk på 1. til 7. trinn, og gir en felles retning for lese- og skriveopplæringen. Hensikten er å gi alle barn i kommunen et solid språklig grunnlag, og å redusere behovet for individuelt tilrettelagt opplæring på sikt. Vi opplever allerede en positiv effekt av arbeidet. Skolen har i tillegg vært med READ Agder, et prosjekt som fremmer leseglede og styrker samarbeidet mellom hjem og skole. Foreldreinvolvering har stått sentralt i dette arbeidet, og vi har opplevd god respons fra foresatte.

I tillegg til lese- og skriveopplæringen er det jobbet målrettet med å videreutvikle bruken av digitale verktøy i undervisningen. Dette skoleåret har personalet arbeidet med å øke egen digital kompetanse, både innenfor grunnleggende ferdigheter og mer avansert bruk av digitale læringsplattformer.

Sønedeled skole har også i 2024 hatt sterkt fokus på å skape et trygt og godt skolemiljø for alle elever. I tråd med ny opplæringslov og kommunale føringer har vi videreutviklet vårt systematiske arbeid med å sikre at alle elever opplever trygghet og trivsel i skolehverdagen. Vårt arbeid med aktivitetsplikten er forankret i klare rutiner, hvor alle voksne er godt kjent med hvordan de skal følge opp saker som gjelder skolemiljø.

Resultatene fra Elevundersøkelsen for 7. trinn gir en indikasjon på opplevelsen av skolemiljøet. Vi ser en høy grad av trivsel og støtte fra lærerne, men arbeider videre for å øke elevmedvirkning og opplevelsen av faglig utfordring.

På nasjonale prøver for 5. trinn i høst har vi sett greie resultater i regning og engelsk. Vi ligger lavt i lesing. Vi har satt inn tiltak for å bedre og bygge opp under denne grunnleggende ferdigheten. Vi har opprettholdt stabile skolebidrag i alle fag, og ligger på eller over nasjonale gjennomsnitt i flere områder. Samtidig har vi hatt et særlig fokus på å styrke elevens læringsmotivasjon, spesielt på mellomtrinnet. Resultatene fra elevundersøkelsen viser at elevene opplever høy grad av støtte fra lærerne og trivsel på skolen, samtidig som det er behov for fortsatt innsats for å øke elevmedvirkningen og opplevelsen av faglig utfordring.

Risør ungdomsskole

Resultatene på nasjonale prøver viser at elevene forbedrer sine lese- og regneferdigheter fra 8. til 9. trinn.

- Økningen av elever på nivå 4 og 5 er på 24,3 prosentpoeng
- Reduksjonen av elever på nivå 1 og 2 er på 21,7 prosentpoeng
- 30 elever har forbedret seg med et mestringsnivå (52% av elevene)
- 8 elever har forbedret seg med to mestringsnivåer (14% av elevene)
- 2 elever har dalt et mestringsnivå (3,5% av elevene)

Grunnskolepoengene for Risør ungdomsskole i 2024 er 40,2 ned fra 40,6 i 2023. Dette er under landsgjennomsnittet på 42,2 og under snittet for Agder på 41,6. Skolen har de siste fem årene ligget under landssnittet i grunnskolepoeng.

Skolens eksamensresultater for skriftlig eksamen vises i tabellen under:

Eksamensfag	Risør U	Agder
Norsk hovedmål skriftlig	3,2	3,9
Matematikk skriftlig	3,5	3,6
Engelsk Skriftlig	3,5	4,2

Skolens ansatte hadde et sykefravær på 11,07% i 2024. Dette er en reduksjon på 3,16% fra 2023. Skolen har arbeidet systematisk med sykefraværsoppfølging gjennom 2024. Skolens medbestemmelsesutvalg har hatt besøk av NAV Arbeidslivssenter, og det er laget en ny rutine for sykefraværsoppfølging.

Skolen jobber aktivt med å innføre 2-lærersystem i undervisningen. Her viser forskningen at det å gi elever opplæring på liten gruppe har liten effekt, og skolen jobber derfor aktivt med at opplæringen i klasserommet skal være så tilpasset (blant annet ved hjelp av to pedagoger) sånn at flere skal ha utbytte av å være i klasserommet. Hoveddelen av skolens pedagogiske utviklingstid går med til dette arbeidet.

Skolen jobber med implementeringen av «Robust Ungdom». «Robust Ungdom» er et fritt tilgjengelig 3-årig undervisningsopplegg i folkehelse og livsmestring for ungdomsskolen. Skolen har en langsiktig strategi for implementeringen som blant annet innebærer kursing av lærere, og fast avsatt tid i timeplanen for gjennomføring med elever. I 2025 er skolen tildelt 200 000,- av Agder FK til implementeringen.

Til slutt vil skolen nevne at vi også har jobbet med å heve personalets kompetanse knyttet til tilpasset opplæring og dysleksi, det er laget en felles struktur for Teams og OneNote, samt brukt pedagogisk utviklingstid til å planlegge og dele undervisningsopplegg sammen med kolleger.

VIRK

Risør voksenopplæring (VIRK) tilbyr opplæring i norsk og samfunnskunnskap og forberedende opplæring for voksne (grunnskolefag). Skolen tilbyr også individuelt tilrettelagt opplæring (spesialundervisning), etter sakkyndig vurdering fra PPT.

Voksenopplæringen skiller seg på flere punkter fra den vanlige grunnskoleopplæringen og har til dels andre utfordringer.

VIRK har to lovverk med hver sine fagplaner som føringer for sin virksomhet. Arbeidet med grunnskole for voksne er hjemlet i opplæringsloven og deltakere i introduksjonsprogrammet er hjemlet i integreringsloven. Undervisningen er krevende, da elevene har meget ulike forutsetninger for læring. De har ulik bakgrunn mht. alder, familiesituasjon, hjemland, kultur og språk. Noen har utfordringer mht. psykisk og / eller fysisk helse. Og utdanningsnivået varierer sterkt fra ingen skole til mange år på universitet. Mange med skolegang kommer fra «pugge»-skoler og har ingen erfaring med slike kompetansemål som gjennomsyrrer norsk skole.

I henhold til integreringsloven har nye innvandrere i Risør, Gjerstad og Vegårshei krav på tilbud om opplæring innen 3 måneder. Det innebærer omrokeringer i klassene og eventuelt endring av timeplan 4 ganger i året.

VIRK har 15 lærere (ca.14 årsverk), en assistent, rektor og skolesekretær.

Skolen har nesten 190 elever fra 14 nasjoner bosatt i Risør, Gjerstad og Vegårshei kommuner

Elevtallet på VIRK er mer enn doblet de siste årene pga. tilstrømmingen av ukrainere. Ukrainerne har raskere «omløpstid» i norskopplæringen enn mange andre flyktninger, noe som fører til hyppigere og større endringer i løpet av året.

VIRK har kompetente lærere som ønsker å bygge mer kompetanse. Lovendringer tilsier at alle lærere i norskopplæringen må ha eller ta utdanning i norsk som andrespråk. VIRK prioriterer derfor dette og i 2024 fullførte en lærer 30 studiepoeng i norsk som andrespråk og en annen påbegynte samme studium. Ambisjonen er at alle lærere som underviser innvandrere skal ha spesialisering i norsk som andrespråk uavhengig av hvilke fag de underviser i.

Satsingsområdene på VIRK endret seg noe i løpet av 2024.

I januar 2024 ble det vedtatt en midlertidig endring i integreringsforskriften gjeldende fra 1. februar som tilsa at ukrainere skulle ha minimum to dager i uken med arbeidsretting. I vårsemesteret ble det derfor fokusert på praksisutplassering i samarbeid med Nav og arbeidslivsopplæring 2 dager i uken. VIRK engasjerte seg også i Navs KS-prosjekt knyttet til å få flyktninger ut i arbeid.

I den nye opplæringsloven fra august 2024 skulle ikke voksne lenger ta vanlig grunnskoleeksamen, men i stedet ha forberedende opplæring for voksne (FOV) som er modulbasert og har egne læreplaner. Læreplanene kom i juni og var gjeldende fra august. I høstsemesteret var dette det viktigste satsingsområdet for skoleutvikling.

Fokus på norsknivåer i undervisningen har også vært et satsingsområde. Ved VIRK fungerer alle lærere også som norsklærere, uavhengig av fagfelt. Det er kritisk at lærerne har en god forståelse av de ulike norsknivåene for å tilpasse undervisningen etter elevers behov. I løpet av 2024 var lærerne gjennom internopplæring i vurdering av norsknivåer både muntlig og skriftlig. Forståelsen for norsknivåer må vedlikeholdes og oppdateres hvert år.

Lesing som grunnleggende ferdighet ble det også jobbet noe med våren 2024, men i mindre grad enn planlagt. Arbeidet må fortsette i 2025 og 2026.

Pedagogisk -psykologisk tjeneste (PPT)

I Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Gjerstad er PP-tjenesten organisert som en interkommunal tjeneste, med Risør som vertskommune. Tjenesten har sin base på kommunehuset i Risør og har likt ansvar i alle samarbeidskommunene. Ved å ha en interkommunal tjeneste sikrer vi et godt profesjonsfelleskap med god kompetanse på de oppgaver som skal løses. Vi dekker et bredt spekter av utfordringer hos barn, unge og voksne.

I 2024 har PP-tjenesten hatt hovedfokus på ny opplæringslov. Endringer i lovverket har ført til at PPT sitt mandat og arbeidsoppgaver har endret seg med ny struktur og nye begreper. Informasjon om endringene har vi delt med samtlige skoler og barnehager gjennom presentasjoner/ besøk høsten 24. PPT skal jobbe mer med forebygging og tidlig innsats i skole og barnehage på systemnivå, det vil si med det ordinære/ tilpassede opplæringen i hele klasser og grupper. PPT skal ikke bare rette seg mot den enkelte med «særlig behov», men i større grad den universelle opplæringen. PPT har nå mulighet til å observere og veilede pedagoger på et forebyggende nivå, uten at barnet/ eleven er henvist PPT. Dette er også i tråd med PPTs deltakelse i «Tilskuddsordningene- inkluderende praksis og spesialpedagogikk, hvor alle de fire kommunene deltar. I dette arbeidet deltar leder i utviklingsteamet for TSO. PP-rådgiverne deltar sammen med skoler og barnehager i nettverk og samlinger.

PPT har holdt flere kurs og veiledninger for skole og barnehage på tema «Tegn til tale», språkvansker, autismespekterforstyrrelser, elever med høyt læringspotensial, samt med utvikling av inkluderende klassemiljø gjennom systemsaker. Vi har også hatt hyppig veiledning av det nyetablerte teamet for spesialpedagoger for barnehager i Risør. PPT har jobbet med kompetanseheving på områder vi jobber spesielt mye med, gjennom kurs og oppdatering på emnene; skolefravær, utfordrende atferd og inkluderende praksis. I siste del av 2024 ble det jobbet med etablering av «God start» som skal være en observasjon- og veiledningstilbud på oppstart av 1. og 8. trinn på alle skoler som ønsker det.

Det at skoler selv tar LOGOS lese -og skriveutredning, samt endringen av måtene vi jobber på har ført til færre henvisninger. I 2023 Vi mottok vi 127 individhenvisninger, i 2024 ble dette redusert til 74! Av disse er 50 fortsatt aktive, mens 25 ble avsluttet/ anbefalt tilpasset opplæring og ikke spesialundervisning (ITO). Systemsaker har holdt seg stabilt med 7 henvisninger. Antallet henvisninger om å vurdere skolemodenhet ifbm utsatt eller fremskutt skolestart, har økt betraktelig fra 0 i 2023 til 7 i 2024. Fra høsten 2024 og frem til utgangen av 2024 arbeidet vi også med 17 forebyggende saker- der vi har en observasjon- og veiledningsrolle. Det har vært en stor økning i henvisning på administrative saker, dette innebærer voksne, som ønsker innsyn i / kopi av sine mapper i forbindelse med for eksempel utredninger, rettsaker etc. De hyppigste henvisningsgrunnene til PPT er: lese -og skrivevansker, konsentrasjon og oppmerksomhet, språk og kommunikasjon, sosiale -og emosjonelle vansker og fremskutt/ utsatt skolestart.

5.5 Klima og miljøarbeid i den kommunale organisasjonen

Arbeidet med klima, miljø og bærekraft har blitt en stadig viktigere del av Risør kommunes strategi og fokusarbeid som kommuneadministrasjon og samfunnsaktør. Det er også et sterkt engasjement for klima og miljø blant politisk ledelse, i befolkningen og i næringslivet som må foredles og videreutvikles gjennom kompetanseheving. Klimautvalget 2015 sin rapport, publisert i oktober 2023, peker på viktigheten av lokal innsats og at det er nettopp gjennom kommunens omstillingsevne at Norge kan ha håp om å nå målene om 55 % reduksjon av klimagassutslipp i 2030, sammenliknet med 1990 nivået. I tillegg har Norge et langsiktig mål om å bli et lavutslippssamfunn innen 2050, med en reduksjon av utslippene på 90 - 95 % sammenliknet med 1990.

Kommunestyret vedtok Miljøplanen 2024 - 2030, en kommunedelplan for miljø, klima og natur i kommunestyret i februar 2024. Miljøplanen skal vise hvordan kommunen kan ta ansvar for den pågående klima- og naturkrisen verden står ovenfor, samtidig som kommunen utvikles og blir mer attraktiv, fordi - alle klimagassutslipp er lokale. Arealbruk og nedbygging er den viktigste årsaken til tap av natur. Kommunene er ladets viktigste arealforvaltere, og det forvaltningsnivået som er nærmest befolkning og næringsliv.

Risør har mål om at årlige utslipp av klimagasser skal reduseres med 50%, i forhold til 2017 nivå, innen 2030 og med 90 % innen 2050.

For Miljøplanen er det særlig følgende bærekraftsmål som er sentrale:

Risør kommune var blant de første kommunene i landet med under 10 000 innbyggere med et eget klimabudsjett i 2022. Dette arbeidet er videreført, og kommunen leverer et klimabudsjett sammen med budsjett og HP/ØP hvert år. Kommunen opplever at det er utfordrende å finne de virkningsfulle tiltakene som gir effekt. Både kommunens klimabudsjett og klimaregnskap viser at det er store utfordringer og gjennomføre tiltak knyttet til klima og resultatene viser at vi har en lang vei å gå når det gjelder å nærme seg målene.

Arbeidet med å utarbeide et nytt klimabudsjett for 2026, må være tydelig på at det må fremmes investeringer for å komme videre med tiltak som vil resultere i utslippsreduksjoner.

I 2024 søkte og mottok kommunen tilskudd på kr. 400.000 til naturtypekartlegginger.

6 Oppfølging politiske vedtak

Oversikt over kommunedirektørens oppfølging av politiske vedtak er til enhver tid tilgjengelig på kommunens hjemmeside. Vedtak fra 2024 som fremdeles er under arbeid er overført til oversikten for 2025.

[Oppfølging av politiske vedtak 2024.](#)